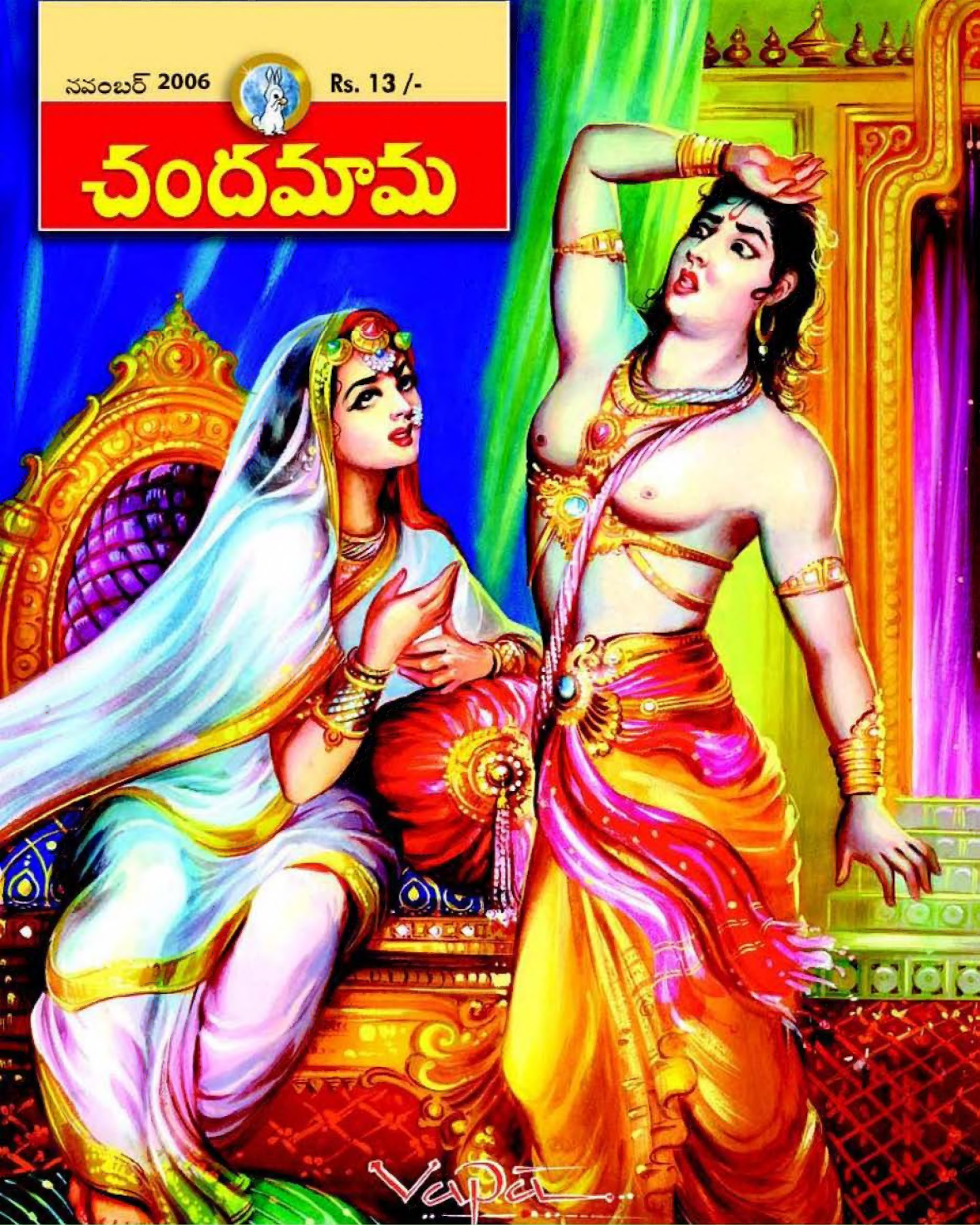

నవంబర్ 2006

Rs. 13 /-

చందమామ

చందమామ

60 సంవత్సరాలుగా విజ్ఞాన వినోదాలు విరజిముతాన్న విశిష్ట పత్రిక!

TEST YOUR IQ

- 1 Who was the Indian representative in the UN who first mooted the idea of a Universal Children's Day?
- 2 Who was the founder of the Swatantra Party?
- 3 By adding what colour to which colour can we get brown?
- 4 Which is the north-eastern state which has earned the sobriquet "Switzerland of India"?
- 5 When does India celebrate Children's Day every year?
- 6 What was the original name of Tattai Tope?
- 7 Which is the largest squirrel? And which is the smallest?

If you feel you are stumped, don't worry, you'll get all the answers in Junior Chandamama November 2006 issue. Go, grab a copy!

JUNIOR

CHANDAMAMA

THE ONE-STOP COMPLETE FUN AND ACTIVITY MAGAZINE

**NOW AVAILABLE
AT YOUR NEAREST
NEWS STAND FOR
RS.15 PER COPY**

**PAY ONLY
RS.150**

**FOR ANNUAL
SUBSCRIPTION
AND SAVE
RS.30**

For Further Details write to :
CHANDAMAMA INDIA LTD.,
82, Defence Officer's Colony,
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097.

NOW AVAILABLE AT ALL LEADING BOOK SHOPS

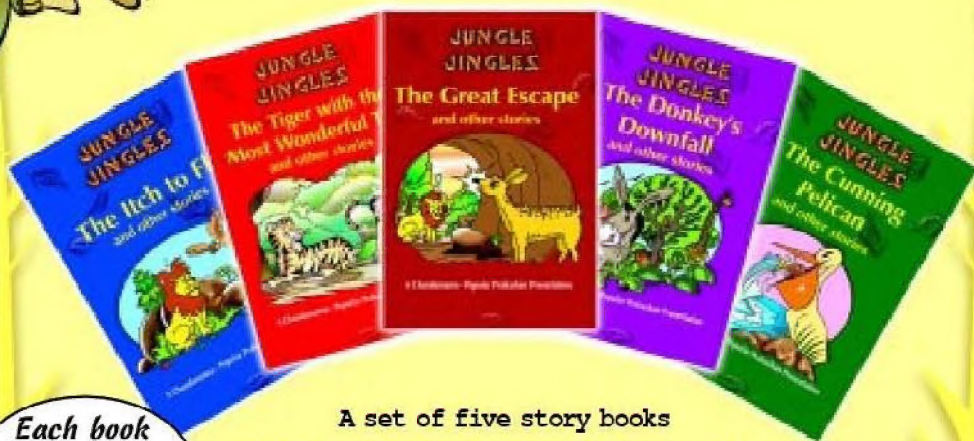
Hiya! What has hit the animal world?

Listen hard and look keenly.

Do you hear the jingle of the jungle?

JUNGLE JINGLES

**Each book
priced Rs.35/-
only**

**A set of five story books
with the whackiest and most interesting
collection of animal stories ever written -
for Rs.175/- only**

CHANDAMAMA

**Popular
prakashan**

**FOR FURTHER ENQUIRIES CONTACT :
CHANDAMAMA INDIA LTD., 82, DEFENCE OFFICERS COLONY,
CHENNAI - 600 097.**

చందమామ

సంపుటి: 59

నవంబర్ 2006

సంచిక: 11

ఈ నెల విశేషాలు

ఈ సంచికలో...

- * పాఠకుల లేఖలు ...06
- * గౌరవం ...07
- * నరకం చూపేవాడు ...12
- * రాక్షసిలోయ 15 ...13
- * భారత దర్శిని ...24
- * గజరాజు ...25
- * వార్తలలో బాలలు ...28
- * బోగన్ విల్లా మొక్క ...32
- * సంజరం చిలుకలు ...36
- * వీనాబొమ్మ ...38
- * వేణువు మహిమ! ...40
- * చందమామ క్విజ్ - 10 ...44
- * నవకౌటి నారాయణుడు ...45
- * రుక్మలకు రూరం ...55
- * అజేయుడు గరుడడు! - 10 ...59
- * మన సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు :
భాగీ నాంగ్లేష్ ఉత్సవం ...63
- * విజ్ఞానం ... వినోదం ...
వికాసం 64
- * ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ ...66

గంధర్వకన్య
(భే.క) ...19

పుణ్యం - పాపం
...29

చక్రవర్తికి, అందరికీ
అందమైన గుణపాఠం!
...42

రామాయణం
(అయోధ్యాకాండ-6)
...49

SUBSCRIPTION

For USA and Canada
Single copy \$2
Annual subscription \$20

Remittances in favour of
Chandamama India Ltd.
to

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal,
Chennai - 600 097

E-mail :
subscription@chandamama.org

చందా

ఎల్ల రెండు రు చందా అన్వయించుకుని సందాపత్రం సంచికలకు రూ : 900
ఇండియాలో బుక్ షాపుల ద్వారా రూ. 150.00

చందా డబ్బు డిమాండ్ డ్రాఫ్టు ద్వారాగానీ, ఫస్ట్ క్లాస్ డిమాండ్ ద్వారాగానీ
'చందమామ' ఇండియా లిమిటెడ్-కురిట పంపించండి.

For booking space in this magazine please contact:

CHENNAI Shivaji : Ph : 044-22313637 / 22347399

Fax: 044-22312447, Mobile : 98412-77347

email : advertisements@chandamama.org

DELHI: OBEROI MEDIA SERVICES, Telefax (011) 22424184

Mobile : 98100-72961, email : oberoi@chandamama.org

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers.
Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.

వ్యవస్థాపకులు
బి. నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

భావితురాలకు భద్రత

సెప్టెంబర్, అక్టోబర్, నవంబర్ నెలలు భారతీయులకు, ముఖ్యంగా పీల్లలకు చాలా ప్రాముఖ్యతను సంతరించు కున్నవి. సుప్రసిద్ధ తత్వవేత్తగా, గొప్ప ఉపాధ్యాయుడుగా పురుగాంచిన డా. సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ జన్మదినమైన సెప్టెంబర్ 5వ తేదీన ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం జరుపితుంటున్నాం. పీల్లల ప్రవర్తనను తీర్చిదిద్దడంలో ఉపాధ్యాయుల పాత్ర చాలా గొప్పది. అందుకే 'ఆచార్య దేవభవ!' అంటూ వునమీతన గ్రంథాలు గురువు మూపు దైవంగా కీర్తిస్తున్నారు!

అక్టోబర్ 2వ తేదీ గాంధీ జయంతి. నిరాడంబరంగా జీవించి, సత్యాగ్రహంను వూర్గంలో పియ్యించి, వున దేశానికి స్వాతంత్ర్యం పిచ్చు పొర్పించి పట్టిన వు హీనయ్యుడు వు హత్యా గాంధీ. అందుకే బాపి జీని జాతిపితగా గౌరవిస్తున్నాం. దేశప్రిజలు గౌరవ ప్రదంగా జీవించడానికి వూర్గం వూ పీన వు హీనయ్యుడు పి జ్య బాపి జీ!

తొలి ప్రధాని జవహర్లాల్ నెహ్రూ దేశ ఆరోగ్యాన్ని, బాలల ఆరోగ్యాన్ని సీవూనంగా భావించాడు. పీల్లల పిట్ట ఆయన అపారమైన ప్రభువును కనబరచాడు. బాలల శారీరక, వూనసీక అభివృద్ధి కోసం ఆయన కృషి చేశాడు. ఆయన్ను పిల్లలు చాచా నెహ్రూ అని ప్రభువుగా పీలిచేవారు. ఆయన జన్మదినం నవంబర్ 14వ తేదీని బాలల దినోత్సవంగా జరుపితుంటున్నాం.

జాతికి చెల్లుగు దారులు వూ పీన ఆ వు హీనయ్యుల అడుగు జాడలలో పియ్య నిస్తూ, శాంతి భద్రతల పిరిరణకు, ప్రగతికి వున వంతు క పీచేద్దాం. అప్పిడే భావితురాలకు భద్రతను సీవు కూర్చినవారవు మూం.

సంపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

పాఠకుల లేఖలు

1965 సిం. నుంచి చందమామ పు పాఠకుడిని. **1984** నుంచి చందమామ పు రచయి తని. అప్పటిలో సొచ్చి ఎసివు యూ లు ఇంటి వుండు న్న అర్ధ గృ వీ ద అక్కతో కలసి కూర్చుని చందమామ చదవడం ఇప్పటికీ జీవితంలో అందమైన అనుభవం. చందమామ లో తొలికథ ప్రేమ రింజుడడం జీవితంలో ఒక పు ధు రఘుట్టం. పాఠకుడిగా చదివించినట్లే, రచయి తగా చందమామ పు ఎంతో ప్రాత్యహించింది.

చందమామ చదవడం పు న సింస్కి తిని పిరిరొంపు కోవడమే అమృతం. పు ధ్యలో కొంతకాలం చందమామ పు ఆగినప్పటికీ ప్రేమోన్మిన్న 'జీవనది' ఆగినంత బాధ కలిగింది. భగవతక విపలనపు రలా ఆ జీవనది పు నప్పుండు కొచ్చింది.

రామా య్ ఇకాలంలో బాలరావు డు చందమామ పు కావాలని మా రాం చేస్తు దశరథ పు హారాజు అద్దంలో చందమామ చూపించి మురిపించాడు. అదే నేడైతే తప్పక ఈ చందమామ పు చేతిలో పట్టి ఉండేవాడు. ఆకాశానికి ఆ జాబిలి అందం. అవనికి ఈ చందమామ పు 'వరం'. ఆపం ద్ర తారార్కం మన చందమామ అద్వితీయంగా వెలుగులు విరజిమ్మాలని పు న్నూర్తిగా కోర్త కుంటు న్నాను.

- ఎస్. శివనాగేశ్వరరావు, తెనాలి (ఆం.ప్ర)

నేను చందమామ పు ను **1956** నుండి ఎరుగుదును. అప్పుడు దాని వెల **60** పైసలు.

బేతాళకథలు, బోధనాత్మక కథలు, పూ య్ లపూ రికథలు, ఎరాణిక కథలతో ప్రీతి సింహిత ఎంతో ఆకర్షణీయంగా ఉండేది. అదే బాణీలో నేడు కూడా సత్తన్ను ఏకైక బాలల పత్రిక ఇచ్చొక్కదే! ప్రి ర్వం క్విజలు లేమానేటి బాలబాలికలకు, పేదలకు ఈ క్విజల పూ లంగా వై దధు కు వై తకలిగి విజ్ఞానవంతు లు గా చేస్తోంది. అప్పటినుంచి ఎక్కువగా ఉండేవి. శంకర్ గారి బొమ్మలు కళ్ళకు కట్టినట్లుండేవి. నిండు నూ రేళ్ళ వర్షాలని కోర్త తాను.

- పక్కి బాలకృష్ణారావు, గరివిడి (ఆం.ప్ర)

ఆగ్నే చందమామ పు చూ సీ చాలా ఆనందం కలిగింది. కారణం ఇతర శీర్షికల కన్నా కథలకే ఎక్కువ చోటు లభించినందుకు. అంతకు ముందే చాలా రోజుల తరవాత వీరా, నెతారాం వంటి వారిచే చిత్రాలు వేయించినందుకు.

- వై. గోపాల్, ఎస్. రవి. ఎస్. శ్రీదేవి, హైదరాబాదు (ఆం.ప్ర)

గౌరవం

జనకమఠిలో శ్రీధావు డనే భాగ్యవంతు డికి కావు డు , పొత్రు డు అని ఇద్దరు కొడుకులు . వాళ్ళిద్దరూ చక్కగా చదువుతుని పేద్ద వాళ్ళల్ని బుద్ధివంతులన్నూరు తెచ్చుకున్నార . తండ్రి వాళ్ళిద్దరికీ తగినసింబంధాలు పూసి పేళ్ళిచ్చేశాడు కాని, అస్తవ్యవహారాలు పూత్రం ఇంకా తనే పూస్తున్నాడు .

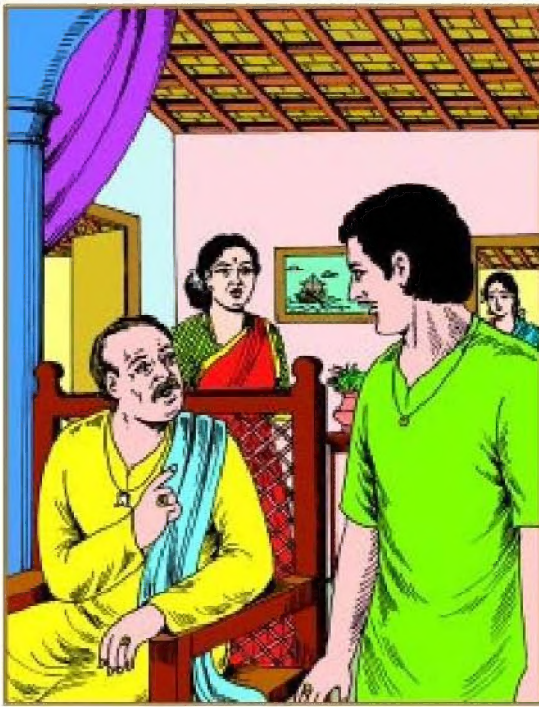
శ్రీధావు డి భార్య రమీ దేవి ఒకనాడు భర్తతో ఈ విషయం ప్రిస్తావించింది . “వున పీల్లలు బుద్ధివంతులే కాని, అస్తవేతికి వచ్చాక, వాళ్ళలా పూరు తారో తెలియదు . ఇప్పటిలాగే వాళ్ళు వునల్ని గౌరవిస్తారని నవ్వుకుంకుదరడానికి కొన్నాళ్ళ పిరిద్దాం,” అని చెప్పి, ఆయన తన ఇంటిని మూడు వాటాలు చేశాడు . వుధ్యవాటాలో తన ఉంటూ, అటూ ఇటూ కొడుకులచేత వేరు కామిశాలు పేట్టించాడు . పేట్టను తన అల్లునా, పిన్నలన్నీ కొడుకులకు అప్పగించి వాళ్ళ చేతలను గవునించసాగాడు .

పేద్దవాడు కావు డు అస్తవీ ఇంకా ఇంకా పేంచాలని అలోచిస్తూ, తనకుతోచిన ఉపాయాలను తండ్రికి చెప్పి, ఆయన ఆమోదించాకే అవులు చేసాడు .

చిన్నవాడు పొత్రు డు రోజూ నిద్రలేస్తానే శ్రీధావు డి తండ్రి కుచేలు డి చిత్రపటానికి నవు స్కిరిస్తాడు . కుచేలు డిబురు వీద అంతో ఇంతో దానధర్మాలు చేస్తూ, అందుకు తండ్రి అనువు తి కూడా అడగడు . ఎవరడిగినా కుచేలు డివు నవు డినుటాడేట్నీ తనూరు చెప్పడు .

ఇలా ఒక ఏడాది గడిచాక, శ్రీధావు డు భార్యాపివేతంగా తీర్థయాత్రకు బయలుదేరుతూ, తన అస్తవీ రెండు భాగాలు చేసి చిన్నభాగం కావు డికి, పేద్ద భాగం పొత్రు డికి అప్పజెప్పాడు . కావు డు చిన్నబుచ్చుకున్నాడు . భార్య అతన్ని హేచ్చరిస్తూ, “అస్తవీ ఇద్దరు కొడుకులకూ సిపూనంగా పించాలి. లేదా పెద్దవాడివైన నీకు పెద్ద భాగమివ్వాలి. నువ్వు డారుకోకుండా వెంటనే మీ నాన్నను

అవును,” అన్నది. కాముడు ఆమె మాట పాటించాడు .

కోడుకు గోడు విన్న శ్రీధాపుడు నిర్లభ్యంగా నవ్వి, “ఈ ఆస్తి నా స్వర్ణితం. పింపికం నా ఇష్టం. నాకు పూతాత, అనగా నా తండ్రి కుచేలు డంటే భక్తి, గౌరవం. ఆయనను గౌరవించే పాత్రుడికి పేద భాగవు చ్చాను . ఐతే, ఈ పింపికం తాత్కాలికం. నా తీర్థయాత్రలయ్యేసరికి నీలోనేను మెచ్చేమార్పు వస్తూ, పెద్ద భాగం నీకే దక్కవచ్చునేమో,” అనేసీ యాత్రలకు వెళ్ళిపోయాడు.

పాత్రుడు కుచేలుణ్ణి గౌరవించడం వెనక ఇంతకథ ఉన్నదని తెలియని కాపు డాశ్చర్యపడి, తప్పుకొని కలిసి, “తాత చనిపోయినప్పటి నీకు పూడేళ్ళులే నాకు ఆరేళ్ళు. నాకే తెలియని ఆయన గొప్పతనం నీకేలా

తెలుస్తుంది? ఆయన పేసినీకింత అభిమానం ఎందుకు?” అని అడిగాడు .

“వున తండ్రికి జన్మనివ్వడం ఆయన గొప్పతనం. వున తండ్రిని పింతోపిపేట్టడం నా ధ్యేయం,” అన్నాడు పాత్రుడు .

ఆ తరువాత కాపుడు ఆ విషయం గురించి బాగా ఆలోచించి, పాత్రుడి వద్ద మళ్ళీ పిటానికి పూడింతల పిరిపూణంలో కుచేలుడి చిత్రపటాలను రెండింటినీ తయారు చేయించాడు . ఒక పిటాన్ని తన ఇంట్లో అలంకరించాడు . రెండవ పిటాన్ని ఊరి గుడిమంట పింలో అలంకరించడానికి నూరు వరహాలు చందా ఇచ్చాడు .

ఇలా ఉండగా బనకపిఠానికి పోరు గ్రామ మైన నెతాపితంలోని చలమయ్య అనే రైతు, అప్పిలపాలెశ్రావు, తీర్చేపూర్ణం తెలియక, అత్యహిత్య చేసి కోబోయాడు . ఆ సమయంలో అక్కడికి వచ్చిన పాత్రుడు అతణ్ణి అడ్డుకుని కాపాడాడు . తర్వాత విషయం అడిగి తెలుసుకుని, “నీకు నేను పూతాత కుచేలుడి పేరు చెప్పి పది వరహాలిస్తాను. ఆ పెట్టుబడితో పొలం సాగుచెయ్యి. మాతామహివుతో నీ కష్టాలన్నీ తీరిపోతే, నాడబ్బునాకు తిరిగి ఇద్దరువుగాని,” అని ధైర్యం చెప్పాడు.

ఆ డబ్బు తీసి కుని నెతాపితం తిరిగి వెళ్ళిన చలమయ్యకు - పురుషాడు పొలం దున్నతం యాగాలంకెందెలునాగలి కరుకు అడ్డుతగిలాయి. వాటిసతత గ్రామ ధికారికి చూపితే, ఆయన బిందెల వీడి రాతలను చదివి, “ఇవి నీ పైర్వులు నీకోసం పాతి పేట్టినవి. ఈ ధనం నీదే!” అన్నాడు .

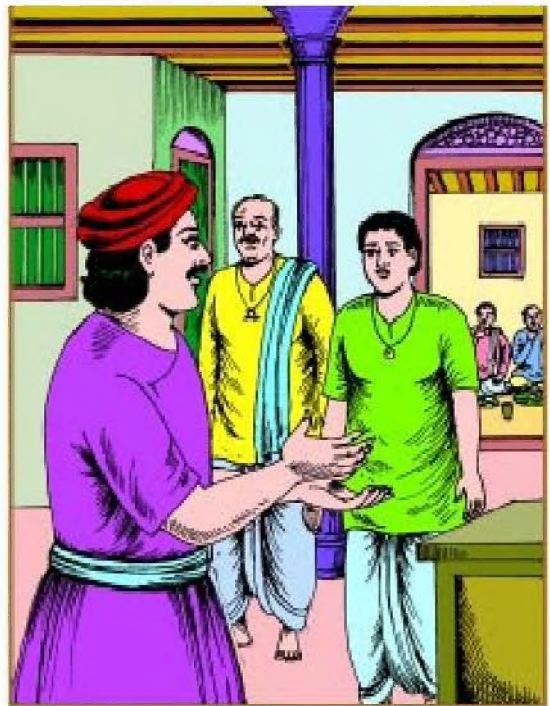

చలపు య్య జాతకం వూరిపొల్లింది. అతడు జనకుని వెళ్ళి, పాత్రుడికి డబ్బు తిరిగి ఇచ్చి, కృతజ్ఞతలు చెప్పాడు. “ఇందులో నాదేంలేదు. అంతా వూరి తాత కుచేలుడి వుహివు,” అన్నాడు పాత్రుడు. “నేనే కాదు. కుచేలుడి వుహివు అందరూ తెలుసు కోవడానికి, వూరి ఊరి గుడిలో ఆయన పిటం ఆవిష్కరించి, వేడు కచ్చేస్తాను. అది నీ ఆధ్వర్యంలోనే జరగాలని నా కోరిక. నువ్వు తప్పక రావాలి,” అన్నాడు చలపు య్య.

ఈలోగా తీర్థయాత్రలు పుగింపు కుని శ్రీధాపుడు రెండు రోజుల్లో తిరిగి రాగలనని కొడుకులకు కబురు పంపాడు. ఆ కబురం దినసిపుయ్య నికే నెతామితంలో వేడు కలకు రమ్మని చలపు య్య నుంచి పీలు మిశుచ్చింది. తండ్రి వచ్చేసిరికి, తిరిగి వచ్చేస్తావుని అన్నకు చెప్పి సీతాపురం వెళ్ళాడు పాత్రుడు.

అయితే, శ్రీధాపుడు వచ్చినసిపుయ్య నికే పాత్రుడు జనకమిరికి చేరుకోలేక పొయ్యాడు. కావున డాయనకు ఘనస్వాగతం పిలికాడు. తండ్రి పాత్రుడి గురించి అడిగితే, చలపు య్య విషయం చెప్పి, “నువ్వొస్తున్నట్లు తెలిసే తప్పుడు సీతాపురం వెళ్ళాడు,” అంటూ నిష్ఠూరంగా వూట్టాడు. ఆ తరవాత తండ్రి గౌరవార్థం ఎందు చేసి ఊరి పేద్దలను పిలిచాడు. అందరూ కాపుడికి తండ్రి పేష్టినను గౌరవాభివూనాలను కొనియోడారు.

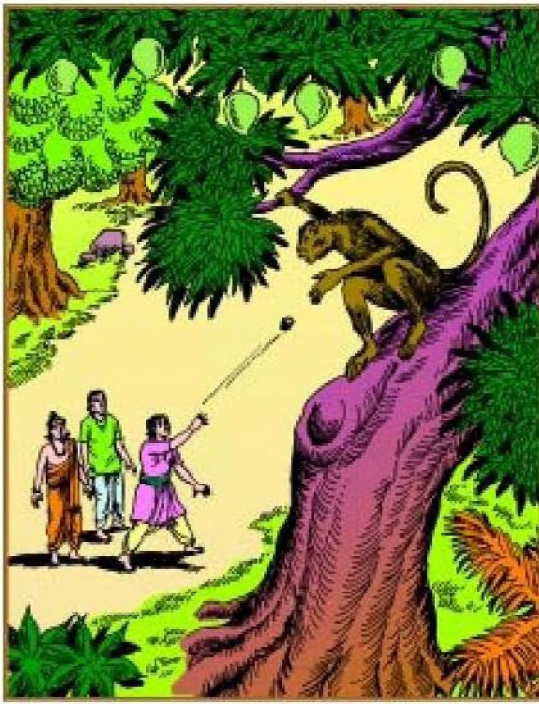
ఆ సిపుయ్యంలో అక్కడికి వచ్చిన ఒక పునిషి, “అయ్యో, కాపుడు గారు ఎక్కడ ఉంటారు?” అని అడిగాడు. కాపుడు పుంధుకు వచ్చి, “నేనే కాపుణ్ణి. ఏం

కావాలి?” అని అడిగాడు. “నెతామితం నుంచి కుచేలుడు గారి పునవడు పింపిగా వచ్చాడు. ఆయన రేమిసాయం కాలానికి ఇక్కడికి వస్తున్నట్లు చెప్పమన్నారు,” అన్నాడు. అది విన్న శ్రీధాపుడు ఆ పునిషినడిగి నెతామితం వేడు కల వివరాలు తెలుసుకుని, “అహ, పేద్దలంటే పాత్రుడికున్న గౌరవం, అపారం,” అని మెచ్చుకున్నాడు.

ఎందు ముగిసి అందరూ వెళ్ళిపోయాక, “నీ పిట్ల తప్పుడు వూరిన గౌరవానికి, నేను చ్చిన గౌరవానికి తేడా కనబడుతున్నా ఉంది. తాతగారి విషయం నికే ము, తప్పుడాయన బురు తో ఇచ్చిన డబ్బు మెనకు తీసుకున్నాడు. నెతామితం గుడిలో చలపు య్య పేట్టిన తాతగారి చిత్రపటం చూడ్డానికి వెళ్ళాడు. నూరు వరహాలు ఖర్చుపేట్టి పుని ఊరి గుడిలో

తాతగారి చిత్రపటాన్ని పేట్టించిన నాకంటే వాడి గౌరవం గొప్పదనడం నీ పాపాత బుద్ధి కాదా?” అన్నాడు కావున ఉక్రోశంగా.

అందుకు శ్రీధాపుడు నవ్వి, “ఏది చేసినా నీ బుర్ర తోనే చేస్తావు మూలపు తెచ్చకుంటున్నామా అన్నీ తాత బుర్ర తో చేస్తావు అయిన బుర్ర నిలబడతూన్న పాత్రుడి గొప్పతనం గ్రహించలేని నీకు గౌరవం అంటే ఏమిటో చెప్పగలవాడు దండకారణ్యంలో గుర్ర కులా శ్రవణం నడుపుతూన్న సుమేధుడొక్కడే. తప్పుత్రుతిరిగి మచ్చాకవాణ్ణి వెంటబెట్టుకుని అయిన వద్దకు వెళ్ళు. నీకు సంచేహ నివర్తి అవుతుంది,” అన్నాడు.

గుర్ర నాటి సాయంత్రానికి పాత్రుడు తిరిగి మచ్చాడు. రెండు రోజుల తరువాత, తండ్రి ఆనతి ప్రకారం అన్నదమ్ములిద్దరూ దండకారణ్యం

వెళ్ళి సుమేధుణ్ణి కలుసుకున్నారు. కావున సిందేహం విన్న సుమేధుడు, “నీ తమ్ముడు పేదలను నీకంటే మున్నగా గౌరవిస్తాడని నీ తండ్రి అభిప్రాయం. మీరిద్దరూ కొన్ని రోజులు ఇక్కడే నా ప్రీతి శిష్యుడు సునాథుడితో ఉంటూ - అన్నీ అతడు చెప్పినట్టే చేయండి,” అంటూ వారిని సునాథుడికి అప్పగించాడు.

గుర్ర నాథు సుమేధుడు వారిని సూర్యోదయానికి ముందే నిద్రలేపి, చన్నీటి స్నానం చేయించాడు. ఆ తరువాత ముగ్గురూ వెళ్ళి, సుమేధుడు శిష్యులకు చెబుతూన్న పాఠాలు విన్నారు. పాఠాల చెప్పడం అయ్యాక సుమేధుడు, “ఇప్పుడు మీరు అడవిలోకి వెళ్ళి నేలరాలిన ఫలాలు సేకరించండి. చెట్టు నుంచి పండును కోయవద్దు. జీవహింసకు పాల్పడవద్దు. సేకరించిన ఆహారాన్ని అందరూ సమంగా పంచుకుని తినండి,” అన్నాడు.

కావున, పాత్రుడు సునాథుడు అడవిలోకి వెళ్ళారు. దారిలో సునాథుడు వారిని ఒక చెట్టుకి పిల్చి కోయమన్నాడు. గుర్ర మావద్దన్నాడని కావున కోయనన్నాడు. పాత్రుడు మాత్రం చెట్టుకు బోతే అక్కడున్న కోతి ఒకటి పీదపడబోయింది. సునాథుడు చెప్పగా అతడా కోతిని చిన్నరాయి తీసి గురిచూసి వెనీరి తరిమేశాడు. కావున వారిని సునాథుడు వినలేదు. చెట్టుకి సునాథుడు చెప్పినన్ని పిల్చి కోశాడు. “కష్టపడి కోసిన పిల్చి. వీటిని ఇతరులతో పంచుకోవద్దు. మనమే తినేద్దాం,” అన్నాడు సునాథుడు. పాత్రుడు సెరేసన్నాడు. అయితే, గుర్ర మావూటను అతిక్రమించడానికి ఇష్టపడని

కావున, పరుగున సుమేధుడి వద్దకు వెళ్ళి జరిగినదంతా చెప్పాడు. సుమేధుడు పాత్రుణ్ణి పీల్చిపించి సింజారు వె అడిగాడు .

“గృహస్థ, వీ ఆశ్రమంలో ఉండగా - అన్నీ సునాధుడు చెప్పినట్టే చేయమని నన్ను ఆదేశించారా? కదా? నేనీ వీ ఆదేశాన్ని పాటించాను,” అన్నాడు పాత్రుడు .

అందుకు కావున, “పురి గృహ పాఠం చెబుతూ ఇచ్చిన ఆదేశాల వాదమేటి?” అంటూ తప్పుకొని నిలదీశాడు .

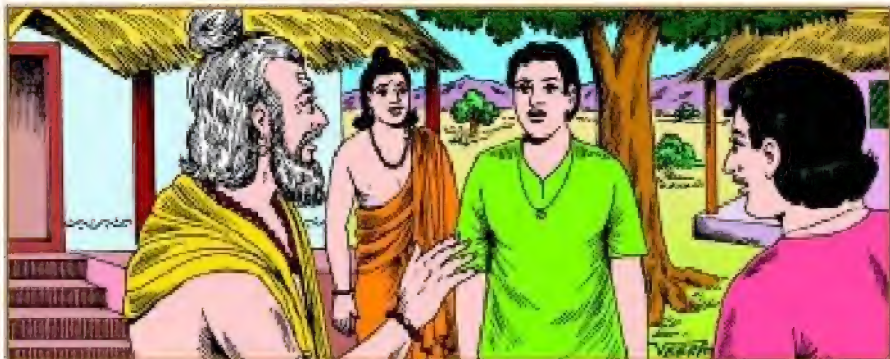
అప్పుడు సుమేధుడు చిన్నగా నవ్వి, “నా పాత్రాల్ని నా శిష్యులకొనివే తప్పి, వీ కొనిం కాదు. నువ్వు పాత్రుడు ఇక్కడికి విద్యార్థులుగా రాలేదు. నేను వీ వృత్తి అన్నీ సునాధుడు చెప్పినట్టే చేయమని ఆదేశించాను. సునాధుడు నా వూట పాటించకపోతే అతడు నన్ను అగౌరవపరిచినట్టు. సునాధుడి వూట పాటించకపోతే వీ గృహస్థు అగౌరవపరిచినట్టు. ఇప్పుడు నువ్వే చెప్పు. పెద్దల్ని గౌరవించేది పాత్రుడా, నువ్వా?” అన్నాడు .

కావున తెల్లబోయి, “అసలీ సుమేధుని అంతా సునాధుడు వీ వృత్తి అగౌరవ పరి

చడం వల్ల కదా వచ్చింది?” అన్నాడు . “ఇందులో సునాధుడి తప్పు వీ లేదు. వీ వృత్తి పీల్చిపించడం కొనిం నేనే అతణ్ణి అలా చెయ్యమన్నాను. నా ప్రియశిష్యుడి ప్రియమేమోనూ, ఆ ఆదేశమేమోనూ ఏదో అంతర్యం ఉన్నదని నీకు స్ఫురించ లేదంటే నీకు నా వీద గౌరవం లేదని అర్థం. కాదంటావా?” అన్నాడు సుమేధుడు .

తన తండ్రి శ్రీధామరుడు చేసిన ఆస్తిపింపి కంలో ఏదో అంతర్యం ఉన్నదని గ్రహించక, అదేమిట అందుకు తీరగడం వల్ల - తనకు అయిన పట్ల గౌరవం తక్కువనని అప్పటికి అర్థమైంది కావున డికి. తరువాత సుమేధుడికి పాదాభివందనం చేసి, తప్పుకొని కలిసి జనకపితృ వెళ్ళి తండ్రిని తన తప్పు క్షమించ వునివేడుకున్నాడు .

అప్పుడు శ్రీధామరుడు, “తండ్రిని నిర్ణయాన్ని తప్పుపట్టడం గౌరవం కాదని నువ్వు ప్రామాణికంగా చూశావు. కానీ, వీ రిచ్చే గౌరవాన్ని బట్టి ఆస్తి పింపికం చేయడం నాకూ గౌరవం కాదు,” అంటూ కొడుకులిద్దరికీ ఆస్తిని సుమేధునిగా పంచి ఇచ్చాడు .

నరకం చూపేవాడు

ఏదో విధంగా తన పాత్ర గ్రహణాన్ని నేర్చుకున్న రావు శాస్త్రి విచిత్రవాదాలను కునేకాపు శంకరాచార్యులలో చిత్రకళాభ్యాసం చేసేవచ్చి, తన ప్రతిభను ప్రదర్శించే అవకాశం కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు.

ఆ సంవత్సరం ఊళ్ళో దొంగతనాలెక్కువయ్యాయి. పట్టుబడిన దొంగలను సంకెళ్ళు వేసి ఊళ్ళో తీప్పినా, కారాగారంలో వేసే కఠిన శిక్షలు విధించినా, వాళ్ళల్లో సిగ్గు పిష్టుడం లేదు, వూర్పురావడం లేదు.

గ్రామ ధికారి ఊరి పేద్దలను సింపిదించాడు. ఆయన వాళ్ళతో, “ఊళ్ళో నితీసావిత్రి హిరికథాకాలాపిం ఏర్పాటు చేసి, ఖైదీలకు వినిపిద్దాం. ఆ కథలో, సావిత్రి, తన భర్త నిత్యవంతుడి ప్రాణాలు తీసి కుని పాత న్నయ్యుడి వెంట పిడుపుంది కదా! అప్పిడుపుడు, ఆ పుహానితీవ్రతను భయపెట్టి వెనక్కు పింపాలని, నరకలోకం ఎంత భయంకరంగా మారుతోందో వర్ణిస్తాడు. ఇహానికి భయపడని వాళ్ళు కూడా, పిరానికి భయపడతారా బట్టి, నరకభయంతో దొంగలు దొంగతనాలు మానొచ్చు,” అన్నాడు.

కాపు శంకరాచార్యులు, “నరకలోకం బొమ్మల చూపేస్తే, వాళ్ళు రింతగా హిడలిపోతారు. కాబట్టి నరకలోకం బొమ్మల సహజంగా వేసేనవారికి పుంచి బహుపుతిని ప్రకటిద్దాం,” అన్నాడు.

“ఐతే, ఉపాయం బాగుంది కానీ, బహుపుతిని నేనప్పికోను,” అన్నాడు రావు శంకర.

“ఇలా అభ్యంతరం చెప్పడం సంస్కారం కాదు,” అన్నాడు కామేశం నిష్కారంగా.

రావు శంకర, “బ్రతికున్న వాళ్ళకు నరకం చూపించే బొమ్మ వేయడం చిత్రకళ అనీ, ఆ వేసేన వాళ్ళకు బహుపుతి ఇవ్వడం, సింస్కారపు నీనాకు అనిపించదు. ఆపేపు ఊరి పేద్దల ఇష్టం!” అన్నాడు.

అంతా నవ్వారు. కాపు శంకర, రావు శంకర చేతిలో పురోసారి భంగపెట్టాడు.

- ‘బాబి’

రాజాసిల్వం

15

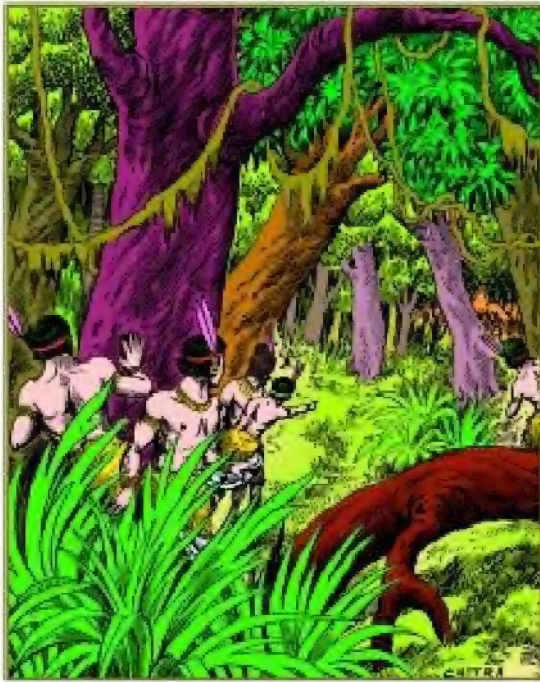
[తనకు అరణ్యంలో జరిగిన ద్రుష్టాదాన్ని గురించి బ్రహ్మదండి వూరితీసుకు, రాజగురువు మఠం వార్త పంపాడు. బ్రహ్మదండి కుడు ; కేశవతూ వాళ్ళ కోసం అరణ్యం వూరి గాలించేందుకు సేస్థికులను పంపాడు. కోయలపేద్ద, కేశవతూ, అతడి అనుచరులనూ ఎలాంటి అపరాధం రాకుండా ఉండేలా రహస్యంగా రాజ్య సరిహద్దులు దాటించేందుకు ఇద్దరు కోయలు వకుల్ని నియోగించాడు. తరువాత-]

కోయలు వకుల వెంట అరణ్యంలో కొంత దూరం ద్రుష్టాదానిని కేశవతూ వాళ్ళకు, తాము బ్రహ్మదండి రాజ్య సరిహద్దులు దాటి పారిపోవడం అంత తేలిక కాదని అర్థమై పోయింది. బ్రహ్మదండి బ్రహ్మదండి కుడు పంపిన సేస్థికులు అరణ్యం వూరి వెంట విచ్చలవిడిగా తిరుగుతున్నారు. అంతేకాక, అర్ధరాజ్యం వస్తుందన్న ఆశతో కొందరు అటవికులు కేశవతూ కోసం చెట్లపైకి వెళ్ళి వెతుక్కుంటున్నారు. ఇంతవూ వింటే కన్ను గప్పి పారిపోవడం సాధ్యమా? అన్న అనుమానం

పుట్టిన బాధించసాగింది. “రాజ్యసరిహద్దులు దాటి పోయేందుకు సేస్థికుల కెవరికీ తెలియని రహస్యం వూరి మీకేమైనా తెలుసా?” అని కేశవతూ పులి తండ్రి, కోయలు వకుల్ని ప్రశ్నించాడు.

“వూరి ఈ అరణ్యంలో తెలిసిన అనేక రహస్యం వూరి న్నవి. వాటిల్లో ఏ ఒక్కటి బ్రహ్మదండి సేస్థికులకు తెలియదని నా నమ్మకం. వూరికి ద్రుష్టాదం వచ్చేది వాళ్ళ నుంచి కాదు. రాజు ఇస్తానన్న అర్ధ రాజ్యానికి ఆశించి, వూరి పట్టుకోజూస్తానన్న అట

మకులే వు నకు ప్రిహూద కార్త లు . వాళ్ళ క్కూడా అన్ని గు ప్తి పూ ర్గాలూ తెలు సి ,” అన్నాడొక కోయ్ య్ వకుధు . అంతలో వాళ్ళకు ఎదు ర్త గామన్న కొండరాళ్ళ ప్రి ద కొందర్ల సైనికులు కనిపించారు . వాళ్ళ వెంట ఇద్దర్ల ఆటవికులు కూడా మ్సార్త .

“అందర్లా చెట్లవాటుకు పదండి. సైన్య కులు వు నకేసు వన్మిన్నట్టున్నది,” అంటూ కోయ్ య్ వకులు చప్పనవెనుదిరిగి, చెట్ల పూ ట్టు కు పరిగెత్తారు. కేశపుడూ, జయ వు ల్లా, వు సిలివాడూ కూడా వాళ్ళవెంట పరిగెత్తారు.

అందర్లా చెట్లవాటున దాక్కుని, సైన్య కులకేసి పూ డసాగార్త . ఋపు వు ల్లు పేద్దగా నిట్టూర్త స్త్రి, “వేం కోయ్ వేషాలు వేస్త్రి కున్నాం గదా, అలాంటప్పిదు సైన్యకులతో దార్త తు పూత లెంధు కు? నిర్భయంగా

వాళ్ళ పూ స్త్రిండగానే రాజ్యసిరిహిద్దులు దాటవచ్చునే!” అన్నాడు .

“సైన్యకులకు ప్రి ర్త కోయ్ వాళ్ళలా కని పించవచ్చునేమోగాని, వాళ్ళ వెంటవున్న ఆటవికులు ప్రి రెవరైందీ వెంటనే పిసిగట్ట గలర్త ,” అన్నాడొకకోయ్ య్ వకుధు .

జయ వు ల్లు అతణ్ణి వు రేదో అడగబోయేం తలో, వెనకవెళ్ళిస్తూంచి పేద్ద కలకలం విన బడింది. చప్పిన అందర్లా అట్టుకేసి తిరిగి పూ శార్త . దూరంగా చెట్లవాటు నుంచి తమ కేసు వన్మిన్న సైన్యకులు కొందర్ల వాళ్ళకు కని పించార్త .

“వాళ్ళింకా వు నన పూ డలేదు . వు నం ఎట్టు పొరిపాయేంధు కూ అవకాశంమన్నట్టు లేదే!” అంటూ కేశమడ్తు విల్లంబులు చేతికి తీస్త్రి కున్నాడు . కోయ్ య్ వకుధు అతణ్ణి వారిస్త్రి, “అంతపుంధితో వు నం య్ ద్ధం చెయ్యలేం. అదు గో, ఆ కనబడే గ్రి వాల్తో ఎక్కడైనా దాక్కుందాం,” అంటూ కొండకేసి బయ్ లు దేదార్త .

అందర్లా చెట్ల వాట్టున నక్కుత్తూ , వుంధు కు కదిలార్త . ఎదు ర్త గా కొండ పొదంలో వాళ్ళకు చాలా గ్రి హిలు కనిపిం చినై. సైన్యకులు తవు కోసిం ఆ గ్రి వాలు వెతకటం ప్రారంభిస్తూ, తావు బోనలో చిక్కిన ఎల్లు కల్లా దొరికిపొత్తార్త . వు సిలివాడు ఈ అన పూ నాన్నికోయ్ య్ వకులకు చెప్పాడు. వాళ్ళనూ ఇలాంటి అన పూ నమే బాధిస్త్రి న్నది. చెట్లవాటున దాక్కునే అవకాశంలేదు. తవు న్న అన్నిచైపులనుంచీ సైన్యకులు మట్టు వు ట్టు తు న్నట్టున్నది. బహి శా, వాళ్ళ

గు హిల్లో తవు కోసిం వెతికేంధు కు వస్త్రి
న్నార్ . అద స్త్రివు ల్లా, ఇంతవరకూ తావు
వాళ్ళ కంటబడకపోవటం!

హితాత్మగా వుంధు నత్త స్త్రిన్దు కోయ్
య్ వకుత్త ఆగిపాయ్ దు . అతడి వూర్గానికి
ఎదుర్ గా మళ్ళు ఒక రాతి చాట్టు న్దుంచి, ఒక
నక్క ఎగిరి దూరంగా దూకింది. ఆ వెంటనే
రెండు చిన్నపిల్లలు దాని కేసి పరిగెత్తినై.
కోయ్ య్ వకుత్త బాణం తీసి, తల్లి నక్క న్దు
ధూస్తి కుపాయ్ ట్టు వదిలాడు. అది వెనక్కు
తిరిగివూ డకుండా, ఎదుర్ గా మళ్ళు గు హిల్లో
ఒకదాని కేసి చాట్టు తీసింది.

“అద స్త్రిం కొందికీ మనకీ నక్క ఎదురైంది.
అది ప్రివేశించిన గు హి వూశార్ గదా? వ్దు నం
కూడా దాంట్లకే వెళదాం,” అన్నాడు కోయ్
య్ వకుత్త .

“సేన్దికులు ఆ గు హిలన్నీ గాలించేంధు కే
వస్త్రిన్నార్ . అంధు లో ఏవూ త్రం సిందేహిం
లేదు ,” అన్నాడు జయ్ వుల్లు .

“మాన్దిం? వ్దు నం ఆ గు హిలో మాడం
గదా! శత్రు మాన్దుంచి పిరిగిత్తే నక్క ఏదీ,
పారిపాయ్ ంధు కు వు రోవూర్ గంలేని గు హిలో
ప్రివేశించదు . పేగ్గా, ఇది పేల్లలనక్క!”
అన్నాడు కోయ్ య్ వకుత్త .

కేశమత్త , అతడి వు సిలితండ్రి, జయ్
వుల్లు పొందిన ఆశ్చర్యం అంతా ఇంతా
కాదు . వాళ్ళు కోయ్ మువకుల వెంట పరిగెత్తి
గు హిలో ప్రివేశించారు . గు హి అంతా చివ్వు
చీకటిగా వున్నది. ఎక్కడా వెలుగు లేదు.
కోయ్ య్ వకుడి ఊహ తప్పిని ఆ వు గ్గరూ
భావించారు .

“గు హిలో న్దుంచి బల్లు టికి పాయ్
దు కు వు రోవూర్ గం మళ్ళుట్టు లేదే?” అన్నాడు
జయ్ వుల్లు సిస్సి హిగా. కోయ్ య్ వకు
లిద్దరూ మెల్లిగా ఏమో మాట్లాడుకోసాగారు.
కేశమత్త , గు హిలో న్దుంచి తల బల్లు టికి
పేట్టి అన్ని వైపులకూ కలయ్ వూశాడు .
సేన్దికులూ, వాళ్ళకు దారివూ పిత్తున్న అట
వికులూ గు హిల కేసి వస్త్రిన్నార్ .

కేశమత్త చప్పున వెనుదిరిగి ఏదో అనబో
య్ంతలో, కోయ్ య్ వకుడి చేతిలో కాగడా
గప్పిన వెలిగింది. అతడు, జయ్ మల్లు కేసి
తిరిగి, “నక్క ఇంకా ఈ గు హిలోనే మళ్ళుదని
వ్దు అన్దు వూ నన్దు?” అంటూ నవ్వి, “అది
వెళ్ళిన మూర్గానే వ్దు నం పావలసి మాట్టుంది,”
అంటూ వుంధు కు కదిలాడు . అందరూ
కలిసి గు హిలో ఓ ఇరవై అడుగుల దూరం
నడిచే సిరికి, హితాత్మగా పేడ్లగాలి తాకి,

కోయ్య వకుడి చేతిలోని కాగడా గ్రుప్పివుంటూ ఆరిపాల్చింది.

“చూశారా, గ్రహివుంచి బల్లిటికి పారి పొయ్యేంపుకు పూర్ణం ఎక్కడమన్నదో తెలిసి పాల్చింది,” అంటూ కోయ్య వకుడు పిక్కకు రెండడుగులు వేసేసరికి, పైనుంచి పేద్ద వెలుగు అతడి పీద పడింది. అతడు తతివూ వాళ్ళకు నొంజుచేసి, అక్కడమన్న రాళ్ళ ఆధారంతో పొకుతూ, పేనున్న కంత అంపువు గట్టిగాపట్టుకుని, ఒక్క ఊపిలో పేళ్ళ వెళ్ళిపోయాడు. మిగిలిన నలుగురు కూడా అతణ్ణి అనుసరించి, గ్రహిలోవుంచి మన్న రహస్య పూర్ణంకుండా త్వరత్వరగా బల్లిటికి వెళ్ళారు.

అక్కడ కొండ పీద నిలబడిచూస్తూ, ఆ ప్రదేశపుంతా నిర్దుష్టంగా కనిపించింది. భూరుగా దిగు మా ఒక నది ప్రవహిస్తున్నది. ఆ నది

లోకి చొచ్చుకు వచ్చిన ఒక కొండా, దాని పీద నుంచి నదిలోకి పడుతున్న ఒక జలపాతవూ వాళ్ళ కంటబడింది.

“ఆ జలపాతం చాటున ఒక సోరంగం మన్నది. ఆ సోరంగం నీటి పూర్ణాన కొద్ది దూరం ప్రియాణించి, అవతలమన్న నది పొయ్యవు చేరవచ్చు. అది దాటితే కపిల రాజ్యం!” అన్నాడొక కోయ్య వకుడు.

అంతలో రెండవ కోయ్య వకుడు చిన్నగా అరిచి, “చూడుడి చూడుడి! అదుగో, ఆ నది ఒడ్డున, గుట్టల చాటుగా సేస్థికుల శిబిరాలు కనిపిస్తున్నవి,” అన్నాడు.

అందరూ అట్టకేసి చూశారు. నది అంపున పిదీ పన్నెండు డేరాలు వున్నవి. వాటి ముందు ఒక పెద్ద ఊట పట్టుకుని ఒక సైనికుడు నిలబడిమన్నాడు.

“సేస్థికులందరూ వున కొసం కొండలూ గుట్టలూ గాలించేందుకు వెళ్ళినట్టున్నది. ఆ ఒక్కడే కాపిలా కాన్పిన్నాడు. వాణ్ణి హిత వూర్చి, వునం నదిని నిరాటంకంగా దాట వచ్చు,” అన్నాడు కేశమడు. అమృతన్నట్టు అందరూ తలలు వై పారారు. కేశమడు రొండిన వేలాడుతున్న చిన్న కత్తిని ఒరలో నుంచి లాగి, పీల్చిలా ఆ సేస్థికుడి కేసీ నడవసాగాడు. సేస్థికుడి దృష్టి మరొకైపుకు మళ్ళివున్నది.

కేశమడికి వెనకగా అందరూ బల్లిలు డేరారారు. ఒక్క బాణం దెబ్బతో సైనికుణ్ణి చంప వచ్చు. కాని, చచ్చేప్పుంపు వాడు కేశమే, తవు ఉనికి వాడి అనుచరులకు తెలిసి పొతుంది. వాణ్ణి కిక్కురు వునకుండా తుద వుట్టించాలి!

అందరూ ఇలా అలోచిస్తూ, చదీచప్పిస్తూ లేకుండా రాళ్ళచాటు న నక్కుతూ వెళుతున్నారు. ఇంతలో కేశమత్తు కాపిలా స్వేచ్ఛకుడి వెనకవున్న బండరాయిని చీరి, దాని వెనక నుంచి, ఒక్క పూపులో పైకెగిరి, పైనికుడిమెడ కేసీ కత్తివేసిరాడు. స్వేచ్ఛకుడు కిక్కురు పు న కుండాడుంగలా వుండు కు పిడిపాయాడు.

కేశమత్తు లేచి నిలబడ్డాడు. అక్కడికి స్వి పూ ర్త నూ ర్త గజాల ధూ రంలో నదీ తీరం మళ్ళుది. తీరాన నాలుగైదు దోన పడవలు నీటిలో తేలియాడుతున్నవి. కేశమత్తు చెల్లు ఊపిగానే అందరూ బిలబిల పుంట్లా నదీ తీరానికి పరిగెత్తారు.

“అందరం కలిసి ఒక దోనలో వెళ్ళటం వుంచిది. నదిలో కొన్నిచోట్ల స్వి డిగ్గండాలు మళ్ళువి. ఖాళీగా వున్న దోనొకదానిని ముందు

కు తోస్తూ, వెనక్కి వు నం వెళ్ళాలి. అంత ప్రివూదం జరిగేటట్లుగా మూడో, అందరం నదిలో ధూకి ఈదక తప్పిదు,” అన్నాడు కోయ్య వకుడు.

ఆ విధంగానే, అందరూ ఒక దోనలో ఎక్కి కూచుని, మరొక దోనను పెద్ద గడకర్రతో వుండు కు తోస్తూ, జలపాతం వైపుకు కదిలాడు. నదిలో చాలా స్వి డిగ్గండాలు మళ్ళు పూట నిజం. అలాంటి ప్రదేశాల్లో వుండున్న దోన చిక్కుకునే సిపు యూనికి, దాన్ని పిక్కుకు నెడుతూ, తపు పిడప వాటిల్లో చిక్కుకోకుండా జాగ్రత్తపడుతూ, కొద్దిసేపటికల్లా జలపాతాన్ని సిప్పీ పీంచి, ఒక్క ధూపులో దాని వెనకవున్న సోరంగ పూర్గాన్ని చేరాడు.

సోరంగ మార్గంలో నదీజలం విపరీతమైన వేగంతో ప్రవహిస్తున్నది. జలపాతంలో వుంచి

వెళ్ళేప్పుడు పడువలో మళ్ళీ వాళ్ళందరూ ప్రి ర్తిగా తడిసిపోయారు . “ఈ సారంగం అంచు లకు తగిలి దోనె ముక్కలు చెక్కలు కావటం తథ్యం,” అన్నాడు పు సిలివాడు . అంతలో పుంధు న్న ఖాళీ దోనె, సారంగం అంచులకు గ్ర థ్తుకుని పేళపేళ వుంటూ వెచ్చిపోయింది. ఇంతలో కేశవుడూ వాళ్ళున్న దోనె, దానిని వేగంగా తాకి తలగిరించుకున్నది. దోనెలో వున్న వాళ్ళందరూ నదీ ప్రవాహంలో విడిపోయారు . “జ్యేష్ఠా, కసిష్ఠా! మీరెలావున్నారు? మనకోయ అను చరల లు “పు పూ!” అంటూ కేశమణి పు సిలితండ్రి పేదగా కేకపెట్టాడు . ఆ కేకకు జవాబు గా ఒకేసారి నాలుగ్ గొంతల లు పేదగా పలికినై . “అయ్యో, ను మ్మ ఈదగలవా? సిహాయం కావాలా?” అంటూ కేశమణి తన తండ్రికేసి రాబోయాడు .

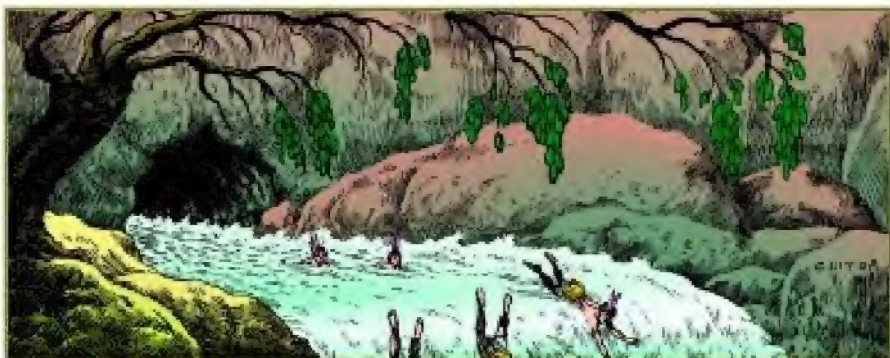
“కనిష్ఠా! ఇక్కడ అయ్యో ఎవరు?” అంటూ పు సిలివాడు కన్నీవుని, “జ్యేష్ఠా, కోయ గడజంగ్ అను చరల లూ! అంతా సారంగం అంచు నను గుండెలకు తగల కుండా జాగ్రత్తగా పుంధు కు పిదండి. ఈ వక్షనానంధు డు గజ ఈతగాడు; ఏం భయం

లేదు,” అన్నాడు. నాలుగైదు నిమిషాలకాలం సారంగ జలంలో ఈదిన తరువాత హిరాత్తుగా అందరూ నీటి ఉరవడి వల్ల పుంధు కు నెట్టబడ్డారు. “ఈ వైపునా మరో జలపాతం మళ్ళీట్టున్నది. పు నం....” అంటూ కేశమణి కీచు పున్నాడు .

సారంగవూర్గాన ప్రవాహం నీరు, పు ప్పే నలభైఅడుగు ల ఎత్తు నుంచి కింద మళ్ళీ నదిలోకి పోవు పు నే శబ్దంతో పిడు తున్నది. కేశమణి, అతడి అను చరల లూ అంత ఎత్తు నుంచి దభి దభి పుంటూ నదిలోకి పడి పోయారు .

ఒక శతకాలం అందరికీ ప్రాణాలు కద బట్టినంత పనయింది. ఆ వెంటనే తెప్పరిల్లి ఒకరినొకరు బుర్రబుర్ర నా పీలు పు కుని, అందరూ పు రోతంగా మళ్ళీట్టు తెలు పు కుని నది ఆవలి తీరానికి ఈదసాగారు .

బాగా అలసిపోయి, ప్రాణాలు సోపునీల్లి మళ్ళీ ఆ అలుపు గుర్తూ, తీరాన్ని పిచ్చి పీ స్త్రీనై, దాని అంచు నకత్తికత్తార్లు పిట్టకుని తవు కేు పూస్తిన్న కొందరు ఆటవికుల్ని చూశారు .
-(ఇంకామంది)

ను మ్మా వు ను వు ను తగిన హే చ్చరికతో ఉండేందు కుగాను , అతడి కథ చెబుతాను, శ్రవు తెలియ కుండా, విను ,” అంటూ ఇలా చెప్పుసాగాడు:

గంధర్వ లోకంలో చిత్రవర్ణిక అనే గంధర్వ కన్య వుండేది. ఆమె అద్భుత సౌందర్యరాశి. ఆమె అందమదాల గృ రించి అందరూ గొప్పగా చెప్పుకునేవారు.

గంధర్వ రాజు శక్తిజేజుడి ఏకైక కుమార్తె స్వర్ణపుంజరి. అందరూ చిత్రవర్ణిక అందం పొగడ్త త్రూండడం చూసి, స్వర్ణమంజరి ఆమె పిట్ట ద్వేషాసూయలకు గురైంది.

ఒక పర్యాయం కుమార్తె కోరిక మేరకు శక్తిజేజుడు , స్వర్ణపుంజరిని భూ లోకం తీసి కు పొర్లి అక్కడి వింతలు , విశేషాలు , దర్శనీయ స్థిలాలు చూపించాడు . స్వర్ణపుంజరి అంద

రికీ భూ లోకం గృ రించి చెబుతూ, తాను పూత్రువు ఆస్తిందరలోకు చూశానని గొప్పలు పొయ్యేది. చిత్రవర్ణికకు తనూ భూ లోకం చూడాలన్న కోరిక కలిగింది.

ఈసంగతి కుమార్తెద్వారావిన్న జ్ఞతేజుడు , చిత్రవర్ణికను సిభకు రప్పించి, “చిత్రా! నా అనువు తి లేకుండా భూలోకానికి వెళ్ళడం నేరం. అందు కు శిగా, నీమభూ లోకం చేరిన వెంటనే, గంధర్వకన్యగా నీకున్న శక్తులు కోల్పోతామామతే, భూ లోకంలో ఒకవు హిత్తుర దర్శనీయ స్థిలాన్ని ఒక పిం రోజుల్లో నీమా దర్శించగలిగితే, నీ శక్తులు నీకు తిరిగి రాగలమాఅప్పడే నీమభు శ్చి గంధర్వలోకు పూడ గలమా” అని శాసించాడు .

దీనితో వు రింత పిట్టదల కలిగిన చిత్ర వర్ణిక, గంధర్వ రాజు శాపానికి సీద్ధపిడి, భూ లో కానికి బయ్య టైంది. గగన పూర్ణానవియూ ణం చేస్తూ, భూ లోకంలోని ఒక అరణ్య ప్రాంతాన మన్ను అందమైన జలపాతం చూసి వు చ్చట పిడి, అందు లోదిగి స్నానం చేసిన చిత్రవర్ణిక, తిరిగి గగన పూర్ణాన వియూ ణం చేయ బోయి , తన శక్తులు పొయి నట్లు తెలు సు కుని, ఎక్కడ లేని విచారంతో కుంగిపొయి ంది.

ఆ సివుయ్య లో అట్లు గా గృ ధ్రం వీ ద వస్త్రిన్న యువకుడొకడు, ఆమెను చూసి, “స్మిందరీ! నీ అద్భుత రూపిలావణ్యాలు చూస్తూంటే, ను మ్మాభూ లోక కాంతమూదని అర్థవు మత్తు న్నది. నన్ను చూసిన తరవాత కూడా వూయ్యం కాకుండా దర్శనవి చ్చా వంటే, నీవేదో అపిదలో మూడిమూటామా అమా?” అని అడిగాడు .

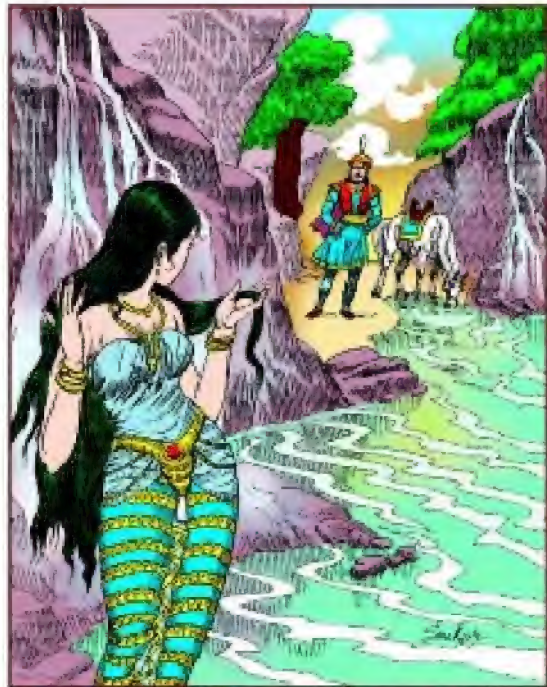

“ఓ, భూలోకవానె! ను మ్హచాలా హ్ని స్మ గ్రాహీవి. నాబర్ర చిత్రవర్ణిక; గంధర్వ కన్యన . వీ లోకం చూ డుచ్చి, నా శక్తులు పొగొట్టుకు న్నాన ,” అన్నది చిత్రవర్ణిక.

అది విన్న ఆ యు వకుఢ , “నాబర్ర వసంతాన ను ఢు ; కీర్తి చంద్రిక రాజ్యం యు వ రాజున . పిట్టాభిషకానికి యు ందు దేశ సింహారం చేస్తా ఇట్లు వచ్చాన . భూలోకం లోని ముఖ్యమైన చూడదగిన స్థలాలు నీకు చూ పీస్తాన . అంధు కు ప్రితిగా ను మ్హ వీ గంధర్వలోకం చూ పీంచాలి. అక్కడి పిరిపొ లనా పద్ధతులూ అవీ చూసి, ఉత్తమమైన వాటిని, నా పిరిపొలనలో అపు లు చేస్తాన ,” అన్నాడు .

“యు వరాజా! నీ ఆలోచనవై చ్చదగింది. కాని, నేను తిరిగి గంధర్వలోకం చేరేందు కు అవసరమైన శక్తులు యు ందు సింపాదిం చాలి,” అని, తాన గంధర్వలోకం నుంచి భూలోకానికి వచ్చే యు ందు , అక్కడ జరిగి నదంతా వసంతనసుడికి చెప్పి, “మారాజు శక్తితేజుడు , నేను తిరిగి గంధర్వశక్తులు పొందేందు కు, ఒకే ఒక మార్గం చెప్పాడు. అదేవు ండ - పిం రోజుల్లో నేను భూలో కంలో అన్నిటి కన్న వు హిత్తరమైన పిష్యా స్థిలాన్ని దర్శించాలి. అదేదో నువ్వు చెప్ప గలవా?” అని అడిగింది.

దానికి వసంతాన ను ఢు చిర్ర నమ్మానవ్య, “ఆ వివిత్ర స్థిలమే దో భూ లోకంలోని పిండి తులు , యు నులు ఎరిగినదే. అది, వు హ శిమతూ , పార్వతీదేవీ విహారిం చే కైలాసగిరి. వు నం దానికి దాపితలో మన్ను వూ నసి సిరో

వరాన్ని చేరితే, అక్కడి నుంచి కైలాసగిరిని దర్శించవచ్చు,” అన్నాడు .

ఆ మెంటనే చిత్రవర్ణిక ఉత్సాహంగా, “కాని, పిం రోజుల్లో వు నం అక్కడికి చేరగలవా?” అన్నది.

“పిం రోజుల లోపలే వు నం అక్కడికి వెళ్ళగలం. మార్గ వు ధ్యంలో నీకు, వూ భూలోక విశేషాలు చూ పీస్తాన ,” అంటూ వసంతాన ను ఢు , చిత్రవర్ణికకు తావు ప్రియా ణించే వూ ధ్యలోమన్ను నిందరదేవాలయాలు , ప్రిజలు చేసుకునే వేడుకలు, రమణీయమైన ప్రిక తి ద శ్యాలు చూ పీస్తూ పిదప రోజుకల్లా చిత్రవర్ణికతో వూ సిసి సిరోవరం చేరాడు .

ఆ రోజు పౌర్ణమి. వెన్నెల వెలుగులో వెండి కొండలా మెరిసిపోతున్న కైలాసగిరిని చూసి ఇద్దరూ భక్తితో శిరస్సులు వంచి మొక్కురు.

అవుతూ “ఐం చిత్రవర్ణిక దేహి దివ్యకాంతితో మెరిసింది. దానితో, అమె తన గంధర్వ శక్తులు తిరిగి తనకు లభించాయని గ్రహించి, వసంత సున్ను డికి ఆసింగతి చెప్పి, “య్య వరాజా! నీ సాయం వుత్తర వరానిది,” అన్నది అవి తానం దంతో.

అంతలో గంధర్వ రాజు శక్తితేజువు పితా త్వుగా అక్కడ ప్రత్యక్షు య్యువు . అతడు తన కుమార్తె స్వర్ణమంజరి ద్వారా, చిత్రవర్ణిక, వసంతసున్ను ల గురించి తెలుసు కుంటూనే మూర్ఛు . స్వర్ణపుంజరి అద శ్వరూపంలో, చిత్రవర్ణిక భూలోకం చేరినప్పటి నుంచి వెంబ డిస్తూనే మూర్ఛి.

చిత్రవర్ణిక, శక్తితేజుడితో వినయంగా, “ఈయన కీర్తిచంద్రిక రాజ్యయ్య వరాజు వసంతసున్ను . ఈయన నుంచి నేను చాలా

సాయం పొందాను . వున గంధర్వలోకం వూ పీస్తానని వాగ్దానంచేశాను . వున అతిథిగా తీసి కుపాదాం,” అన్నది.

అందు కు శక్తితేజువు కొపింగా, “వూ నమా లకు వునలోకం నిషిద్ధం అన్న సింగతి వు రి చావా?” అంటూ వూయ్య వుయ్యువు .

“వూ గంధర్వ రాజు చెప్పింది విన్నావు కదా! నేను కష్టాల పొల్పూ పిర్వాలేదని ను మ్మ భాషాన, ఏదో విధంగా నిన్ను వూ గంధర్వ లోకానికి తీసి కు పాతాను,” అన్నది చిత్ర వర్ణిక.

దానికి వసంతసున్ను ను నిర్మోహివూ టంగా, “ఇంకా వీ లోకం వూ డాలని ఎందు కను కుంటాను! వున్ను వూ ర్చకుని సొత్తు వీ గంధర్వ రాజే తిరిగి వచ్చి ఆహ్వానించినా, వీ లోకానికి రాను,” అన్నాడు .

చిత్రవర్ణక ఆ జవాబు కు చాలా సంతోషించి వెంటనే అంతర్ధానమై పుడి.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, యువ రాజు వసించునట్లు శ్రమ కోర్చి, చిత్రవర్ణకకు సాయం చేసి, ఆమె తిరిగి తన గంధర్వ శక్తులు సంపాదించేలా చేశాడు గదా? అంతే కాక అతడికి, తాను పట్టాభిషిక్తుడయ్యాక, గంధర్వ లోకానికి పరిపాలనలోని వుంచిన, తన రాజ్యంలో అమలు చేయాలన్న బలమైన కోరిక కూడా ఉన్నది. అటువంటి వాడు, చిత్రవర్ణక తన లోకానికి తీసి కు పోతానంటే, ఎందుకు నిరాకరించాడు? అతడు ఏదో తాత్కాలికమైన భావోద్వేగాలకు గురైవుంటాడా? లేక గంధర్వ రాజుంటే భయం కారణమో? ఈ సందేహాలకు సమర్థానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పగిలి పోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, “గంధర్వులు ఉన్నట్లు అన్న భావనతో వసించునట్లు గంధర్వలోకం దర్శించాలనీ, అక్కడి వుంచిన భూలోకంలో అవులు చేయాలనీ కలలు కన్నాడు. అయితే స్వర్ణపుంజరి అనియ,

గంధర్వ రాజు అకారణ కోపం, శాపం వంటి వాటి గురించి చిత్రవర్ణక ద్వారా విని, అక్కడ తను పూసే వచ్చి భూలోకంలో అవులు చేయ తగినవి లేవని గ్రహించి, ఆ నిర్ణయం పూర్తి కున్నాడు. ఎంతో ఉన్నత స్థాయిలో ఉండవలసిన గంధర్వ రాజు, ఆయన కుమార్తెల కుయ్య కుల్లా, ఈర్ష్యాద్వేషాలూ గురించి చిత్రవర్ణక చెప్పగా విన్న వసంత ఋతు డిలో, గంధర్వలోకం పట్ల మళ్ళీ గౌరవాభిమానాలు సన్నగిల్లినై. అంతే కాక, తాను కష్టాలపాలై పరివ్రాసిన భాషా, పూలోకానికి ఏదో విధంగా తీసి కు పోతాను అన్న చిత్రవర్ణక పూటలు, వసించునట్లు డికి ఆశ్చర్యంతో పాటు ఏవగింపు కూడా కలిగించినై. ఈ కారణాలవల్ల తన నిర్ణయాన్ని పూర్తి కున్నాడే తప్ప, అతడు తాత్కాలికమైన భావోద్వేగాలకు గురికావడమంటూ జరగలేదు,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగ గానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు.

— (కల్పితం)

[ఆధారం : ఎస్. శివనాగేశ్వరరావు రచన]

నూరేళ్ళ పండుగ జరుపుకున్న మన జాతీయగేయం

బుకించంద్ర చటర్జీ 1875వ సిం.లో కలకత్తా నుంచి తన స్వగ్రామం మైన కాంతాలపడకు రైలులో ప్రయాణం చేస్తున్నారు. కిటికీ నుంచి చూసినప్పటికీ అప్పుత ప్రజల తి న్నోదర్యం ఆయనకు ఎంతో ఆనందం కలిగించింది. ప్రజల తన వర్ణస్థితి గేయ రచనకు ఆయనలో గ్రురణ కలిగింది. వెంటనే 'వందేమాతరం' గేయం ఆయన కలం నుంచి జాలువారింది. 1882వ సిం.లో ఆయన 'ఆనంద వురం' అనే నవలను రచించారు. ఒక సినిమాస్థలం బంధం బ్రిటిష్ పాలకులకు వ్యతిరేకంగా రహస్యంగా తిరుగుబాటు జరుపడం ఆ స్థి ప్రసిద్ధ నవల ఇతివత్తం. ఒక సింధువులో దేశభక్తులు 'వందేమాతరం' గేయాన్ని ఆలపించే విధంగా రచయిత కథను వులించారు. వారణాశిలో 1906వ సిం.లో జరిగిన భారతీయ జాతీయ కాంగ్రెస్ సమావేశంలో విశ్వకవి రవీంద్రనాథ టాగూర్ ఈ గేయాన్ని స్వీకరించి, స్వయంగా ఆలపించారు. అప్పటి నుంచి ప్రతి కాంగ్రెస్ సమావేశంలోనూ 'వందే మాతరం' గేయాన్ని ప్రార్థనాగీతంగా ఆలపించాలన్న నిర్ణయం జరిగింది. భారత రాజ్యాంగ శాసనం-టాగూర్ రచించిన జనగణమన గీతాన్ని జాతీయ గీతంగానూ, 'వందే మాతరం' గేయాన్ని దానికి సమాన ప్రతిపత్తిగల జాతీయ గేయంగానూ ఆమోదించింది. 'వందేమాతరం' గేయాన్ని 1906సిం. కాంగ్రెస్ సమావేశంలో ఆలపించడాన్ని ఘోషించుకుని గత సేప్టెంబర్లో దేశవ్యాప్తంగా 'వందేమాతరం' గేయం నూరేళ్ళ పండుగ జరుపుకున్నాం.

బుకించంద్ర చటర్జీ

మీకు తెలుసా?

సాధారణ ప్రజల్లో దాదాపు 5 శాతం వుంది ఎదుటివారు ఆమోదించడం చూసిన బిచ్చం నిచ్చి పొల్లోపల తామూ ఆమోదిస్తామంటారు. ఒకరు ఆమోదిస్తూన్నారని చదివినా కొందరికి ఆమోదంపై రావడం కద్దు.

India's largest selling sweets and toffees.

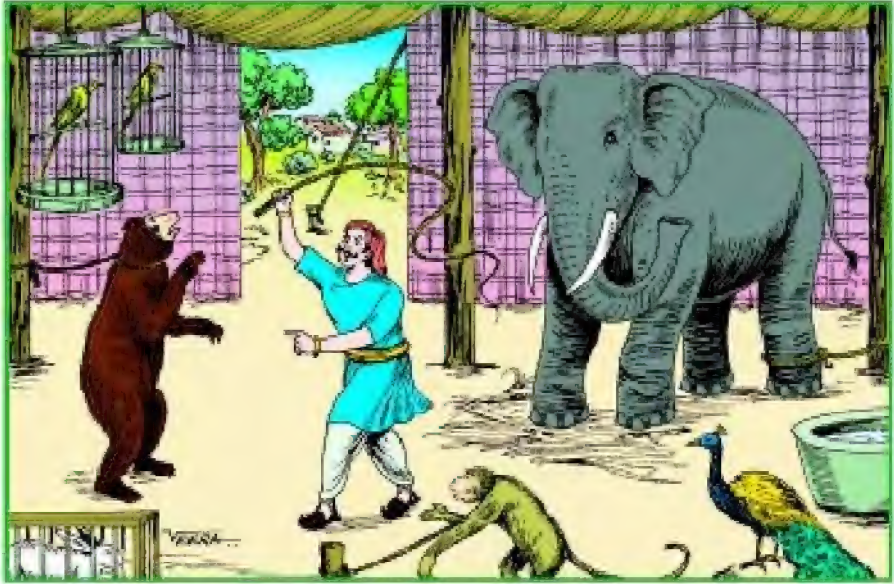

గజరాజు

అర్ధ శానదీ తీరంలో గురు కుల విద్యాల
యోన్ని నడుపుతూన్న కృష్ణవైతన్యుడు, విద్య
పై రీచేసి స్వస్థలాలకు వెళుతూన్న ఐదు గురు
విద్యార్థులను ద్వేషించి, “వురు గురు కులానికి
వచ్చినప్పటికీ వీరు కులసభలు కూడా రామా
కూడా అవు రకోశంతో సిహా అనేక గ్రంథా
లను అవలీలగా ఔపోశన పట్టారు. ఇదెలా
సాధ్యమైంది? నిరంతర అభ్యాసం. విశేషం
చిన బుద్ధిబలం. వీరు ఇప్పుడు బయటి
ప్రపంచంలో అధునిక పేరున్నారా. జీవితం
అంటే, పై లబాట కాదు ; నిరంతర పౌరాటం
అన్నది వుంచి పాకండి. ఆత్మవిశ్వాసం, నిరం
తర ప్రయత్నం వుండే చాలా అవసరం.
అవి ఉన్నప్పటికీ భవిష్యత్తు బంగారం కాగ
లదు . గజరాజుకు కొండంత బలం ఉన్నప్పి
టికీ, దాన్ని గ్రహించి ఉపయోగించకపోతే
ఇన్ని వుంత ప్రయోజనం కూడా ఒరగదు .
ఇంకా కు ఉదాహరణగా ఒక కథ చెబుతాను ,
ఎందుకీ,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

జంతు మఱతో, పిల్లలతో గారడీ ఆటలు
ప్రదర్శించి, పొట్టపానీ కునే వీరేశం ఒకనాడు
అడవి ప్రాంతంలో తిరుగుతూ ఉండగా గుంతలో
పెద్ద ఎనుగు పీల్ల ఒకటి కనిపించింది. దాన్ని
పట్టేలాగి, తనతోపాటు పట్టడానికి తీసి కు
వచ్చాడు . దాన్ని చిన్న తాడుతో గుంజకు
కట్టేసి, వైత వేయ సాగాడు .

ఎనుగు పీల్లకు తల్లిదండ్రులు గుర్తుకు
వచ్చారు . అడవి పీడికి వున్న పొయింది.
దాంతో అది తనకు కట్టిన తాడును తెంచు
కోవడానికి ప్రయత్నించింది. అయితే, ఆ
తాడును తెంచుకోవడానికి దానికి బలం చాల
లేదు . అయినా, కొన్నాళ్ళు ప్రయత్నించింది.
కాని ప్రయోజనం లేకపోయింది. పొరాడి,
పొరాడి అలీసి పొయింది. ఆఖరికి ఆ తాడును
తెంచుకుని వెళ్ళడం తనకు సాధ్యమై యే
పనికాదని భావించి, అడవి పీల్ల తల్లిదండ్రుల
పట్ల ఆశను వదులుకుని వీరేశం చెప్పినట్లు
నడచు కోసాగింది. వీరేశం తన గారడీ ప్రదర్శ

నలో ఆ ఎలుగు పీల్ల చేత రకరకాల విన్యాసాలు చేర్చుంచేవాడు. ఇలా కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి. ఎలుగు పీల్ల ఇప్పియట్ యక్షమంత్రికి వచ్చింది. చాలా చక్కగా బలంగా తయారయింది. యజమాని చెప్పినట్లు నర్తనం కోసాగింది.

ఇలా ఉండగా వీరేశం ఒకనాడు అడవి నుంచి ఒక ఎలుగు బంటును పట్టుకువచ్చాడు. దాన్ని బలమైన తాడుతో గుంజకు కట్టివేశాడు. ఎలుగు బంటు తప్పించుకోవడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నించింది. కాని తప్పించుకోలేక పోయింది. వీరేశం దానికి కూడా కొన్ని గారడీ ఆటలు నేర్పడానికి ప్రయత్నించాడు. సరిగ్గా చెయ్యకపోతే కొరడాతో కొట్టేవాడు. సరిగ్గా చేసే అనడానికి ఏదైనా అందించేవాడు. రోజూ ఇదే తుల్య కొనసాగింది. ఒకరోజు ఆ ఎలుగు బంటు వీరేశం చేతిలో

చావుదెబ్బలు తిని, రాత్రంతా మూలుగుతూ పిడుకున్నది. ఎలుగు కు దానిని చూడగానే జాలి కలగడంతో, “వుత్రవూ, ఎందుకు దెబ్బలు తింటావు? యజమాని చెప్పినట్లు ఎందుకే సిరిపాతుంది కదా! అలా ఎందుకీ కావలసినంత ఆహారం దొరుకుతుంది. సైఖంగా రోజులు గడిచిపోతాయి!” అన్నది.

“గజరాజా, ఏమిటి నువ్వంటున్నది? వాడిచ్చే ఆహారం నాకు రుచించడం లేదు. అడవిలో ఇప్పుడుగానించి నన్ను బంధించి తీసి కువచ్చాడు. వాడు నాలుగు డబ్బులు సింపార్లుంచడంకోసం నన్ను నానాహింసిలు పేడుతున్నాడు. నేను వాడినుంచి తప్పించుకుంటే తప్ప నాకు సైఖం లేదు,” అన్నది ఎలుగు బంటు విచారంగా.

“అది నీ తరం కాదు. నేనూ ఒకప్పుడు నీలాగే ప్రయత్నించాను. ఎంత ప్రయత్నిం

చినా తాడు ను తెంచు కోలేక పోయా ను ,”
అన్నది ఏను గు .

ఆ వూ టకు ఎలు గు బంటు వికవికా
నవ్వంది.

“ఎందు కలా నమ్మతామో నా కథ నీకు
పిరిహాసింగా ఉందా?” అని అడిగింది ఏను గు
కోపంగా.

“గజరాజా, నీ బలం గు రించి నీకు
తెలియ డం లేదు . ఈ నీచవూ నమూతో చేరి
నీచంగా ఆలోచిస్తాన్నామాను మూతలు పు
కుంటే, ఈ తాడు , గుంజ, గు డారం ఒక
లెక్కా?” అని అడిగింది ఎలు గు బంటు .

“ఎంతో ప్రియ త్నించి ఓడిపోయా నని
చెప్పాను కదా?” అన్నది ఏను గు సీగ్గుతో.

“ను మ్మా ప్రయత్నించించెప్పుడు? పసి
పీల్లగా ఉన్నప్పిదు ! అప్పిదు నీకు బలం
చాలలేదు . ఇప్పిదు కొండల్ని పీండిచేయ
గలమా ఒక్కసారి ప్రియ త్నించి చూడు ,”
అని ప్రోత్సహించింది ఎలు గు బంటు .

ఆ వూ టలతో ఉప్పొంగిపోయి న ఏను గు
ఒక్కసారిగా తిరగబడి, తనను కట్టిన తాడు ను
తెంచు కుంది. అంతటితో ఆగకుండా, ఎలు గు

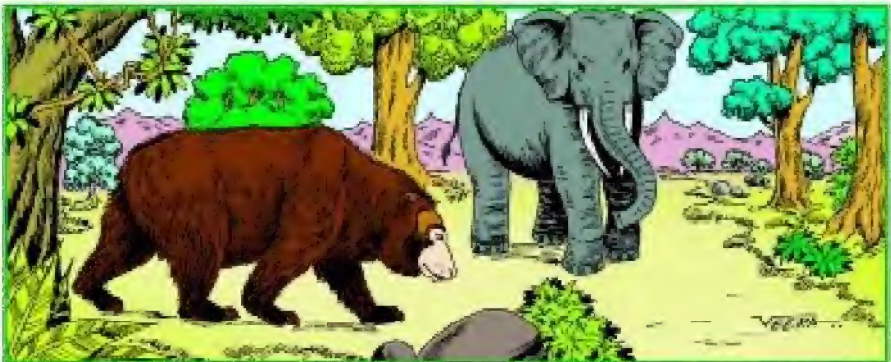
బంటు ను కట్టిన తాడు ను కూడా తెంచింది.
రెండూ కలిసి అడవికేసి పరిగెత్త సాగాయి.
అడవిని సమీపిస్తూ, “మిత్రమా, నేనెంత
అవూయ కుణ్ణి. గడ్డి పొచను చూ సీ భయ పిడి
పోయా ను . నువ్వు చెప్పకపోతే నా బలం నాకు
తెలొంది కాదు ,” అన్నది ఏను గు సీగ్గుతో.

“నువ్వే కాదు . చాలావుంది అంతే. తవు
బలం తవు కు తెలియ దు . సింకోచంతో అనిలు
ప్రియ త్నవు చేయ రు . ప్రియ త్నం చేయ ని
వారికి విజయం ఎలా నివు కూర్చు తుంది?”
అన్నది ఎలు గు బంటు .

ఆ తరువాత ఏను గు , ఎలు గు బంటూ తవు
వారిని కలు పు కు సావ్యచ్చగా బతికాయి .

కష్టిచెత్తన వృత్త ఈ కథ చెప్పి, “పు రు
కూడా పు జ్ఞ సాపు ర్థ్యాలను పు రించి పోకుండా,
నిరంతర ప్రయత్నంతో వాటిని సద్వినియోగం
చేసి కుంటూ , పు రూ హాలు గా జీవిస్తూ,
పిదివుంది నీ జీవించేలా చేయాలి,” అంటూ
ఆశీర్వదించాడు .

ఐదు గు రు శిష్టి లులా గు రు మశు భక్తితో
నవు స్కరించి, క తజ్ఞతతో అక్కడి నుంచి
బయలుదేరారు .

వార్తలలో బాలలు

రాయల్టీ అందుకున్న విద్యార్థిని

న్యూఢిల్లీలోని ది నేషనల్ కాన్సిల్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషనల్ రీసెర్చ్ అండ్ ట్రైనింగ్ (ఎన్సీఇఆర్టి) సంస్థ య్ు.బి. వూ య్ూ అనే విదవ తరగతి విద్యార్థినికి మొట్టమొదటి సారిగా 'రాయల్టీ' చెల్లిం చింది. య్ు.బి. వూ య్ూ తండ్రిగారే ఒక ప్రధాన ఉపాధ్యాయుడు. ఆయనన ఒక ఊరి నుంచి వురో ఊరికి బదిలీచేసినప్పుడు తన తండ్రితో పొట్లు ప్రియూణం చేసిన వూ య్ూ వూ ర్గవు ధ్యంలో చూసిన ద శ్యాలను, ఎదురైన అనుభవాలను ఒక వ్యాసంలో రాసేంది. కేరళ నుంచి వులయూ శంలో వెలువడే 'య్ురేకా' అనే ఒక పీల్లల పత్రిక ఈ 'ప్రియూణ వ్యాసాన్ని' ప్రచురించింది. ఎన్సీఇఆర్టి సంస్థి ఈ వ్యాసాన్ని ఒక పాఠ్య గ్రంథంలో పొందుపరచి యువ రచయిత్రికి రాయల్టీగా 3,000 రూ.లు చెల్లించింది. మూ య్ూ ఆ వ్యాసాన్ని రాసిప్పుడు ఆరవ తరగతి చదువుతుూ ఉండేది.

గిన్నిస్ గుర్తింపు

నిశ్చల నారాయణ వయస్సు విదకొండేల్సి. అప్పడే అతడు గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ వరల్డ్ రికార్డ్స్లో స్థానం సంపాదించాడు. 15 నుంచి ప్రివ్లు బుల సెప్టంబర్ అతనికి 225 వస్తువులు చూపిబడ్డాయి. వుర్రణ్ణం అతడు వాటికేసి తిరిగి చూడకుండా తన చూసిన వస్తువులను చూసిన క్రమంలోనే అప్పిచెప్పాడు. 2005వ. సెం.లో 200 వస్తువులను జ్ఞాపికం పేట్టుకుని అప్పిగించి, అతని గ్రంథ ముద్రాసంహారాల సెప్టించిన రికార్డును నిశ్చల అధిగమించాడు. హేదరాబాదు లోని గీతాంజలి స్టోర్లో 6వ తరగతి చదువుతున్న నిశ్చల ఆగస్టు 20వ తేదీ ఈ సరికొత్త రికార్డును సెప్టించాడు. గణిత స్థాత్రాలను సెరళీకరించడానికి 'ప్రిఫురీ ఫ్లై లాబ్'ను సెప్టించడం, కళ్ళకు గంతలు కట్టుకుని చెస్ ఆడడంలో అందరికన్నా ముందుండడం ఈ విద్యార్థి మరెొన్ని నైపుణ్యాలు.

న్యూస్ప్రివ్ క్విజ్ - 2

1. ఖనిజాల గట్టితనాన్ని కొలవడానికి ఏ స్కాలును ఉపయోగిస్తారు?
ఎ. రిక్టర్ స్కేల్ బి. మోస్కోవ్
సీ. క్రోమాగ్రాఫ్ డి. స్పెక్ట్రోగ్రాఫ్

2. అండమాన్ దీవులు దాయంలో మొత్తం ఎన్ని దీవులున్నాయి?
ఎ. 50 బి. 205
సీ. 200 డి. 85

(సివూ ధానాలు 63-బజల్)

పిల్లల రచనలు

పుణ్యం - పాపం

కొంచనదేశమిరాజు ధీరసేంపూ డి ఆస్థాన నర్తకి వసంతపూ లిని. సాపూ న్య కుటుంబంలో విజ్ఞానప్పటికీ, ఆమె చిన్నప్పటి నుంచీ నాట్యం పట్ల విశేష ఆసక్తి కనబరుస్తూ, ఎప్పుడూ వయస్సుకొలదిగానే నాట్యం చేస్తూ ఉండేది. ఆమె ప్రతిభను గురించి చిన రాజు ఆమెను ఆస్థాన నర్తకిగా చేశాడు. ఆమె నాట్య విన్యాసాలనూ, అమీరాల పిఠాకం వలనూ చూసే అందరూ ముగ్ధులయ్యేవారు.

వసంతపూ లిని ప్రతిభాసంపన్నురాలైన నర్తకిగానే కాకుండా, పుంచి గుణగణాలు, వినయ విధేయతలు, దయా స్వభావంగల అరుదైన కళాకారిణిగా కూడా ప్రజల మన్ననలు పొందింది.

ఆయన పట్టుమీరాని యా పు నీదేవి జన్మ దినోత్సవాన్ని మిస్కొనింపు కుని, రాజధానిలో జరిగే ఉత్సవాలలో ఒక అంశంగా ప్రజాసేవ కోసం ఆస్థాన నర్తకి వసంతపూ లినిని పునంగా

సిత్యరించాలని రాజు ధీరసీంహ్ని తు నిష్ఠయిం
చాడు .

అయి తే, రాజాస్థానంలోని ఇతర కళాకారు
లకు, పిండితు లకు ఇది ఏమా త్రం నచ్చ
లేదు . తమకు దక్కని అరుదైన గౌరవం రాజ
నర్తకికి లభించడం చూసి ఓర్వలేక పొయ్యారు .
అస్సో య తో కువి లి పొయ్యారు . సివు యం
దొరికినప్పుడు ఆమెను కించపరచాలని తహ
తహలాడసాగారు .

పు హరాణి జన్మదినోత్సవం నాటి సాయం
కాలం గొప్ప సిభ ఏర్పాటులు ఉంది. వేదిక పై ద
ఏర్పాటు చేసిన ఆసనంలో వసించువా లిని
ఎంతో వినయంగా ఒదిగి కూర్చున్నది.

రాజు ధీరసీంహ్ని తు ఆమె ను విలువైన
కాపు కలతో సత్కరించి, ఆమె నాట్యకళలాన్ని
మెచ్చుకుని, “పు న వసంతపూ లిని అప్పిరేసి
లకు సాటిరాగల అపై ర్వ నాట్యకళాకారిణి.
ఆమె పు న ఆస్థానంలో ఉండడం పు న ఆద ష్టిం.
ఆమె అద్భుత నాట్యాన్ని తిలకించే అద ష్టిం
దేవతలకు లేదు ,” అన్నాడు .

ఆ పూటలకు ప్రిజలు కరతాళ ధ్వను లతో
ఆనందాన్ని తెలియ జేశారు . అయి తే, రాజు
గారికి కొద్ది ధూ రంలో కూర్చున్న ఒక పిండి
తుడు లేచి, “పు హాస్తిభు మలు , “విం చాలి.
తవు ర్ అపై ర్వ కళాపాపికులు . పోట్లపాసి
కోవడం కోసం వచ్చిన వసంతపూ లినిని ఆస్థాన
నర్తకిని చేయడం అపిర్వా పి కళాపాపికులైన
తవు బైదార్యానికినిలు మఱుద్దం. అంతపూ త్రాన
ఈమె ను అప్పిరేసిలతో పాల్పడం, ఆ దేవమాత

లను అవమానించడమే అమత్యుంది కదా!”
అన్నాడు .

అతడు మాట పు గించేలోపలే పు రొక
నాట్య కళాకారుడు లేచి, “నేను ఎందరో
నర్తకినిలు ల ప్రతిభను చూసినవాణ్ణి... వసంత
పూ లిని నాట్యంలో నయ గారం కన్నా, నమ్మల
పాలే ఎక్కువ. ఆమెను తమ హస్తాలతో సిన్యా
నించడం పు న రాజ్యం చేసి కున్న పాపం!”
అన్నాడు .

ఆ పూటలకు సిభలో గ్ర సిగ్గ సిలు ఆరుభ
పు య్యలు .

ఇదంతా గవు నించిన ఆస్థాన విధూ పికుడు
గంగాధరశాస్త్రి లేచి, “పు హాస్తిభూ , దేవలోకు,

వు న రాజ్యం చేస్తు కున్న పాపిషియాల సింగ తేవూ గాని, ఆస్థాన నర్తకి మంత్రి లిని వూ త్రం మియ్యం, పాపింరెంథూ చేస్తు కున్నది,” అన్నాడ .

విదూ షికుడి వూ టలు రాజు ధీరసింహి డిలో ఆసిక్తిని రేపాలు . “ఇక్కడ న్న వారంతా, వు హాపాపిం, అవవూ నం అంటూ ంటే, తవు రేమో మన నర్తకికి పాపపుణ్యాలు రెండూ అంటగడత త్త న్నారు . కాస్తవివరించి చెప్పండి,” అన్నాడు .

అందు కు విదూ షికుడు , “కళాపాషికు ల్లాతవు రాజ్యంలో జన్మించుం మంత్రి లిని చేస్తు కున్న పుణ్యం. అందుకే ఆమె నేర్చిన కళకు సార్థకత సివు కూరి, ఈ రోజు తవు చేత

ప్రిజాసివు “ంలో ఇలా సిన్యానించబడత త్తంది. అల్లు తే, మియ్యంతో పాటు ఏ జన్మలో చేస్తు కున్న పాపవూ తెలియ దు ; ఆవు ను మెన్నంటిమస్తాంది,” అని అగాడు .

“ఆ విషయం కూడా విడవు రచి చెబితే బామటం ంది కదా?” అని అడిగాడు రాజు ఎంతో కుతూ హిలంగా.

“తోటి కళాకారిణికి లభిస్తాన్న సిన్యానాన్ని చూ సీ ఓర్వలేని వాళ్ళ ఎదు ట నాట్యం చేయ వలసీ రావడం, ఆమె చేస్తు కున్న పాపిం,” అన్నాడు విదూ షికుడు గంభీరంగా.

అంతకు ముందు ఆమెపై వివు ర్గులు గు ప్పించినవారు సీగ్గుతో తలలు వంచు కు న్నారు . అప్పుడు రాజు, “వెన్నెలలు వెదజల్లని జాబిలి అందాన్ని ఎవరూ ఆస్వాదించలేరు . అలాగే సాటి వు నిషీలోని వుంచినీ, శక్తిసా వు ధ్యాలనూ గు ర్తించి గౌరవించలేని వారి పాండిత్యం నిస్ప్రయోజనం. అది అలాంటి వారి వ్యక్తిత్వానికి వూ య్ ని వు చ్చ అవశ్యం . అలాంటివారు నా ఆస్థానంలో ఉన్నందు కు విచారిస్తున్నాను ,” అన్నాడు .

ఆ తరవాత, చవు త్కారంతో అస్సో యూ పిరుల అసిలు రూ పాలను బయ్ టపేట్టిన విదూ షికుణ్ణి వసంతపూ లిని చేతుల వీ థు గా ఘనంగా సేత్కరించాడు . ప్రిజలు ఆనందో త్సాహలతో చప్పిట్లు చరిచారు .

- జి. జె. జోషి (14)

సెయింట్ జాన్ చర్చ్ హైస్కూల్,
హైదరాబాదు (ఆంధ్ర)

బోగన్విల్లా మొక్క

అది జనవరి నెల!

వసంతకాల పిరివు శాలు గాలిలో తేలి యా తు తు న్నాయి . అప్పటికే నేను నా గ్రామం వదిలి కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి . రోడ్డు మీద వెళుతూంటే మనసులో గాలి ఏటాలు వదిలిన జ్ఞాపికాలు .

తిరిగిన బోటల్లారం గుర్రం ల పిమ్మల . వు సంతా ఎంతో ఉత్సాహం; ఉత్తేజం. పిమ్మలను చూస్తూండగా వాటికి ఆవల మన్న బోగన్ విల్లా పొదరలు నా ద స్తీని ఆకర్షించాయి . నా వు సనులో ఏవేవో పూటలు , సంఘటనలు కదలాడాయి .

నోపు ఒక విధంగా నా మిత్రుడని చెప్పడానికి లేదు . ఎందుకంటే వాడు నాకన్నా ఒక

సంవత్సరం పేద . పేగా, నా క్లాబ్ వేట కూడా కాదు . వాడసిలు చదువుకోనే లేదు . వు రో విధంగా పూర్తిబ్బహీతు డిక్టా ఎంతో ఎక్కువ. వాడు నాకు గాలిపీటం ఎర్ర రేపుడు నేర్పాడు . నేను వాడికి చదవడం నేర్పాడు . అలా ఒకరికొకరం దగ్గరయ్యాం .

వాడు నాకు చేపలు పట్టడం, ఎత్తులు న చెట్లెక్కడం నేర్పాడు . మైక్కులను ఎలా పంచాలో నేర్పించాడు . ప్రిక తినిపింపించడం నేర్పాడు . “నీ మొక్క పుష్పించిందంటే నువ్వు సంతోషంగా నమ్మతూ ఉన్నావని అర్థం. అది వాడి నట్టు కనిపిస్తున్న మ్వ విచారంతో ఉన్నట్టు లెక్క,” అని తరచూ చెప్పేవాడు. అలాంటి నవ్వు కాలతోనే వాడు బతికాడు . కాలం వు వుల్ని విడదీసింది. నా తల్లిదండ్రులు గ్రామం వదిలి పూ రులోని పిట్టల పచ్చేశావు . అల్లుతే నేను బోగన్విల్లా మొక్కను తెచ్చి, మా కొత్త ఇంటి ఆవరణలో పాతి పేట్టాను వాడి జ్ఞాపికంగా. దాన్ని నేను జాగ్రత్తగా పంచు కున్నాను . వసంతకాలం వచ్చి, అది పిమ్మించడం ఆరంభించగానే నా పిల్లలూ రిన్నహీతు జ్ఞాపికం చేసి కొగలనని వాడికి పూట ఇచ్చాను .

అల్లుతే, చాలా వాగ్దానాలలాగే ఆ పూటను కూడా నిలుపికోలేక పోయాను . అందు పల్లే నోపు ఉన్న చోటికి బయ్యలు దేరాను . అల్లుతే, వాడ క్కడ లేక పోవడం నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించలేదు . వాళ్ళను గురించి ఇంకా గు పొర్ర గు ను విచారించాను . ఏ ఒక్కరికీ

వాళ్ళ కుటుంబం వెళ్ళిన చోటు తెలియలేదు.

అద ప్రివశాత్తు నేను మొదట ఎరిగి ఉన్న వ ద్దుడు నాకు ఎదు రయ్యెత్తు . నవ్వు అంటే ఆ వ ద్దుడికి ఎంతో ఇష్టం. అతడు నన్ను గుర్తుపిట్ట లేదు కాని, నవ్వు వాళ్ళ పిని వెతుక్కుంటూ ఎక్కడికో వలస వెళ్ళిపోయా రని చెప్పాడు. “నువ్వు సామ్య స్నేహితు డివా? అల్లు తే, ఒక పిని చేసీ పేడతావా?” అని అడిగాడు వ ద్దుడు .

నానిసా ధానం కోసం ఎదు రు చూ డకుం డానే అతడు ఇంటి లోపలికి వెళ్ళి, ఏదో వెతికి తీసి కుని, పేరట్లోకి వెళ్ళాడు. కొంతసేపటికి బాగా నలిగిన కాగితం, బోగస్విల్లా మొక్కతో తిరిగి వచ్చాడు. “వాడు ఈ మొక్కను నాటి పేంచవు ని నాకు చెప్పాడు. అల్లు తే, నేను ము సిలివాణ్ణి కదా? నీళ్ళ పాయడం వు రించి పాయా ను . మొక్క ఎండిపోయింది. ఇది వాడి బిడ్డలాంటిది. దీనిని తీసి కు వెళ్ళు. వాడొక ఉత్తరం కూడా పాట్లు చేయ వు ని ఇచ్చాడు . నువ్వు పాట్లు చేస్తావా?” అని అడి గాడు .

నేను వెంటనే పూ ట్లాడలేక పాయా ను . గొంతు పీడచకట్టుకు పాలుంది. మొక్కను, ఉత్తరాన్నీ తీసి కున్నాను . ఆ ఉత్తరం నా చిర నామాకే రాయ బడి ఉంది. రాయడం అలవాటు లేనివారు రాసి నట్టున్నాయి ఆ అరాలు :

ప్రియమైన వి త్రపూ ,

ఇది నా తొలి ఉత్తరం నీకు. ఒకవేళ చివరిది కూడా కావచ్చు. ఎందు కంటే వే ము ఇక్కణ్ణించి బయల్ దేర్తున్నాం. పూ కు పనులు ఎక్కడ దొరుకుతాయో

తెలియ దు గనక, పూ చిర నామా ఇవ్వలేక పాతున్నాను . నువ్వు ఇచ్చిన బోగస్విల్లాను కూడా తీసి కు వెళ్ళలేని పరిస్థితి. అది పేడ్వద ల్లుంది. నేనిచ్చిన మెుక్క కూడా పేడ్వదల్లు ఉంటుందని అను కుంటాను .

నీకు తీరిక ఉండదు గనక, ఉత్తరం రాయ లేకపోయా వను కుంటున్నాను . వి గిలిన విషి యాలు తరవాత రాస్తాను .

నీ వి త్రపూ , నవ్వు.

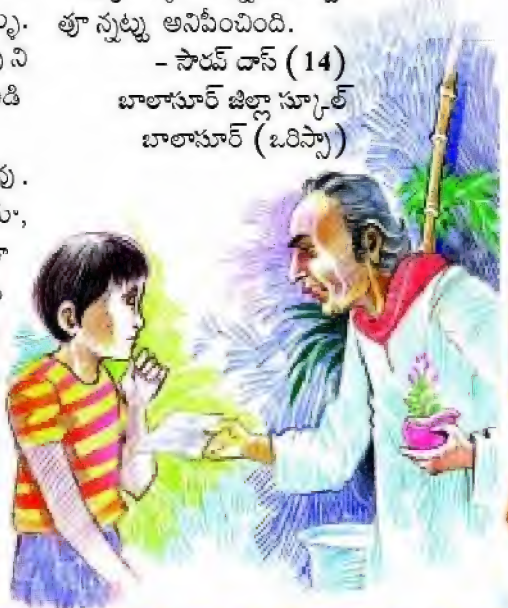
దిగు వ వెలిసిపాలు న చిర నామా కనిపిం చింది.

ఆ ఉత్తరాన్నీ, ఎండి పాలు న బోగస్విల్లా మొక్కను తీసి కుని ఆ గ్రామం నుంచి బయల్ దేరాను .

పూ డు వసంతాల తరవాత, పూ కిటికీల వెనక పై చిన బోగస్విల్లాను పూ స్తొంటే, నవ్వు ఎక్కడో చిన్నగా నవ్వు తూ న్నట్టు అనిపించింది.

- సార్వ దాస్ (14)

బాలాసూర్ జిల్లా స్కూల్
బాలాసూర్ (ఒరిస్సా)

సుదిప్తా రౌపుల్ (13), బాలాసుర్ జిల్లా స్కూల్
బాలాసుర్ (ఒరిస్సా)

1st

గజానన్ ఎ. యాదవ్ (16)
యవత్ సూత్
మహారాష్ట్ర

ప్రీతి ఎం. షేటీ (13)
శ్రీ విద్యాసుందిర్
వ్యాలికావల్, బెంగళూరు

2nd

3rd

ఈ పేజీలోనూ, ఎదుటి పేజీలోనూ 2006 పోటీలో బహుమతి
 గెలుచుకున్న చిత్రాలు ప్రచురిస్తున్నాం. మొదటి బహుమతి రూ. 300లు;
 రెండవ బహుమతి రూ. 250లు; మూడవ బహుమతి రూ. 200.లు.
 ప్రోత్సాహక బహుమతులు : రూ. 150లు.

ఎస్. విభా (5)
 కేంద్రీయ విద్యాలయ
 బెంగళూరు

మోనీదీపా రాణా (12)
 24 పరగణాస్
 పశ్చిమ బెంగాల్

ఎస్.ఐ. ప్రణీత (11)
 నెయింట్. పీటర్స్ గ్రామర్ స్కూల్
 సికిందరాబాద్

పంజరం చిలుకలు

రావు, శ్యావున్నాహేతులు. రామ్ ఒకరైతు; శ్యావు వ్యాపారి. ఒకసారి శ్యావుకు వ్యాపారంలో అపార నష్టం ఏర్పడింది. వాటిల్లిన నష్టం భరించలేనంతగా బతుకును చిన్నాభిన్నం చెప్పడంతో, అతడు సాయాన్ని అర్థస్థైరావు దగ్గరికి వెళ్ళాడు.

రావు ఏమాత్రం వెనుకాడకుండా తన పోలంలో కొంత భాగం శ్యావుకు ఇచ్చాడు. శ్యావు పోలం దున్నుతూండగా, బంగారు ఆభరణాలు గల ఒక కంపు పాత్ర దొరికింది. అతడు ఆ పాత్రను తీసుకుపోయి, సింగతి చెప్పి రావుకు ఇచ్చాడు. అప్పుడే, దాన్ని పిచ్చుకోవడానికిరావు తిరస్కరించాడు. పోలం శ్యావుకు ఇచ్చేప్పుడంతో, అందులో దొరికినవి శ్యావుకేమిట తానే చెప్పాడు. అందుకు శ్యావు ఒప్పికోలేదు. ఇద్దరూ గ్రామాధికారి వద్దకు వెళ్ళి తమకు న్యాయం చెప్పమన్నారు. గ్రామాధికారి మరుసటి రోజు రమ్మని చెప్పి విరమింపాడు.

ఆరోజు రాత్రి రావు గ్రామాధికారిని కలుసుకుని, “న్నాహేతుడు చాలా నిజాయితీ

పెరుపు. ఎవరి సాయాన్ని తీసుకోడు. వ్యాపారంలో కోలుకోలేని నష్టం కలగడం వల్ల, నేనీ చిన్న పోలాన్ని అప్పు షింగానే పిచ్చుకున్నాడు. అప్పుడే, ఆ పోలం అతనికి చాలదని నాకు అనిపించి, నా భార్య పులి, కూతురు సింగిత నగలను వారి సింపిర్ల సమృద్ధితో తీసుకుని, వాటిని శ్యావుకిచ్చిన పోలంలో నేనే పాతి పేట్టాను. రేమీతవురు అతనికి అన్న కూలంగా తీర్చుచెప్పాలి,” అని వేడుకున్నాడు.

పురుషాడు పోలం శ్యావు ఆధీనంలో ఉండడంవల్ల, అందులో దొరికిన నగలు శ్యావుకే చెందుతాయని గ్రామాధికారి తీర్పు చెప్పాడు. శ్యావు అప్పు షింగానే తీర్పును అంగీకరించాడు. పోలంలో అరుదైన ఫిలవలు నాటితే లాభదాయకంగా ఉండగలదని నిర్ణయించాడు. శ్యావు కొడుకు ఆదిత్యుని పీలిచి, నగలు ఇచ్చి, వాటిని అమ్మి ఆ సొమ్ముతో అరుదైన ఫలాల చెల్ల విత్తనాలను కొనుక్కురమ్మని చెప్పాడు.

పురుషాడు ఆదిత్యుని పీలిచి పట్టుకేసి బయలుదేరాడు. దారిలో ఒకడు కొన్ని

అందమైన చిలుకలను ఒక పంజరంలో బంధించి అప్పుడానికి తీసుకు వెళ్ళడం చూశాడు. అవి చాలా అరుదైన జాతి చిలుకలనీ, సంతలో వాటికి వుండి ధర పిలకగలదనీ ఆ మనిషి చెప్పాడు. పంజరం లోపల అవస్థిపెట్ట తూ న్న ఆ పిల్లలకు చూస్తూంటే, ఆదిత్య వునస్థి విలవిలలాడింది. వాటికి స్వాచ్ఛ కలిగించాలనుకున్నాడు. తన దగ్గర మన్నునగలను ఇచ్చి, పిల్లలను కొనాలనుకున్నాడు. అందుకు ఆ వునస్థి సంతోషంగా ఒప్పుకున్నాడు. ఆదిత్య పంజరం తలుపు తెరిచి పిల్లలను వదిలిపెట్టాడు. పిల్లలు స్వాచ్ఛగా ఎగిరి వెళ్ళడం చూసి అతని మనసు ఆనందంతో ఊహించిపోయింది.

పిల్లలకు స్వాచ్ఛ కలిగించినందుకు ఆనందించినప్పటికీ, తండ్రి చెప్పిన పని చేయలేకపోయాడు కదా అని ఆదిత్య బాధపడ్డాడు. వట్టి చేతులతో ఇంటికి వెళ్ళకూడదనుకున్నాడు. పట్నంలో ఏదైనా ఒకపని చూసుకుని, కొంతకాలం డబ్బు కూడబెట్టి, తండ్రి చెప్పిన విత్తనాలను తీసుకుని వెళ్ళాలని నిర్ణయించాడు. అతనికి ఒక ధనిక వర్తకుడి వద్ద వుంచి ఉద్యోగం లభించింది. రెండేళ్ళపాటు కష్టపడి వినచేసి అనుకున్న మొత్తాన్ని కూడబెట్టుకుని ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళాడు.

ఆ సమయంలో అతని తండ్రి తనన్ను పోతు రావుతో పూట్లాడుతున్నాడు. తన కొడుకును చూడగానే ఆప్యాయంగా కౌగిలించుకుని, “నీ ఉదాత్త చర్యతో వుత్పత్తి గర్వపడేలా చేశామునగలు పోయాయిని బాధపడకు. మనం మొక్కలు కొనవలసిన అవసరం కూడా లేదు. నువ్వు వెళ్ళిన కొన్ని రోజుల తరువాత అందమైన చిలుకలు గుంపుగా వచ్చి

వున పోలంలో ఫిలవాల విత్తనాలను తెచ్చి పోతాయి. ఇప్పుడు వున పోలంలో ఫిలవాల పేర్ల గుత్తున్నాయి,” అన్నాడు.

“అహ! అద్భుతం. చిలుకలు నేను చేసిన ఉపకారానికి ప్రతిస్పందనగా చేశాయన్నమాట,” అన్నాడు ఆదిత్య.

“వురో విషయం శ్యామ, ఆదిత్య చేసిన ఉదాత్త చర్య గురించి వినగానే, నా కూతురు అతని పట్ల ఆభిమానం పెంచుకున్నది. వేశ్యాదాలను కుంటున్నది. వీకూ, వీ అబ్బాయికి అంగీకారం వుంటే వూకూ ఇష్టమే,” అన్నాడు రావు. “నీ కూతురు నువ్వు ఇంటికోడలుగా చేసి కోవడం వూకూ సంతోషమే. ఏమంటామా ఆదిత్యా?” అంటూ కొడుకునే చూశాడు శ్యామ నమ్రతూ. ఆదిత్య అంగీకారస్థాచకంగా తల ఊపాడు.

- సురభి శ్రీవాత్సవ్ (14)

సంద్ వికాస్ విద్యాలయ
గోరఖపూర్ (ఉ.ప్ర)

మీనాబొమ్మ

మీనా చిత్రపూర్లో ఉంటోంది. ఆమె చాలా తెలివెగల అమ్మాయి. తల్లితండ్రులు ఆమె పట్ల ఎంతో గౌరవ కనబరచేవారు. ఆ రోజు ఆమె చాలాసంతోషంగా ఉంది. అమెరికాలో చదువుకుంటూన్న అన్నయ్య, ఆమె పిచ్చిన రోజు కోసం వస్తున్నాడు.

అన్నయ్యకు స్వాగతం పలకడానికి వీనా తల్లిదండ్రులతో కలిసి విమానాశ్రయానికి వెళ్ళింది. అన్నయ్యను చూడగానే వీనా ఆనందంతో ఉప్పొంగిపోయింది. ఇంటికి వస్తూ అన్నయ్య తన కాలేజీ గురించి, విశ్వవిద్యాలయం గురించి ఎన్నో ఆసక్తికరమైన విషయాలు చెబుతూ వచ్చాడు. అప్పటికే వీనా ఇంజనీర్షి పేర్లను ముఖం కోసం అమెరికా వెళ్ళాలని నిర్ణయించింది. ఆమె ఆ రాత్రి తన

చదవబోయే కాలేజీ గురించి కలలు కంటూ నిద్రపోయింది.

పురునాడు ఆమె పిచ్చిన రోజు. ఆమెకు ఎన్నో కానుకలు వచ్చాయి. అయితే, అన్నయ్య ఇచ్చిన అమెరికన్ డాలర్ అన్నిటికన్నా చాలా అందంగా ఉంది. అందమైన ఆ బొమ్మకు బంగారం జుట్టు, పిచ్చటి దుస్తులు ఉన్నాయి. పైకెత్తితే కళ్ళు తెరుస్తుంది. కిందికి దించితే కళ్ళు మూసి కుంటుంది. అది అన్నిటికన్నా చాలా భిన్నమైనది. ఎంతో బావున్నది. దాన్ని తన అనుభూతిలకు చూపించాలని వీనా ఎంతో ఉత్సాహపడింది.

అందు వల్ల ఆమె బొమ్మను తన స్నేహితుల బ్యాగ్లో దాచుకుని వెళ్ళింది. తరగతిలో ఉపాధ్యాయులు చెప్పే పాఠాల మీద వున్న పుస్తకాలను తెరిచి చూసింది. సెంచీలో నిదుర పోతూన్న బొమ్మ మీదే ఉంది ఆమె ధ్యాసంతా. వీనా పరధ్యానంతో ఏదో పిగటి కలలు కంటూ నుదన హిస్టరీ టీచర్ గురించి, హాస్యం చెప్పింది. ఉలిక్కి పడిన వీనా తన బొమ్మను ఒకసారి తాకి చూసి కున్నది. అప్పుడే దామె చేతికి ఏదో బటన్ తగలడం గమనించింది.

అప్పుడే గుంట మొగడంతో, పురారీ టీచర్ తరగతిలోకి వచ్చింది. ఆమె భూకంపాలకు సంబంధించిన చిత్రాలు తీసి కు వచ్చి పీల్లలకు భూకంపాల గురించి బోధించసాగింది. అయితే, వీనా వున్నంతా ఆ బొమ్మ మీదే

ఉంది. సిఫ్యు యం దొరికినపిమ్మల్లా
దాన్ని రహస్యంగా చూస్తు కోసాగింది.

పూ డో పీరియట్ ఆరంభపు మా
తూండగా, తరగతి గోడ పెల్లగా
కంపించింది. దాన్ని మొదట ఎవరూ
గమనించలేదు; ఆ తరవాత భవన
పుంతా ఉధృతంగా ఊగడంతో గోడ
కూలి పోయింది. పిల్లలు వెలుపలికి
వెళ్ళలేకపోయారు.

వీ నా హిడలి పొల్చింది. ఆమె
బొమ్మను శరీరానికి గట్టిగా అదివి
పిట్టకున్నది. దాంతో బొమ్మ గట్టిగా
పూట్లాడసాగింది: “భూ కంపం వస్తూ
మొదట వెలుపలికి వెళ్ళడానికి ప్రయ
త్నించాలి. అది సాధ్యం కాలేదంటే
పేజా కిందగాని, బెంచీ, పుంచం కింద గాని
దాక్కుని మీరెండు చేతులను మెడపై ఉంచు
కోవాలి.” టీచర్ చెప్పిన మాటలు బొమ్మలో
రికార్డయి ఉన్నాయి వీ నా వెంటనే గ్రహించింది.
అందు వల్లపై మెనలో రికార్డయిన దాన్ని, గట్టిగా
నొక్కి పిట్టినప్పిస్తూ బొమ్మ పుళ్ళి పుళ్ళి చెప్ప
గలదని తెలుసుకున్నది. వీ నా బటనపు పుళ్ళి
నొక్కింది. బొమ్మ బిగ్గరగా, “భూ కంపం,
భూ కంపం,” అని అరవసాగింది.

దాని పూటలు వెలుపలనున్న వారికి విని
పించడంతో, శిథిలాల పుధ్య పీల్లలు చిక్కు
కుని ఉన్నారని గ్రహించి, వెలుపలికి తీయ
డానికి పిల్లలను కున్నాడు. తగిన సిఫ్యు యంలో
వారికి సిహాయం అందింది. వీ నా తరగతి
లోని పీల్లలందరినీ ప్రాణాలతో కాపాడాడు.

తన ప్రాణాలను కాపాడినందుకు తరగతి
లోని పీల్లలందరూ వీ నాకు కృతజ్ఞతలు తెలియ

జేశారు. “వీరు కృతజ్ఞతలు చెప్పవలసింది
నాకు కాదు; నా బొమ్మకు,” అన్నది వీ నా.

ఆమె అన్నయ్య, “పువ్వేగనక భూ కంపం,
భూ కంపం,” అని ఆ బొమ్మను ఆరిచేలా చేయ
కుండా ఉన్నట్టయితే, వీ పుట్టి కనుగొనడం
చాలా కష్టమై ఉండేది. మంచిపని చేశావు,”
అంటూ వీ నాను అభినందించాడు. వీ నా
చాలా సంతోషించింది. తన సూపీయర్ లందరినీ
కాపాడడానికి ఉపకరించిన బొమ్మను ఇచ్చి
నందుకు అన్నయ్యకు కృతజ్ఞతలు తెలియ
జేసింది. “బాగా చదివి మంచి ర్యాంకు
తెచ్చుకున్నావంటే వచ్చే బర్తడుకు కంప్యూటర్
కాను కగా ఇస్తాను,” అన్నాడు అన్నయ్య. ఆ
పూట విని వీ నా ఆనందంతో నాట్యం చేసింది.

- యశశ్రీ ఎస్. పాటిల్ (11)

శ్రీమతి శీతాదేవి పిండే సర్కార్
హైస్కూల్, కొల్హాపూర్ (మహారాష్ట్ర)

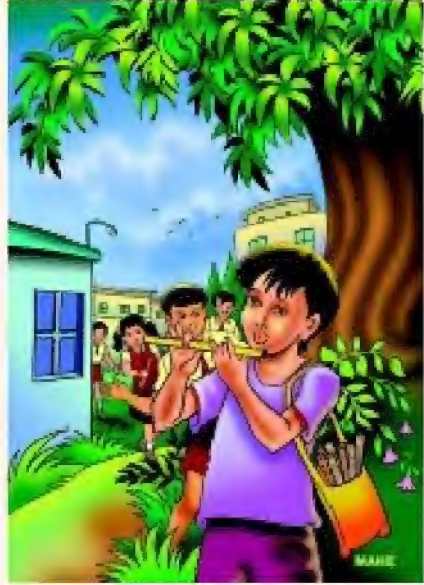
వేణువు మహిమ!

నూపుంగా పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు తన కార్యాలయంలోని గోడగడియారం కేసీ చూశాడు. ఒంటి గంట అల్లుంది. పుధ్యాన్ని భోజన విరామ సిఫ్యయం. అల్లుతే, ఇంకా గంట మోగలేదు. ప్యూను గంట కొట్టడానికి పురిచిపాయాడా ఏం? అని ఆయన ఆలోచించసాగాడు.

ఉన్నట్టుండి శ్రావ్యమైన వేణు నాదం విని పించింది. అదే సిఫ్యయంలో గంట కూడా మోగింది. తరగతి గదుల పుంచి పీల్లలు బయటకు పిర్రలు తీశారు. వారిలో కొందరు పాఠశాల ప్రాంగణంలో చెట్టు కింద నిలబడ్డ తొవ్వైడ్లకు కుర్రవాడి చుట్టూ పూ గారు. వాడి పురు రాధూ; వేణు ము అప్పై కుర్రవాడు.

రోజూ భోజన సిఫ్యయంలో వాడు పాఠశాలకు వస్తాడు. వాడు వేణు ముకాచడం విన గానే, గంట ఒకటల్లుందని గ్రహించి ప్యైపు గంట మోగిస్తాడు. అతడు గడియారం చూడ పలసిన పినిలేదు. నిరిగ్గా ఒంటి గంటకు పసాడు రాధూ.

రాధూ వేణు గానం అంటే చాలా పుంది పీల్లలకు చాలా ఇష్టం. కొందరు తాపు తెచ్చుకున్న ఫిలహారం కూడా రాధూ తేపించు కుని తినవారు. అల్లుతే, కొందరు ఉపాధ్యాయులకు ఇది నప్పులేదు. పుఖ్యంగా నాలుగవ తరగతి ఉపాధ్యాయుడు పాత్రోకు పురీ చీదరగా అనిపించేది. పుధ్యాన్ని విరామ సిఫ్యయంలో గోడవ చేయడపు గాక, రాధూ పీల్లల్ని పాడుచేస్తాడేమో అని ఆయన అత్ర పూనించాడు. ప్రధానోపాధ్యాయుడికి ఫీర్యాదు

చేశాడు. ప్రధానోపాధ్యాయుడు అక్కడికి వెళ్లి, పీల్లల్ని తరగతులకు వెళ్ళమని చెప్పి, ఆ పీల్లలు వెళ్ళిపాగానే, రాధూ కేసీ తిరిగి, “వెళ్ళిపో. ఇకపై ఈ దరిదాపిలుకు రావద్దు,” అని కోపంగా ఆజ్ఞాపించాడు.

ఆ తరవాత కొన్నాళ్ళ రాధూ పాఠశాలకేసీ రాలేదు. ప్యూనుకు వాడు రాని వెలితి కనిపించింది. గంట మోగించడంలో మరింత జాగ్రత్త వహించాడు. రోజూ కొంతసమీరాధూ వేణు గానం వనే అవకాశం ధూ రంకావడంతో చాలా పుంది పిల్లలు విచారు చెందారు.

ఒకనాడు ఏదో అద్భుతం జరిగినట్టు, పుళ్ళి వేణు గానం వినిపించింది. అదే సిఫ్యయంలో పుధ్యాన్ని గంట మోగింది. చాలా పుంది పీల్లలు ఉత్సాహంతో వేణు ముకాడు తూన్న రాధూ పద్దకు పిర్రలు తీశారు. చాలా వేణు ము అప్పుడయ్యాయి. దాన్ని

ఎలా ఊదాలో రాధా పీల్లలకు సేర్పసాగాడు .

వాడు పుళ్ళీ రావడం పాత్రోకు నచ్చలేదు .
ప్రిధానోపాధ్యాయు ణ్ణి వెంటబెట్టుకుని అక్క
డికి వచ్చాడు . ఆయన పు చ్చా దగానే, పీల్లలు
మెల్లగా జారు కున్నారు . అక్కడ వి గిలిన
పీల్లల ఎదు ట ప్రధానోపాధ్యాయు డు రాధా ను
చెంప దెబ్బ కొట్టాడు . రాధా చెక్కిళ్ళపై కన్నీరు
కారసాగింది .

తన పు రీ కరినంగా శిం చానా అన్న లన
చూ నం ప్రధానోపాధ్యాయు డికి కలిగింది . పు న
సె లో నొచ్చుకున్నాడు . ఆ తరవాత తన జేబు
లోని పిర్న తీసి, అందు లోంచి పిడి రూ పా
య ల కొత్తనోట్లు తీసి రాచూ కు ఇవ్వబోయా డు .
అయి తే , దాన్ని మిశ్చుకోవడానికి తిరస్క
రించిన రాధా , “అయ్యో, నేను ఈ బడిలో
మూ డో తరగతి చదు మకుంటు న్నప్పిద నా
తల్లిదండ్రు లు రోడ్డు ప్రివూ దంలో పు రణం
చారు . నా చదు మకొనసాగించలేక పొయా ను .
నేను నా తల్లిదండ్రు లకు ఒకడే సంతానం .

నన్ను ఆదుకునే వారె
వరూ లేకపోయారు .
ఆకలికి తట్టుకోలేక ఈ
వేళు ముమ్మడిపిని చెపి
ట్టాను . అయి నా, బడి
అంటేనాకు ప్ర హా ఇష్టం.
పీల్లలతోన్నహిం చెయ్య డ
పు టే ఇంకా సంతోషం .
అందు కే ఈ బడి ని
పు ర్ర వలేక రోజూ ఇక్క
డికి వస్తున్నాను . దీన్ని
గొడవగా భావించి
తను ర్ర వద్దంటే పూ త్రం

ఇకపేరారు ,” అన్నాడు వినయంగా .

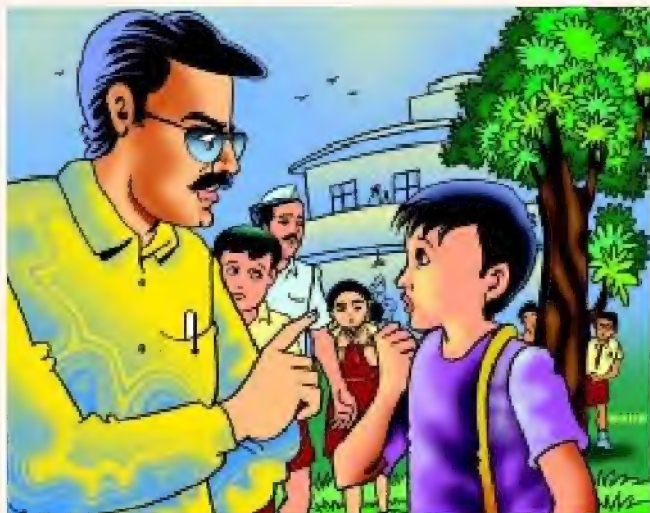
వాడి పూ టలు విన్న ప్రధానోపాధ్యాయు డి
నోటి నుంచి పూ ట రాలేదు . తనలాగే అవా
క్కయి నిలబడిన పాత్రోకే వక్షనంగా పూ శాడు .
ఆ తరవాత రాధా కేసి తిరిగి, “నన్ను పుంపు
బాబూ . నిన్ను కొప్పడి ఉండకూడదు . ను మ్మ
అనాథమాకామా నీ సెంర ణాబాధ్యతలు
మే మే చూ సి కుంటాం . ను మ్మ పుళ్ళీ చదు
మత్రు కొనసాగించాలి . రేమీ ఉదయం రా . నాల
గవ తరగతిలో చేర్చుకుంటాను ,” అన్నాడు .

పు ర్ర నాడు ప్రాధ్దనా సేవ వేశంలో, ప్రధానో
పాధ్యాయు డు రాధా జేబు నుంచి వెలు పిలికి
కనిపిస్తూన్న వేణు మత్రు చూ శాడు . వాణ్ణి పిలిచి
ప్రాధ్దనా గీతాన్ని వేణు మతో వాలుంచుచు న్నాడు .
నాటి నుంచి రోజూ అలాగే జరు గు తూ వచ్చింది .

- రజత్ కుమార్ ప్రిపాఠీ (14)

బాలాసూర్ జిల్లా స్కూల్,

బాలాసూర్ (ఒరిస్సా)

చక్రవర్తికి, అందరికీ అందమైన గుణపాఠం!

క్రీ.శ. రెండవ శతాబ్దంలో గొప్ప పరిపాలనా దక్షుడైన చక్రవర్తి బాద్షాహియే న, రోమ సామ్రాజ్యాన్ని విరిచేసినవాడు. అధికారంలోని పాలకులు, అంగరక్షకులు లేకుండా ఒంటరిగా తిరిగిన ఎలాంటి అభద్రతా భయం లేని కాలం అది. ఒకనాడు ఆ

య్యు వచక్రవర్తి, గృహం మీద ఒక గ్రామం గుండా వెళ్ళి తూ - గ్రామం సమీపంలో ఒక వద్దు తుడహించే ఎండను సేతుం తెక్కవేయ కుండా ఫిలవాల మొక్కలు నాటా తూ ఉండడం చూశాడు. చక్రవర్తి ఆగి, “అయ్యో, తప్పి వయ సేంత?” అని అడిగాడు.

“సరిగ్గా తెలియదు. నూరేళ్ళు ఉండవచ్చును కుంటాను,” అన్నాడు ఆ గ్రామ వద్దుడు, చక్రవర్తిని గృహపిట్ట వంగి నపు స్మరిస్తూ.

“ఈ పురి నిలితనంలో ఇలా కష్టపిస్తున్నావే, పాపం! యక్షవనంలో కష్టపడి సెంపిల్లు ఉండి కూడబెట్టుకుని ఉండే ఇష్టం ఉపయోగపడేది కదా?” అని అడిగాడు చక్రవర్తి.

“ఈ భూమి మీద నేను తొలి పుండి నాశాన క్షులా క్షుమిత్త తూ నే ఉన్నాను; నేలతల్లి కూడా నా పుకని కరంతోనే ఉంది. ఎప్పటికీ చిన్న చూమి చూడలేదు. ఆ దేవత పుండి పిల్ల మోవచ్చేంతవరకు హాయిగా జీవించడానికి కావలసినంత ఉంది,” అన్నాడు వద్దుడు.

“బావాది. పురి నూరేళ్ళ వయస్సిలో ఇలా శ్రమ పిత్త తూ వెండుకు? నువ్వు నాటే మొక్కలు ఫలాలందించేంతవరకు జీవించాలని అశిస్తి న్నావా?” అని అడిగాడు చక్రవర్తి కాస్త వెటకారం ధ్వనించే కంఠ స్వరంతో. “ప్రభూ, నా యక్షవనంలో కొన్న ఈ

పోలంలో చాలా ఫిలవాలూ ఉన్నాయి. అవి నాకు ఇప్పటివరకు ఫిలాలను అందిస్తూనే ఉన్నాయి. అయితే, వాటిలో ఒక్కదాన్ని కూడా నేను నాట లేదు. నా తదనంతరం వచ్చే వాళ్ళకు ఫిలాలివ్వ గలవన్న ఉద్దేశంతోనే ఈ మొక్కలను నేనిప్పుడు నాట తున్నాను. వాటి ఫిలాల పట్ల నాకు ఆసక్తి లేదు. నాటి పంచడం పట్ల వూత్రపు తరగని వువు కారం ఉంది. ఒక వేళ వాటి ఫిలాలు నాకు లభించినా లభించవచ్చు. భగవత్సంకల్పపు గనక ఉండే, వూ చక్రవర్తికి కూడా బుట్ట సింధుగా ఫిలాల నివ్వగలను!” అన్నాడు వద్దుడు పినయంగా.

ఆ వూటలు విని వుండహాసం చేసిన చక్రవర్తి, “ఓ త్రవూ, నువ్వూలయ్య రారోగ్యాలతో వర్ధిల్లాల్సి,” అంటూ గుర్రం ఎక్కి వెళ్ళిపోయాడు.

కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచాయి. రాజభవనం ఉపరితలంలో చక్రవర్తి పిచార్లు చేస్తున్నాడు. ఒక బుట్టసింధుగా పిళ్ళతో, భవనంలోకి వస్తూన్న ఒక

వద్దుణ్ణి కాపిలా భట్టలు అడ్డుకోవడం ఆయన గవునించాడు. చక్రవర్తి ఆ వద్దుణ్ణి ఒక్క నిమిషం పెరిశీలనగా చూసి, అతన్ని లోపలికి వెంపెను ని భట్టలను ఆజ్ఞాపిస్తూ, పైద దిగి అతనికి ఎదురై వెళ్ళాడు. ఆయన ఊహించినట్లే - ఐస్క్రితం వంద సంవత్సరాలు దాటిన ఆ వద్దుడు గ్రామం నుంచి వస్తున్నాడు. కొన్నేళ్ళ క్రితం చక్రవర్తి నిమిషంలో నాటిన మొక్కలు పేరిగి పెద్దవై ఫలాలందించాయి. ఆ వూల తొలికాపిలాలను చక్రవర్తికి ఇవ్వడానికి తీసి కువచ్చాడు.

చక్రవర్తి ఆ వద్దుణ్ణి ఆహ్వానించి కాగిలింపు కున్నాడు. అతడు తెచ్చిన ఫిలాలను స్వీకరించి, పిళ్ళ తెచ్చిన బుట్టసింధుగా బంగార నాణాలు సింపీ నావు కగా ఇచ్చి పంపాడు. ఉన్నత ఆశయం, అశావాదం కలిగించే గుర్రం, స్ఫూర్తి ఎలాంటిదో తనకు ఇవ్విడు అర్థమయిందని నిభతీరినప్పటికి నిభకులతో సంతోషంగా చెప్పాడు. -(ఎం.డి)

చందమామ క్విజ్ - 8 (సెప్టెంబర్ '06) విజేతలకు అభినందనలు

1. వైల జితేంద్ర పిలారు - 2, (ప.గో. జిల్లా) (ఆం.ప్ర)
2. వాస్తు సతీష్ చంద్ర, ఇందుకూరు పేట, నెల్లూరు జిల్లా (ఆం.ప్ర)
3. కొండా వినోద్, బండారులంక - 533 221, తూ.గో. జిల్లా (ఆం.ప్ర)
4. సురూ లింగరాజు, ముక్కవ - 535 547, విజనగరం జిల్లా (ఆం.ప్ర)
5. ఎం. ప్రత్యూష్, నెల్లూరు - 524 003 (ఆం.ప్ర)

చందమామ క్విజ్-8 సమాధానాలు

1. దు సాహసం తెచ్చిన దుర్మణం. గ్రీకు పి ర్వగాధ. యా క్షియా న; డయా నా.	4. పాహ్యం.
2. 160 కోట్లు.	5. వుణిపైర్.
3. కవుల. తుమ్మలచెరువు పితాచం.	6. వుంతగాడి జీవితం.
	7. రాజుగారి వునోగతం! (సింతాలి జానపిద కథ)

చందమామ క్వీజ్ - 10

Co-sponsored by
Infosys FOUNDATION,
Bangalore

అన్ని సరైన సమాధానాలు
రాసిన ఒకరికి బహుమతి
రూ. 250లు.*

ఈ క్వీజ్ లో అడిగే ప్రశ్నలన్నీ 2005 జనవరి-
డిసెంబర్ మధ్య వెలువడిన చందమామ
సంచికలలోని కథలు, శీర్షికల నుంచే ఉంటాయి.
చదివినవి జ్ఞాపకం ఉంటే వీటన్నిటికీ సమా-
ధానాలు వెంటనే స్మరిస్తాయి. లేకుంటే పన్నెండు సంచికలను పక్కన పెట్టుకుని తిరిగిస్తే ఇట్టే
తెలిసిపోతాయి. కనుగొనడం కూడా చాలా సరదాగా ఉంటుంది.

*సరైన సమాధానాలు రాసినవారు ఒకరికన్నా ఎక్కువ
మంది ఉన్నట్లయితే బహుమతి మొత్తం వ్రా ద్వారా
తీసిన ఐదగురికి సమానంగా పంచబడుతుంది.

మీరు చేయవలసినదేమంటే : 1. సిపూ ధానాలు రాయండి. 2. పూర్వ, వయస్సు (16
ఏళ్ళలోమీద ఉండాలి), పీనకోడ్ తో సహా ప్లీ ర్రి చిత్త నాపూ రాయండి. 3. ఒక కుటుంబంలో ఒకరు
మాత్రపు పాల్గొనాలి. 4. చందాదారు అయితే, ఆ సంబర్ రాయండి. 5. కవర్ పై ఉండమామ
క్వీజ్-10 అని రాసి, చుడూపు ప్లీ ర్రి చిత్త నాపూ రాసి పూ కు పంపిండి. 6. నవంబర్ నెలాఖరు లోగా
పై ఎంట్రీ మాకు అందాలి. 7. డిసెంబర్ నెల సంచికలో ఫలితాలు వెలువడతాయి.

1. గిన్నిస్ ప్రతినీధుల సమక్షంలో పన్ను పుల్లపై 25 వలయాల అందమైన హారాన్ని చెక్కిన
నేర్పరి పేరేమిటి? ఏ రాష్ట్రానికి చెందినవాడు?
2. యువరాణి స్థూలకాయం తగ్గించడానికి యువవైద్యుడు ఒకడు వైద్యంకాని వైద్యం
చేశాడు. ఏమిటా వైద్యం? ఏ కథలో?
3. పునదేశానికి 'చిట్టి' చిత్రాల కళాత్మక తీర్పు కువచ్చినవారు
ఎవరు?
4. అంతర్జాతీయ వద్దుల దినోత్సవం ఎప్పుడు జరుపి
కుంటారు?
5. బౌద్ధ ధర్మాన్ని స్వీకరించిన మొదటి మహిళ ఎవరు?
6. 'విజ్ఞానం' అంటే అర్థం ఏమిటో తెలుసా?
7. కథకళి నాట్యానికి మూలమైన ప్రాచీన ప్రిదర్శన
కళారూపం ఏది?
8. కేవలం బాహ్య నందర్యానికి ఆకర్షితులు కావడం
వల్లే అనర్థాలు జరుగుతాయని గ్రహించి, వలచి
వచ్చిన నందర్యరాశిని ఒక రాజు తిరిగ్కొరించాడు.
ఆ రాజు ఎవరు? ఏ కథలో వస్తాడు?

9. ఈ చిత్రం ఏ కథలో
చోటు చేసుకున్నది?

నవకోటి నారాయుడు

బ్రహ్మాదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పాలించేటప్పిడు ఒక వు హాధనికుడుండేవాడు. ఆయన తొమ్మిదవ కోటి ప్తి ర్తిచేసీ, పిడగ ఎత్తేసివు యానికి ఒక కొడుకు మిట్టాడు. అందు చేత కొడుకు ఆప్యాయంగా, నవకోటి నారాయుడు అని పిలుస్తాడు.

నారాయుడికి తండ్రి లేదనకుండా కోరిన కోరికలన్నీ తీర్చేవాడు. అందు చేత కుర్రవాడు అడింది ఆట, పొడింది పొట అల్లుంది. అతడు ధుష్టులతోనూ, ధుండగీళ్ళతోనూ సిహివాసిం చేయ సాగాడు.

ఏమైతేనం, యుక్తవయస్సు వచ్చేసిరికి తండ్రి ఒక చక్కటి పీల్లనూ చూసీ నారాయుడికి అతి వెళ్ళవంగా పేళ్ళి జరిపించాడు. వురి కొద్ది కాలానికే ఆయన కాలం చేశాడు.

నారాయుడి అజాగ్రత్త, ధురలవాట్ల కారణంగా తండ్రి చేర్చిన ధనపుంతా హారతి కర్పూరంలా హిరించుకు పొల్లుంది. దానికి తోడు చిన్నప్పటినుంచీ నారాయుడు హిద్దు

పిద్దు లేకుండా చేస్తూ వచ్చిన బాకీలన్నీ తడిసీ మోపెడై, తండ్రి పొయే సిరికి, కాల సిర్పాల లాగ వచ్చి పట్టుకున్నాల్సి. బుణ దాతలం దర్శ ఒక్కసారిగా వచ్చి వుట్టుకున్నాడు. ఈ స్థితిలో నారాయుడికి జీవితపుంటే సిస్సి హితోచింది. గత్యంతరం కానక, చివరకు చ్చువే లనిపించింది. ఏమీ బదులు చెప్పలేక, నారాయుడు వారితో, “అయ్యా! నేను గుగ ఒడ్డున ఫిలానా మర్రిచెట్టు కింద ఉంటాను. అక్కడ మా పూర్వులు వదిలి వెళ్ళిన సెక్కుమున్నది. వీ వీ పిత్రాలన్నీ పట్టుకుని అక్కడకు రండి,” అని చెప్పాడు.

అమశస్సు కొని అందరూ ఆ మర్రిచెట్టు వద్దకు వెళ్ళి సిద్ధంగా వున్నారు. నారాయుడు నోపిం కోసం వెతుకులాడుతున్నట్టు నడి రాత్రి వరకు అట్లా ఇట్లా తచ్చాడి, వాళ్ళ అదవు ర్త మిగా మూడటం చూసీ, గభీవుని గంగలోకి ధువు కేశాడు. ‘జయ పిరవే శ్వరా!’ అని అతడు జాలిగా కేక మేుంతలో

ప్రివాహివేగం అతణ్ణి ఎంత దూరమో లాక్కు పోయింది.

ఆకాలపుంధ్ర బోధినిత్యత్ర ఒక లేడిగా జన్మించి, తక్కిన లేళ్ళు పుండలకు దూరంగా, గుంగాతీరాన, లతలు పొదలు అల్లకున్న ఒక పూవుడితోటలో నివాసింపరచుకున్నాడు. ఈ లేడి అన్ని విధాలా ప్రత్యేకత కలది - బంగారు శరీరచ్ఛాయ, లక్కవంటి కాళ్ళ డెక్కలు, వెండికొమ్ములు, రత్నపుపొడలలాగా జిగజిగపై రుచి చక్కటి కన్నులు - ఇట్లు వంటి అపైర్వనందర్యంతో ప్రకాశిస్తున్నది లేడి.

ఈ లేడికి అర్ధరాత్రి సింహు యాన విసిత్తులో మళ్ళీ ఒక పూ నమణి ఆక్రందనం వినిపింది. “ఎప్పుటిదీనాలాసిం!” అన్న కొంటూ, బంగారు లేడి లేచి, ఎదురీదిపోయి నారాయ్నడివద్దకు

చేరుకొన్నది. అతన్ని ప్రవాహిం నుంచి కాపాడి గట్టుకు చేర్చి, “నీకు వచ్చిన భయం లేదు, నాయనా!” అంటూ అది వాడికి ధైర్యం చెప్పి, వీపిశ్శేఖ ఎక్కింపు కొని బసికు తీసి కు పోయింది. అతడు తేరుకునే వరకూ ఆ లేడి అరణ్యంలో నుంచి ఫిలాదులు తెచ్చి, నారాయ్నడికి ఆకలి దప్పింపు తీర్చింది.

తరువాత ఒకరోజున, “నాయనా! నిన్ను ఈ అరణ్యం దాటించి మీ రాజ్యానికి దోహదం చేస్తా. క్షేమంగా వెళ్ళిపో. అయితే ఒకే ఒక్క కొరిక-రాజుగానీ పురేశ్రీవుంతువుగానీ నిన్ను ఎంతగా ఆకర్షించినప్పటికీ, ఫిలాని చోట బంగారు లేడి ఉన్నది అనే సింగతి పుట్టుకు వెల్లడించవద్దు. ఇదే నా కొరిక,” అని చెప్పింది.

సిరేనన్నాడు నారాయణుడు . ఈ వాగ్దానం నమ్మి, బంగారు లేడి వాడిని తన విపిశ్చేష ఎక్కించు కొని కాశీరాజ్యానికి పోయే బాట మీద వదిలిపెట్టింది.

సిరిగ్గానారాయణుడు కాశీపిట్టణం చేరుకున్న రోజునే ఒక చిత్రం జరిగింది. అంతకు క్రితం పిట్టమితాణికి కలలో ఒక సుందరమృగం బంగారు లేడి కనిపించి, ధర్మబోధ చేసిందట. రాణితన భర్తవద్దకు వచ్చి, “అసిలు లోకంలో ఉండక పోయినట్లయితే ఇట్లు వంటి లేడి రూపం నాకెందుకు కనబడుతుంది? దాన్ని వెంటనే నాకు పిట్టి తొన్నే తప్పి, జీవాలు నిలవమూ” అంటూ పిట్టపిట్టింది.

తనామై రాజు చేసిన ఏర్పాట్ల ఏపుంటే: ఒక ఏనుగు మీద అంబారి, అంబారిలో బంగారు బరిణె, బరిణె లోపల వెయ్యి మొహిరాలు - వీటితో అది ఊరేగుతుంది.

బంగారు లేడిని గురించిన భోగట్టా తెలిపి వారికి బరిణెలోని మొహిరాలను బహిష్కరించి తిగా ఇస్తారు .

ఈ విధమైన ఒక ప్రకటన స్వర్ణులత్రం మీద లిఖించించి, నాని ఊరూ రాదండోరావేయించాడు . సిరిగా ఈ దండోరా వేసివున్నానికి నారాయణుడు కాశీనగరంలో అతని పేట్టాడు .

అతనినాని వద్దకు వచ్చి, “అయ్యా, మీకు కావలసిన ఆ బంగారు లేడిని గురించి నాకంతా తెలుసు . నన్ను ప్రభు మహర్షిరకు తీసుకుపోండి,” అన్నాడు .

తరవాత నారాయణుడు రాజునూ, సిరివారాన్నీ మెంటెట్టుకుపోయి, అరణ్యమధ్యంలో బంగారు లేడి నివసించే ఏకాంత స్థలం చూపించి, తన అల్లంతదూరాన నిలబడ్డాడు .

రాజుగారి పిరివారం ఒక్కసారిగా గొల్లుపునికేవళారు . లేడి రూపంలో మన్నబోధ

సిత్యుడు ఆ శబ్దం విన్నాడు. “ఎవరో గొప్ప అతిథి వచ్చి మూడాలి. స్వాగతమివ్వండి,” అని కుంటూరు అతడు లేచి, రాజు నిలబడ్డచోటికి పోయినాడు.

లేడి యొక్క వేగానికి రాజు ఆశ్చర్యపోయాడు. విల్లములు తీసికొని, లేడికి ఎక్కు పట్టాడు. అప్పుడు లేడి పురుగులు మైన కంఠస్వరంతో ఇలా అన్నది: “రాజా! ఆగ్ర, తొందరపడకు, నా ఉనికిని గురించి నీకు చెప్పినవారెవరు?”

రాజు చెవులకు ఈ మాటలు అమృతపు లవంగా వినబడినై. ఆయనకు తెలియకుండానే విల్లములు కిందపడినై.

నిదానమైన పురుగు స్వరంతో బోధిని త్వడు, “రాజా! నా ఉనికిని నీకు తెలిపిన దెవరు?” అని పుళ్ళి పిల్లించాడు.

రాజు నారాయణుడిని వెళ్ళి ఎత్తి ఆనవాలు చూపించాడు.

అప్పుడు బోధినిత్వడు ఇలా ధర్మం చెప్పాడు: “లోకంలో పూనములు విచ్చించిన కథలున్నాయి లేదని శాస్త్రాలు చెప్పిన మాట నిజం. జంతు భాష తెలుసుకోవచ్చు, పింఛాషి

తెలుసుకోవచ్చు. కాని పునీషి మాట అర్థం చేసుకోవడం బ్రహ్మతరం కాదు,” అంటూ తన నారాయణుడిని రించి పరిచర్యలు చేసి, అతని వద్ద నుంచి వాగ్దానం తీసి కుని సొగసంపిన వత్తాతపుంతా రాజుకు వివరించాడు.

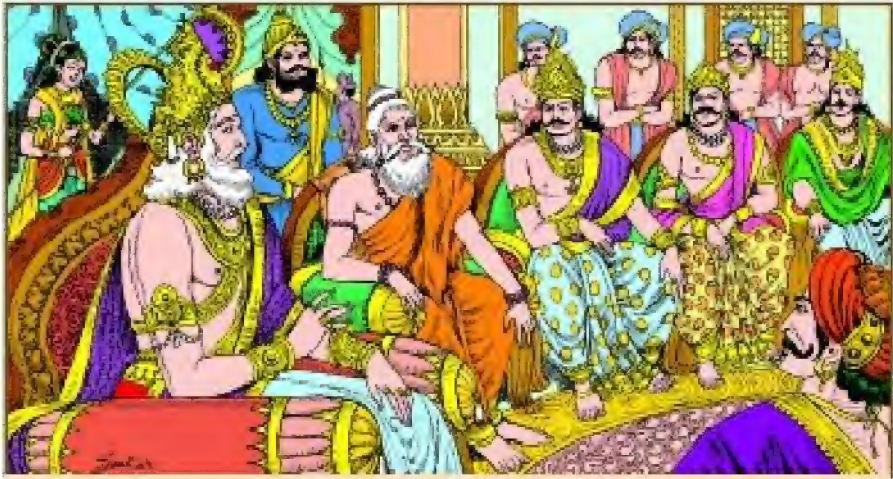
రాజు ఉగ్రుడై, “ఇదా సమాచారం! ఇటువంటి కథలున్నాయి, పునాపాషి లోకానికి వెడ. ఒక్క బాణంతో పీణ్ణి హతమార్చున్నావు,” అని బాణం తీశాడు.

బోధినిత్వడు ఆయనను వారించి, “రాజా! చంపివద్దు. ప్రాణం తీసి ఎప్పుంది? బ్రతికి మూడే ఏనాటికైనా వాడిక బుద్ధి వచ్చి బాగుపడతాడు. నీ వాగ్దానం ప్రకారం వాడికియ్య పలసిన బహి పురుగులు కూడా ఇచ్చివెయ్యి. ఇదే న్యాయం,” అని హితబోధ చేశాడు. రాజు అలాగే చేశాడు.

బోధినిత్వడులోని ఔదార్యపురా, “పూ మొదలైన పుహితర గుణాలన్నీ అప్పుడు బోధపడినై రాజుకు. బోధినిత్వడు పునాపు భాషను గుర్తించి, ఆయనను తన రాజ్యం నడిపించే సారథిగా ఎంపుకొన్నాడు.

రామాయణం

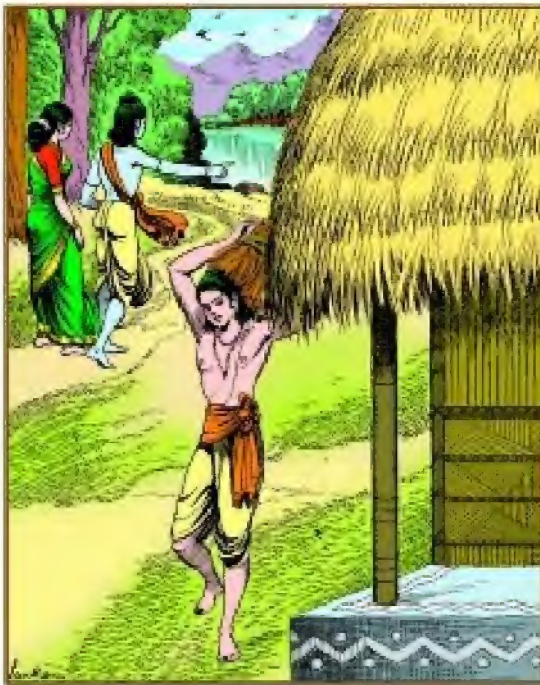
ఆ రాత్రి వారు ముగ్గురూ భరద్వాజుడు చెప్పిన కథలు అనేకం విని సుఖంగా నిద్ర పొయ్యారు. పున్నాడు ఉదయం భరద్వాజుడు వారిని కొంతదూరం సాగనంపి, చిత్రకూటానికి తాను అనేక మార్లు వెళ్ళి వచ్చిన తోవ గుర్తులు చెప్పాడు. సీతారామ లక్ష్మణులు అయిన వద్ద సేలమామిళ్ళుకుని అయిన చెప్పిన దారినే నడుస్తూ యున్నానని నదిని దాటవలసిన రేమాకుద్దకు వచ్చారు. అక్కడ లక్ష్మణుడు కొవ్వొలచి దెబ్బపడిన వెళ్ళుతే ఒక విశాలమైన తప్ప తయారు చేశాడు. దానిపేరునేత్ర కొవ్వొలతేనూ, పిప్పలి తీగల తేనూ ఒకసుఖమైన ఆననం సేత కోసం అమర్చాడు. తెప్పి వీధి తప్ప వస్త్రీమా నన్నిటినీ ఉంచి, తావు కూడా ఎక్కి నదిని దాటారు. ప్రివాహి పు ధ్యంలో సేత యున్నానని నదికి నడుస్తూ ఉన్నారని ఆవులూ, మెయ్యికడుల పాలూ

ఇస్తానని, గంగకు మొక్కుకున్నట్టే మొక్కుకున్నది.

వసంతకాలం కావటంచేత అడివి చెట్లు పిష్టించి మహాశోభగా ఉన్నాయి. మోదుగు చెట్లనిండా ఎర్రటిపైలున్నాయి. సేత ఇష్టిత ఆ వసంత శోభను పూసీ ఆనందించటం ప్రారంభించింది. లక్ష్మణుడు ఆమె ముందు నడుస్తూ, ఆమె కోరిన ప్రతి పువ్వు, ప్రతి పిండ్ల కోసం తెచ్చి ఇస్తూ, ఆమె చెట్లను గురించి అడిగే ప్రశ్నలన్నిటికీ వివరంగా సమాధానం లిచ్చాడు.

ఆ రాత్రికి వారు ఒక చదునైన చోటు పూసి కుని అక్కడ నిద్రపోయారు.

తెల్లవారు త్రానే రావుడు లేచి లక్ష్మణుణ్ణి లోపే చిత్రకూటానికి ప్రియాణం సాగించాడు. చిత్రకూట ప్రాంతంలో రావుడు ఒక స్థిలం పూసీ అక్కడ పిష్టశాల నిర్మిద్దామన్నాడు.

లక్ష్మణుడు వుంచి గుంజలు నరికితెచ్చి, వాటితో దృఢమైన విభాగాలూ నిర్మించాడు. ఆ పర్ణశాలలో సీతారామలక్ష్మణులు శాస్త్రా క్తంగా గ హిద్రివేశం చేసి, పిక్కనే ప్రిహించే పూల్యవతీ నదిలో స్నానాలు చేస్తూ, పుట్టా ఉండే అందమైన అరణ్య ప్రాంతంలో విహరిస్తూ, పిట్టణ జీవితాన్ని పురిచి పుఖంగా కాలం గడపిసాగారే.

అక్కడ శంగిబేరమిశంలో గుప్తా, పువుంత్రితూ గంగ ఒడ్డున నిలబడి నెతారాపులక్ష్మణులు కనుపూట అల్లునదాకా చూసి గుప్తాడి ఇంటికి వెళ్ళిపోయారు. రావుడు పున్నె పూర్చుకుని తిరిగి వస్తాడేమో ననిపూర్త రోజులు చూసి పువుంత్రితూ ఖాళీ రథంతో అయోధ్యకు బయలుదేరి, రావుడు అయోధ్యవిడిచి వెళ్ళిన అయిదు రోజులకు తిరిగివచ్చాడు.

దారిలో వోర్లు లు ఖాళీగా రథం తిరిగి రావటం చూసి ఎవరికి తోచినట్లు వారు పూట్లాడు కున్నారు. పువుంత్రితూ తిన్నగా కౌసల్య ఇంటికి వెళ్ళి, సింహాసింపేళ్ళ కూర్చుని ఉన్న దశరథుడితో రాముడు చెప్పి పంపిన పూటలు చెప్పేశాడు. దశరథుడు అమితమైన శోకోద్రేకంతో పి హతపీ కింద పడి పోయాడు.

కౌసల్య, పువుత్రిని హయంతో దశరథుణ్ణి లేవదీస్తూ, “పుహరాజా, రావుణ్ణి అరణ్యంలో దిండి వచ్చిన పువుత్రి డిజిజవాడైనా చెప్పిరు? కైక పున్నా అను కుని పాత్రుండా? ఆవిడ గారిక్కడ లేదుగా!” అని చెప్పింది. దశరథుడితో బాటు కౌసల్య, ఇతర అంతఃమిత్రులూ రోదనాలు చేశారు.

“నా అజ్ఞకు ఎంత విలువ ఉన్నదో నాకు తెలియదు; నీవవు పిల్ల వెళ్ళి రావుణ్ణి తీసి కురా! లేదా నన్ను ఆ రాముడి దగ్గరికైనా తీసుకుపా,” అన్నాడు దశరథుడు.

కౌసల్యకూడా పువుత్రి డిటో గర్భశోకుతో తనను రావుడు న్న చోటికి తీసి కుపోవు న్నది. పువుంత్రితూ కౌసల్యను ఊరడిస్తూ, రావులక్ష్మణులు పులు మగా అరణ్య వాసి వ్రతం పై ర్చి చేయ గలరనీ, ఆ నెతకు అది అరణ్యంలాగా ఉన్నట్లే లేదనీ, రావుడు లేని అయోధ్య అమెకు అరణ్యమనిపించి ఉండేదనీ అన్నాడు.

పుర్నాడంతా కౌసల్య దశరథుడు చేసిన పనికి ఆయ పున్న నిష్ఠూరాలు పిలికింది. ఆ విధంగా తాను పిడుతున్న బాధను కొంత బయట పేట్టుకున్నది. దశరథుడూ బాధ

పిడ్డవు .కొసెల్య మిత్రశోకానికి తోడు పిశ్చాత్తా పింతో కుప్పి లిపొల్చింది.

రావు డ్ర వెళ్ళిపోయిన ఆరో రోజు రాత్రి, తన చామాకొన్ని ఘడియ లలో ఉన్నదనగా దశరథు డికి తన చిన్ననాటి వ త్తాంతం జ్ఞాపికం వచ్చింది. ఇంకా కొసెల్యన పేళ్ళాడక పై ర్వవే దశరథు డ్ర మిత్రశోకంతో వు రణించేటట్టు ఒక వు నివల్ల శాపం పొందాడు . ఇప్పుడాయ న కొసెల్యకు ఆ సంఘటన గురించి చెప్పాడు:

ఆ రోజులలో దశరథు డ్ర య వ్యసంలో ఉన్నాడు . ఆయ నకు చ్చివ్వు డ్ర ను బట్టి బాణం గు రి చేసి కొట్టటంలో చాలా నేర్పడేది. ఈ శబ్దవేధిత్వాన్ని అందరూ మెచ్చుకునేవారు. అందు చేత యు వరాజ్యే ఉన్న దశరథు డ్ర తరు వు రాత్రివేళ సిరయ్యూ నదీ తీరానికి వెళ్ళి, అక్కడ వన్యవు గాలు నీర తాగటానికి వచ్చే రేమకానిపేట్టి సివ్వి పింట్ దాక్కుని, నీటి చ్చివ్వు డ్ర ను బట్టి బాణం వేసి ఏన గు లనూ , సీంహాలనూ , ఇతర వు గాలనూ వేటాడు తూ ఉండేవాడు .

ఇలా ఉండగా ఒకసారి, వాహులంలో రాత్రి వేళ దశరథు డ్ర గాఢాంధకారంలో వు గాల కొసం నదీతీరాన పొంచి కూర్చు న్నాడు . ఆ సివ్వు యం లో నది నీటిలో బు డవు డ్ర ను చ్చివ్వు డ్రుంది. అడు ఏన గు అర్చి ఉంటుం దవు కుని దశరథు డ్ర చ్చివ్వు డ్రు కు గు రి చేసి తీవ్రమైన బాణం ఒకటి వదిలాడు .

వు రు ణవే వు నిషీ ఆక్రోశం వినిపీం చింది. “అయ్యయ్యో, తపస్సు చేసుకునే వూ చోటివాళ్ళ వీ ద ఈ బాణం పిడట వే వు టి? నేనె ఎవరికి అపికారం చేశానె ?

నన్ను చంపిన వాడికి ఏం లాభిస్తుంది? ఎవడోగాని, ఒక్క బాణంతో వూ డ్ర ప్రాణాలు తీశాడే! నేనె పాతే, వు సిలివాళ్ళ, గు డ్డి వాళ్ళ అర్చి న నా తల్లిదండ్రు లెంతకాలం బతు కుతార ? ఎలా బతు కుతార ?” అన్న వూ టలు దశరథుడి చెవులపడ్డాయి.

ఆయ న దగ్గరికి వెళ్ళి చూసేసరికి తన బాణం తగిలి ఒక వు ని కువూ రు డ్ర కొలన ఒడ్డున బాధతో గిలగిల లాడిపోతు న్నాడు . అతన నీటిలో వుంచిన పాత్ర పిక్కనే పిడి ఉంది.

వు తిపొల్చి , చెయ్యికాలూ ఆడక నిల బడి ఉన్న, దశరథు డితో ఆ వు ని కువూ రు డ్ర , “ఎందు కు చేశావీ పాడు పిని? నేని క్కడ ఉన్నట్టు నా తండ్రికి నీవే వెళ్ళి చెప్పు. లేకపాతే ఆయ నకు తెలొం వూ గ్గం లేదు . తెలిసినా ఆయ న రాలేదు . దాహం జాస్తీగా

ఉన్నదంటే నీవు తీసి కుపాదావు ని వచ్చి నీ బాణం వాతపిడ్డావు . ఈ బాధ భరించలేవు . వుండు ఈ బాణం లాగి మరీ వెళ్ళి,” అన్నాడు .

కుర్రవాడు బాధపడి పాత్ర న్నాడు , బాణం లాగే చస్తాడేమోనని దశరథుడు మొదట తటపిటార్చించినా, చివరకు ఆ కుర్రవాడి ప్రార్థనల మీదనే బాణం లాగేశాడు. వెంటనే వునికువూ రు డు ప్రాణాలు వదిలాడు .

తరవాత దశరథు డు ఆ కుర్రవాడి పాత్రలో నీవు వుండు కుని, అతడు చెప్పిన దారినే అతని తల్లిదండ్రు లుండే కుటీరానికి వెళ్ళాడు.

దశరథు డి అడుగుల చప్పుడు విని తన కొడుకే నన్ను కుని ఆ కుటీరంలో ఉండే వ డు డు , “నాన్నా, ఎప్పుడో అనగా వుంచి

నీటి కొనరం వెళ్ళిన వాడివి ఇంత అలస్యం చేశావేం? లోపలికి రా! త్వరగా నీవు ఇల్లు క్క” అన్నాడు .

“నన్ను వీ అబ్బాయి ని కాదు , దశరథు డు డి, ‘త్రిపు డి,’ అంటూ , తడబాటు తో దశరథు డు తాను చేసిన పూ రం కాస్తా ఆ వ డు డు దంపితులకు చెప్పేశాడు. వారి దుఃఖానికి అంతు లేదు . దశరథు డి సిహాయంతో వారి డు డు తమ కొడుకు కోబరం వద్దకు వెళ్ళి, దాని వీ ద పిడి పేడ్ల పేట్టున ఎడ్పార్చు .

వునిలి వుని దశరథు డి తో, “వూ కున్న ఒక్క కొడు కునూ అకారణంగా చంపే వూ కు తీరని మిత్రశోకం కలిగించామాగనక నీమా కూడా మిత్రశోకంతోనే వు రణించాలని నిన్ను జేస్తున్నావు ,” అన్నాడు .

తరవాత ఆ వద్ద దంపిత్రులు తమ కొడుకు చితిలోనే కాలి చనిపోయారు. ఎన్నడో జరిగిన ఈ సంఘటన దశరథుడికి ఇష్పింపు, తన ఆయు మాతీరిపోయే దశలో, జ్ఞాపికం వచ్చింది. దానిని ఆయన కొసల్యకు చెప్పాడు.

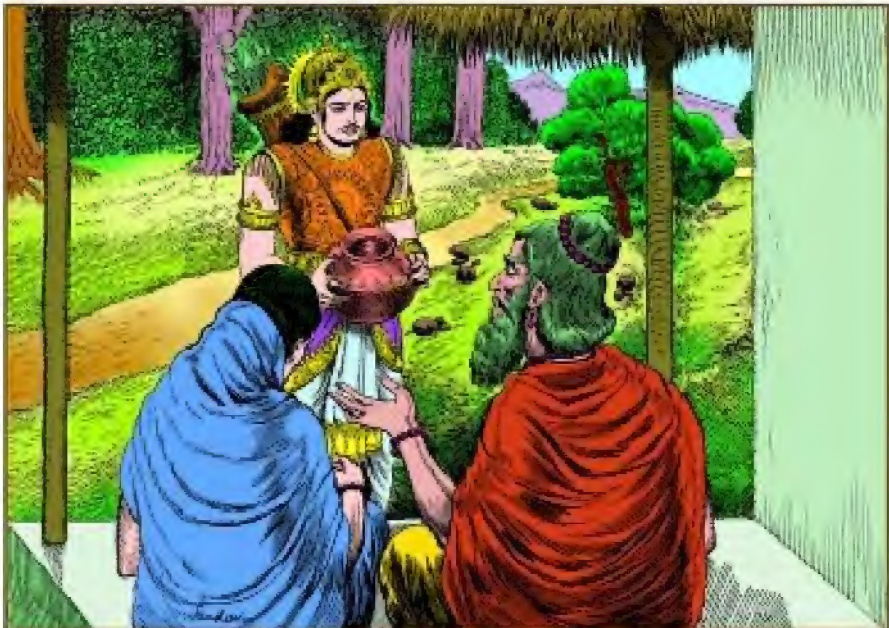
కొసల్యతో పూట్లాడుతుండగానే దశరథుడికి పూమిలు దగించింది. క్రమంగా శ్రవణ శక్తి కూడా పోయింది. బుద్ధివికలమై పోసాగింది. ఆయన రాపుణ్ణి కేకలు పెడుతూ, కైకేయిని తిడుతూ అర్ధరాత్రివేళ ప్రాణాలు వదిలాడు. అది రాపుణ్ణుడు బయలుదేరి వెళ్ళిన ఆరోరోజు అర్ధరాత్రి. ఆ సమయంలోకి అంతఃమిత్ర స్త్రీలందరూ, కొసల్యాన్ని వివ్రలు సిహితం, నిద్రపాటున్నారు.

రాజు పురణించిన సంగతి పురూషు తెల్లవారిగాని అంతఃమిత్ర కాంతలకు తెలియ

లేదు. అంతఃమిత్రంలో శోకాలు సాగినాక పేవారికి జరిగిన సంగతి తెలిసింది.

త్వరలోనే వసిష్ఠుడు మొదలైనవారు వచ్చారు. దశరథుడు అంత్యక్రియలు జరుపటానికి ఆయన కొడుకులలో ఒక్కడైన దగ్గిర లేడు. రామలక్ష్మణులు అరణ్యానికి వెళ్ళారు. భరత శత్రుఘ్నులు భరతుడి వేనపూవు అల్లున కేకయ్య రాజు ఇంట ఉన్నారు. అందుచేత దశరథుడి శరీరాన్ని తెల్లంలో ఉంచారు.

సీద్ధార్థుడు, విజయపుడు, బయలుపుడు, అశోకుడు, నందనుడు అనే వారిని పీలిచి వసిష్ఠుడు వారితో, “పుత్ర వేగంగల గృహాల పేసకేకయ్య రాజుండే రాజగృహానికి వెళ్ళండి. భరతుడితో ఇక్కడ ఒక పుష్కరకార్యమున్నదని, మేము రమ్యున్నామని చెప్పండి. మీరు అతనితో రాముడు అడవికి వెళ్ళిన వృత్తాం

తంగాని, రాజుగార్త చనిపొల్లు నసింగతిగాని చెప్పనేవద్దు,” అని చెప్పి, భరతుడికి మేలిమి వస్త్రాలూ, అభరణాలూ ఇచ్చి పంపాడ .

వాళ్ళ అనేకనపు లూ , పిర్వతాలూ దాటి, దీర్ఘ ప్రియాణం చేసి, భరతుడి పే నవూ వు గారి దేశం చేరి, వాటిని ఇచ్చి, అతని పే న వూ వు కూ, తాతగారికీ కానూ కలు గా తెచ్చిన వస్త్రాభరణాలూ భరతుడికి అందించి, మేష్టిత చెప్పమన్న పూటలు అదే విధంగా చెప్పారు.

భరతుడు పేద్దవాళ్ళ అనువు తి తీసి కుని, అయోధ్య నుంచి తన కోసం వచ్చిన వారి వెంబడి, పేద్ద బలగంతో సిహా బయలు దేరాడు . వు గిలిన పిరివారాన్ని నింపాడిగా వెనక రానిచ్చి, భరత శత్రు పుల్లులు రథంలో వుండు గా అయోధ్యానగరం చేరుకున్నారు. వారు ఏడు రోజులు ప్రియాణించారు .

పూతలు అయోధ్యనుంచి వచ్చిన రాత్రే భరతుడికి ఒక పెడ కల వచ్చింది. అది వచ్చినప్పటి నుంచి అతని వు ను ని లో ఏదో ఆందోళనగానే ఉన్నది. అయోధ్య ప్రవేశించ గానే అతని ఆందోళన తిరిగి వచ్చింది. ఎండు కంట నగరంలో సాధారణంగా ఉండే

ఉత్సాహిష్టూ , ఉల్లాసిష్టూ లేమాజనం నీరసించి నట్టన్నారూ , నగరం పొడు పిడి నట్టన్నది.

భరతుడు వుండు తన తండ్రి నగరు కు వెళ్ళి అక్కడ ఆయన కనిపించక పొయ్యే సరికి తన తల్లి ఇంటికి వచ్చాడు . కొడుకు వూ స్త్రానే కైకయి ఆసనం మీది నుంచి లేచి, తన కాళ్ళకు ను స్కారం చేసిన భరతుణ్ణి తన చెంత కూచోబెట్టుకుని కుశల ప్రశ్నలు చేస్తూ, “నీమామయలు దేరి ఎన్నాళ్ళయింది, నాయనా? నీ వూ వూ , తాతా వుం గా ఉన్నారా? నీకక్కడ సుఖంగా జరిగిందా?” అని ప్రశ్నించింది.

భరతుడు అన్నిటికీ సుఖాధాన వుచ్చి, “అమ్మా, నాన్నగారెక్కడ? పెద్దమ్మకొసల్య ఇంట ఉన్నాడా? నే నాయన కాళ్ళకు మొక్కాలి!” అన్నాడు .

“ఆయన పేద్దల్లో కలిసేపొయ్యారూ , నాయనా,” అంటూ కైకయి చావు కబురు చెప్పింది. ఈ పూట వినగానే భరతుడు కుప్పకూలి పొయ్యాడు . కళ్ళయి అతన్ని ఊర డించయ్య త్తించింది.

దుస్టులకు దూరం

జనార్దనం తండ్రి వ్యాపారరీత్యా ఒక పేద్ద పట్నంలో ఉండేవాడు. ఆయన మిట్టేపేరిగిన గ్రామం వదిలి కట్టుబట్టలతో ఆ పట్నం వచ్చాడు. మైదట ఒక దుకాణంలో పని వాడుగా చేరి వ్యాపారంలోని మెళకువలను ఆకళింపిచేసి కున్నాడు. జీతం రూపంలో వచ్చిన మొత్తాన్ని కూడబెట్టి దాన్నే పేట్టుబడిగా పేట్టి సొంత వ్యాపారం ప్రారంభించాడు. రేల్వంబవళ్ళు కష్టపిడి పనిచేశాడు. కాలం కలిసేరావడంతో కొన్నేళ్ళలోనే బాగా ధనం సంపాదించాడు.

ఆయన జనార్దనానికి బోలెడు డబ్బు కూడబెట్టి ఇవ్వడమే కాక, పొయ్టెస్పాడు, “నాయనా, జనార్దనం, నేను పొయ్క నువ్వీ పట్నంలో ఉండవద్దు. ఏదైనా వుంచి చోటు చూసి కునిస్థిరపెద్ద. నేను సంపాదించినది, నువ్వూ, నీ పేల్లలూ పదికాలాల పాటు కష్టపడకుండా తినగలిగినంతమూది,” అని చెప్పి కన్నుపూశాడు.

తండ్రి పొయ్క జనార్దనానికి ఒక సింపు స్వి పట్టుకుంది. ఎక్కడ స్థిరపెడాలన్నది వాడికి తోచలేదు. స్వంత ఊరిలో వాణ్ణి ఆప్యాయంగా ఆదరించే వారు చాలావుంది ఉన్నారు. అయితే, ఆ ఊరు అట్టే వుంచబడి కాదు. సికాలంలో వర్షాలు కురవక పోవడం వల్ల నీటి నోకర్యం సిరిగా ఉండదు. పైక తిడ శ్యాలు ఉండమా అంతా రాతి ప్రదేశం!

జనార్దనం అస్తీ కొంత బంగారంగానూ, కొంత నగదు గానూ మార్చుకుని, వుంచి చోటు వెతుక్కుంటూ బయలుదేరాడు. పిం రోజుల తరువాత వాడి కొక చక్కని ప్రదేశం నచ్చింది. అది సింపు ద్రమిడుతున్న చిన్న పిల్లెటూరు! ఎట్లు చూసినా సింపు గ్రుత్తోటలు. ఇన్ని కదిబ్బలు. ఆ చల్లని ప్రశాంత వాతావరణం జనార్దనాన్ని ఎంతగానో ఆకర్షించింది. వాడు సింపు గ్రుత్తోటలో చిన్న పొక వేసి కుని, అక్కడే స్థిరపెడ్డాడు. రోజూ సాయంత్రం వాడొక చిన్న నాట పడవలో

కొంతమీమాటలు గా సిప్పు ద్ర విహారానికి వెళ్ళేవాడు.

ఆ పిల్లెటూళ్ళో ప్రిజలందరి వు భువ త్తి చేపిలు పిట్టటం. వాళ్ళకు ఏమీ కష్టపడ కుండా తిని కూర్చునే, ఈ కొత్తగా వచ్చిన వు నిషీని చూస్తూ అనియ గా ఉండేది. ఒక్కరూ అతనితో వూట్లాడేవారూ కాదు.

ఒక రోజు ఎండవేళ జనార్దనం, ఇంటి వుండు న్నసిర గ్ర థు చెట్టు కింద వుంచం వేసి కుని పిడు కున్నాడు. అవతల ఎండ నిప్పిలు చెరుగుతున్నా, ఆ సరుగుడు తోటలో చల్లగా గాలి వీస్తోంది.

ఎవరో పీలిచినట్టులు, జనార్దనానికి వెలు కువ వచ్చింది.

వుంచం దగ్గర ఒక వు నిషీ నిలబడి ఉన్నాడు. పొడవాటి రాగి రంగు గడ్డమూ,

వున్నసిర గ్రంథూ - వాడు ఎర్ర రంగు పోతు గ్ర చేతుల అంగీ, నల్లని పించే ధరించి ఉన్నాడు. వాడి మెడలో కాకికాకల దండ ఉంది. వాడి కళ్ళు ఎర్రగా ఉన్నాయి. వాడు, “కుర్రాడా, చెంబెడు వుంచి నీళ్ళు పిట్రా! దాహింగా మూది. ఎండలు వూడ్చేస్తోన్నాయి,” అన్నాడు జనార్దనంతో.

జనార్దనం వుంచినీళ్ళు తేవటానికి లోపిలికి వెళ్ళబోయాడు.

“ఆగ్ర, కుర్రాడా! చిక్కటి వుజ్జెగలో చిటికెడు ఉప్పూ పిట్టుకురా! నా నోరు పీడవ గట్టుకు పోలుంది,” అన్నాడు వునిషీ.

జనార్దనం, “అలాగే” అని వెళ్ళబోయాడు.

“దాంట్లో ఒక నివృతాయ కూడా పీంతు, గ్ర చిగా ఉంటుంది,” అని కేకపెట్టాడా గడ్డమూ వునిషీ.

జనార్దనం ఆ వు నిషీ అడిగినట్లు గానే ఒక గిన్నెలో ఉప్పి, నివృత్తాయ రసివూ వేసిన వు జ్జిగ పట్టుకొచ్చాడు .

ఆపాటికి, ఆ వు నిషీ, జనార్దనం వేసి కున్న వుంచం వీ ద దర్జాగా కూర్చుని తాపెగా కూని రాగాలు తీసి కుంటున్నాడు . వాడు గుట గుట వు జ్జిగ తాగేసి, “గిన్నె నోపింలా ఉంది. ఎవరూ నాకాజేయ గలర్ర , లోపిల దాచిరా!” అన్నాడు .

జనార్దనం గిన్నె లోపల పెట్టి వచ్చే సరికి, ఆ వు నిషీ వుంచం వీ ద అడ్డంగా పిడు కుని ఉన్నాడు . “వుంచి ఎండ వేళ కదూ , నిద్ర పుంచు కు పస్తాంది. ఒక కున్న కు తీసి లేస్తాను,” అని ఇంంలో ఆ వు నిషీ గుర్ర పట్టసాగాడు .

జనార్దనం ఏవీ అనలేక పొయ్యాడు . వాడు ఇంటి అర్ర గు వీ ద కూర్చుని, సాయంత్రం దాకా కాలోపిం చేశాడు . చీకటి పిడ్డక ఆ వు నిషీ లేచి ఆమతిస్తూ, “అప్పిడే చీకటి పిడిపొయింది. ఒంటరి జీవితమైపోయింది. ఇంట్లో దీపం వెలిగించేదిక్కు కూడా లేదు,” అంటూ తిన్నగా పాకలోకెళ్ళి, గూట్లో దీపం వెలిగించాడు.

వాడి అతి చచ్చు మతు జనార్దనానికి చిరాకు వేసింది. “బాగా చీకటి పిడిపొయింది. ఇక నువ్వు వెళ్ళవచ్చు,” అని కోపాన్ని దిగిమెం గుతూ అన్నాడు .

ఆ వు నిషీ జనార్దనాన్ని ఎగాదిగా పూసీ, “ఎవడివయ్యా, నువ్వు? నా ఇంటికి వచ్చి నన్నేదబాయిస్తావా? వెళ్ళు, వెళ్ళు. మర్యాద ఇచ్చి పిచ్చుకోవాలి తెల్సిందా?” అంటూ

చందమామ

జనార్దనాన్ని అవతలకు నెట్టి, తలుపు పూసి కున్నాడు .

ఆ రాత్రంతా జనార్దనం, తలుపు తూ అవతలే ఉన్నాడు .

ఆ వు నిషీ, “నా ఇంటి తలుపు మిల్లు బద్దల మతే నువ్వే డబ్బు లిచ్చుకోవాలి,” అనేసి నిద్రపొయ్యాడు .

కొంతసేపటికి తెల్లవారింది. ఊరి వాళ్ళు చేపిల వేటకు బయలు దేరార్ర . జనార్దనం వాళ్ళందరినీ కేకవేసి పిలిచి, “ఈ అన్యాయం చూడుడి,” అంటూ జరిగిందంతా చెప్పాడు.

ఇంతలో ఆ వు నిషీ తలుపు మీతీసి కుని వచ్చి, “వాడెవడో పిచ్చివాడిలా ఉన్నాడు. నా ఇంటిని పిట్టు కుని తన ఇల్లంటూ రాత్రంతా ఒకటే రచ్చ!” అన్నాడు .

జనార్దనానికి ఆవేశం వచ్చి, “వీరే చెప్పండి. ఈ ఇల్లు నాదా, వాడిదా? వీరంతా

రోజూ వస్తూ పాత్రా నన్ను చూడటంలేదా ? ఈ దొంగపేనుగకి బుద్ధి చెప్పండి,” అన్నాడు కోపంగా.

ఊరి వాళ్ళంతా జనార్దనాన్ని కింద నుంచి పేర్థాకా తేరిపార చూసే, “ఎవడవిరా నువ్వు? చూస్తుంటే గదిలా ఉన్నామా? ఇల్లు ఈ గడ్డ పాయ నదే! వేం రోజూ ఇతన్నే చూస్తున్నాం. వేం ఇప్పటిదాకా నిన్ను చూసిన పాపాన పాలేదు. పుర్యాదగా నీ దారిని నువ్వు, లేకపోతే ఎప్పు కలు ఎరిగేలా తంతాం!” అని జనార్దనాన్ని దబాల్చి చూడారు.

జనార్దనం నిర్భాంత పోయాడు. ఊరి వారంతా తన మీద అసూయతో, తన ఆస్తి కాజేయాలనే దురుద్దేశంతో ఈ నాటకం ఆడుతున్నారని వాడు గ్రహించాడు. వాడు రెండు సార్లు గట్టిగా తల విదిలించి, వెలి చూపిం చూస్తూ, “మిత్ర నా కళ్ళు తెరిపించారు. ఇన్నాళ్ళూ ఈ ఇల్లు నాదని కున్నాను. అయితే, నేను పెట్టెలో పెట్టి దాచిన బంగారం కూడా నాదికాదా?” అని అవూయ కంగా వాళ్ళను అడిగాడు.

వాళ్ళ జనార్దనం పుతి కోల్పోయాడని రూఢిపిత్ర చుకుని, “నీది కాదు. ఆ బంగారం అంతా వూది. అది ఎక్కడ దాచావో త్వరగా చెప్పు!” అంటూ ఆత్రుతగా వాణ్ణి అడిగారు.

జనార్దనం దూరంగా వచ్చి ఎత్తలు న ఇన్ని కదిబ్బును చూపించి, “పెట్టె బంగారు ఆ ఇన్ని కదిబ్బులోనే ఉంది,” అన్నాడు.

అంతా ఎవరికి వారే కాలిసిత్తువ కొద్దీ ఆ వైపుకు పరిగెత్తారు. ఆ బంగారం ఎవరికి వారే తప్ప సొంతం చేసుకోవాలని ఆత్రం. గడ్డం పు నిషితో సహా అందరూ ఆ వైపుకు పరిగెత్తి పొగానే, జనార్దనం తేలిగ్గా నిట్టూర్చి, సిరు గురు చెట్టు మొదట్లో పాతిపెట్టిన బంగారం ఉన్న పెట్టెను తీసుకుని, అప్పటికప్పుడు నాటు పిడవలో బయలుదేరి ఆ దుష్టులకు దూరంగా వెళ్ళిపోయాడు.

పుంచి చోటు అని తండ్రి అనటంలో అసెలు అర్థం పుంచి పును పులున్న చోటని జనార్దనం తెలుసుకుని, తప్ప సొంత ఊరు వెళ్ళిపోయి, తనని ఆదరించే వారి పుధ్య ఆనందప్రదం అయిన జీవితం గడిపాడు.

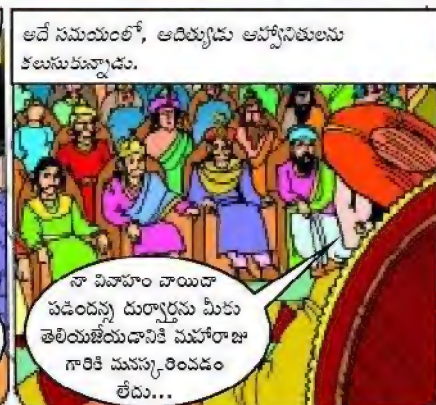
అజేయుడు గరుడుడు!

వజ్రపురి ప్రధానమంత్రి పుష్పరాజు వంట,
భూవర్షాద్యుడు పంపిన కోయయువతి చంద్రపురి
రాజభవనంలో ప్రవేశించింది. అరుణ విధి భ్రాంతిలో ఉన్నట్లు
విచిత్రంగా ప్రవర్తించడంతో ఆదిత్య అరుణల వివాహం
నాయిదాపడే పరిస్థితి ఏర్పడింది.

మూలా! మన యువరాజు
మరణించగలగడని యువరాజు
పిపాడంతో పలకెస్తున్నది.

అవును రేఖా!
నేను వీరబాహును చూశాను.
వివాహం నాయిదా పడేనట్లు
అయన చెప్పాడు.

అదే సమయంలో, ఆదిత్యుడు అప్పోసేతులను
కలుసుకున్నాడం.

నా వివాహం నాయిదా
పడిందన్న దుర్మార్గును మీకు
తెలియజేయడానికి మహారాజు
గారికి మనస్కరించడం
లేదు...

...వధువు అరుణ హతాత్తుగా
అప్పుట్టరాలయింది... దాంతో
వివాహంతో పాటు పట్టాభిషేకం
కుడా నాయిదా పడింది.

మిరందయా ఇక్కడే ఉండి,
మా ఆతిథ్యం స్వీకరించాలని
కోరుకుంటున్నాను.

నేను ఇక్కడే
ఉండాలను
కుంటున్నాను.

నేను వచ్చి కొన్ని
రోజులు గడిచిపోయాయి.
తీరిగి వెళ్ళాను
కుంటున్నాను.

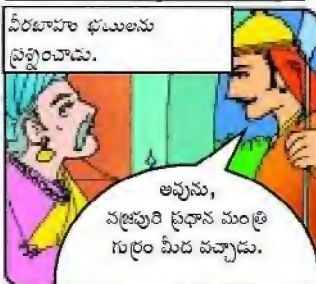

అతిథులు అక్కడే నుంచి వెళ్ళడం ఆదిత్యుడు,
వీరబాహు చూస్తూ నిలబడ్డారు.

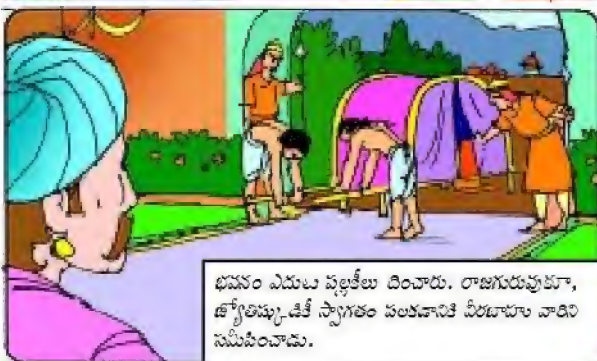
కనీసం
పట్టాభిషేకమైనా జరిగి
ఉంటే బావుండేది.

నేను నా మిత్రుడు
నరోధదేవుణ్ణి
కలుసుకోవాలి. అతడు
కష్టాలలో ఉన్నాడు.

విద్యార్థులుగా
ఉన్నప్పుడు అతడు
తమ ప్రాణాలు కాపాడిన
సంగతి చెప్పేరు
కదా!

వీరబాహు రాజభవనం ముందుకు వచ్చాడు. దూరంగా రండు
పల్లకీలు రావడం అతడు చూశాడు.

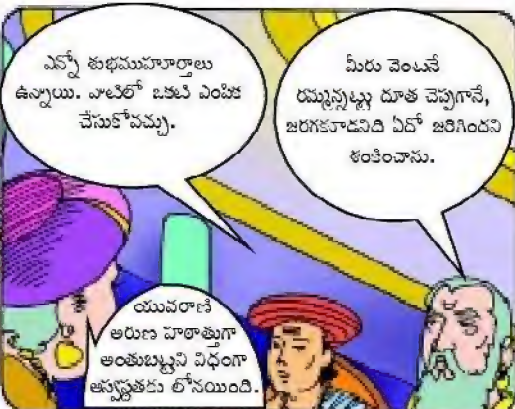
వీరబాహు వెంటవచ్చిన రాజగురువులూ, జ్యోతిష్కుడికి మనోరాజు మహేంద్రవర్మ సారథి స్వాగతం పలికాడు.

నేను మీకో దుర్భార్త చెప్పవలసి ఉంది.

ఇవాళ జరుగనున్న వివాహం, రేపు జరుగుతుందనుకొన్న పుట్టాభిషేకం నాయిదా పడ్డాయి.

ఏం జరిగింది?

ఎన్నో శుభములూర్తాలు ఉన్నాయి. వాటిలో ఒకటి వింటే చేసుకోవచ్చు.

మీరు వెంటనే రమ్మన్నట్లు దూత చెప్పగానే, జరగకూడనిది ఏదో జరిగిందని శంకించాను.

యువరాణి అరుణ హఠాత్తుగా అంతుబట్టుని విధంగా ఆస్పతకుడు తోనయింది.

లభ్యంగా ఉండే!

నిన్న ఆమె అరోగ్యంతో ఎంతో ఉత్సాహంగా కనిపించింది. ఆయితే, ఇవాళ నిద్రలేచానే ఏదో మతిభ్రమకానికి తోటైనట్లు భ్రమిస్తోంది!

జ్యోతిషాచార్య! తమరు వేరే ముహూర్తాన్ని నిర్ణయించగలరా?

ఆమె అదిత్యుణ్ణి కలసుకుంటే త్వరలో స్వస్థత పొందగలదని భావిస్తున్నాను.

అలాగే, మహాప్రభూ!

అయినా, మీరు వాళ్ళి జాతకాలను ఇంతకు పు ార్థమే పరిశీలించారు కదా?

అవును, పరిశీలించాను. అయినా ఇంకొకసారి వాటిని పరిశీలించాలనుకుంటాను.

జ్యోతిష్కుడు తాళపత్రాలను విప్పి వాటిని జాగ్రత్తగా అధ్యయనం చేయసాగాడు.

లేదు. ఈ రోజు వివాహానికి ఎలాంటి అవరోధమూ ఉండదనుకుంటాను. ఎందుకైనా మంచిది. యువరాణి స్వస్థత పొందేంతవరకు వేచిచూద్దాం.

వివాహం నాయిదా పడిందిగనక, అదిత్యుడు వెళ్ళి అరుణను చూడవచ్చు.

పుట్టాభిషేకానికి ముందు వివాహం జరిగి తీరాలి!

అవును, త్వర జరిగాలి!

వీరబాహు వారి సంభాషణలకు
అడ్డుతగిలాడు.

మహాప్రభూ,
నాకో సమాచారం అందింది.
సిన్హ సాయంత్రం ఒక కోయ
యువతి రాజభవనంలో
ప్రవేశించింది.

నీకీ సంగతి
ఎప్పుడు
తెలియవచ్చింది?

ఇప్పుడే తెలియవచ్చింది ప్రభూ!
పర్రురి ప్రధాని వెంట గుర్రం మీద ఆ యువతి
వచ్చిందని కాపలా భటులు చెప్పారు.

ఆ యువతి అరుణను
మాసిందా? అమె ఇప్పుడు
ఎక్కడ ఉన్నది?

భటులు ఇచ్చిన సమాచారం
ప్రకారం అమె భవనం వెదిలి వచ్చిందని.
కాబట్టి రోపలే ఉండాలి!

అంటే, అరుణ
గదిలో పొగవ్యాపించడానికి
కారణం అమె అయివుంటుందని
భావిస్తున్నాను!

వీరబాహూ!
నువ్వు వెళ్లి అదిత్యుణ్ణి తీసుకురా.
వెంటనే అతడికి వసయం చెప్పాలి.

నాకూ అదే అనుమానంగా
ఉంది ప్రభూ. నేను వెళ్లి అదిత్యుణ్ణి
పిలుచుకువస్తాను.

వీరబాహు వెళ్ళాడు.....

రాజభవనంలోకి అపరిచిత
వ్యక్తి ప్రవేశమా?
దారుణం!

ఇవన్నీ వినడానికి చాలా
బాధాకరంగా ఉంది మహేంద్రా!
యోగ్యం త్వరలో బయటపడగలదని
ఆశిస్తున్నాను.

కోయయువతి రావడం!
అరుణ గదిలో పొగ! అరుణ, అదిత్యుల
ప్రాణాలకు హాని కలుగుతుందో ఏమో అని భయంగా
ఉంది. జ్యోతిషాచార్య, తమరు వారి జాతకాలను మరింత
వినరంగా పరిశీలించాలి. మీర్కాడే ఉండాలి. మళ్ళీ కలుద్దం.

-(ఇంకావుంది)

భాసీ నాంగ్ క్రేమ్ ఉత్సవం

మేషా లయ లోని గిరిజను లలో భాసె తెగ ప్రిజలు చాలా ముఖ్యవైశ్రస్థానాన్ని మోస్తున్నారు . పంటలు బాగా పండక, క తజ్జతలు తెలియ జేసు విధంగా బధు రోజులపాటు జరు మితునె షాద్ నాంగ్ క్రేవు చాలా ముఖ్యమైనది. యేటా నవంబర్ నెలలో షీల్లాంగ్ సిప్పి పింలొని స్మీతలో దీనిని జరు మితుం టారు . నిర్వ శక్తి సివు నివ్వితు రాల్తెఫ కాజ్జే షానోవార్ దేవతకు పై జలు జరు మితారు . ఒకప్పివు దేవతకు పే కలను బలి ఇచ్చేవారు . 'ప్రిజలు' గాని, తెగ నాయ కుడు గాని పే కలను తీసి కు వచ్చేవారు . ఇప్పివు ఆ ఆచారాన్ని వూ నేశారు .

ఈ పై జా కార్యక్రమా లకు 'రాజు' గారి అక్కగారు కాన్సుం సిద్ ప్రిధాన పై జారిణిగా బాధ్యత వహించి నిర్వహిస్తాంది. వాలు ద్యాలన్నిటిలోకీ చాలా గొప్పవిగా భావించబడే పోడవాటి టంగ్రూరీ బూ రల పవిత్రీకరణతో ఈ ఉత్సవాలు ఆరంభమవుతాయి. మత సంబంధమైన తతంగాల తరవాత బధు రోజులూ నాంగ్ క్రేవు న త్యాలు జరు గు తాయి . భాసె స్త్రీపితు ష్వి లు సింప్రిదాయ బద్ధమైన వు స్త్రీలు ధరించి వస్తారు . పితు ష్వి లు రంగు రంగు ల పట్టు ధోవతు లు , కోటు , పేద్ద తలపాగాతో మెరిసే ఆభరణాలు ధరిస్తారు . ఒక చేతిలో కత్తి, బల్లెం; రెండవ చేతిలో జడల బరె రోపూ లతో తయారుచేసిన కుంచెను పట్టుకుంటారు. స్త్రీలు ఆకర్షణీయమైన పట్టు బట్టలు, సి నిశితవైశ్ర పినితనంగల బంగారు , వెండి నగలు , ధరించి వెండి కిరీటం పట్టు కుని నాట్యం చేస్తారు .

గొడు గు కింద వచ్చేఖ్యవు సిద్ న త్యాలను ప్రారంభిస్తాంది. దీనిని 'రాజ న త్యం' అంటారు . ఆమె వు ట్టు పేళ్ళికాని యు వతు లు ఇద్దరిద్దరూ , లేదా వు గ్గురూ కలిసి చిన్న చిన్న అడు గు లు వేస్తూ వృత్తాకారంలో నృత్యం చేస్తారు. వెలుపలి వృత్తంలో యువకులు కత్తులు తిప్పతూ బలంగా పేద్దపేద్ద అంగలు వేస్తూ నృత్యం చేస్తారు. యువతీ యువకులందరూ మద్దెల, టంగ్రూరీ వాలు ద్యాల సింగీతానికి లను కూలంగా లయ బద్ధంగా న త్యం చేస్తారు .

బదవ రోజుఖ్యవు నిర్వర్తించే సి ష్టికర్త ప్రార్థ నతో ఉత్సవం సమా ప్తివు ముతుంది.

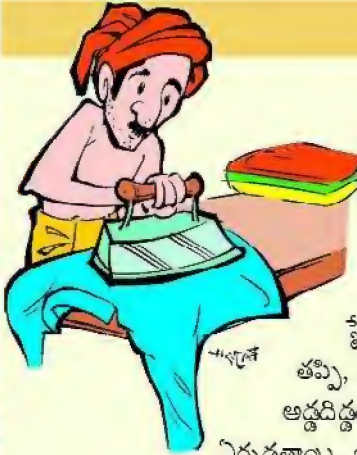
న్యూస్రీప్ క్విజ్ - 2 సివూ ధానాలు :

1. బి. మో'స్ స్కెల్
2. బి. 205

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

విజ్ఞాన వీధికలు :

ఇస్త్రీ ఎందుకు?

ముడతలు పిడిన ధుస్తిలు ధరించినవారి కన్నా, ముడతలు లేకుండా ఇస్త్రీ చేసిన యూ నిఫారం వేసి కున్నవారు, అందుగా చురుగ్గా కనిపిస్తారు. అందుకే, మరీ సామర్థ్యం ఉన్నవారు కూడా ఇస్త్రీ దుస్తులు వేసుకోవడానికే ఇష్టపడతారు. క్రిస్-రెసిస్టెంట్ కోసం ప్రత్యేకమైన ట్రీట్మెంట్తో తయారు చేసే బట్టలు తప్పి, తక్కిన బట్టలన్నీ ఉతికేప్పిస్తూ ముడతలు పడతాయి.

అడ్డదిడ్డంగా ఉన్న ముడతల మీద వేడి, ఒత్తిడి తగలడం వల్ల ముడతలు ఏర్పడతాయి. బట్టలు వదులుగా ఉన్నప్పుడు, వాటి మీద కూర్చోవడం, తొక్కుడం వల్ల కూడా ముడతలు ఏర్పడతాయి. నేతలోని దారాలు సాగడం వల్ల ఈ ముడతలు పడతాయి. ఇలా సాగడం వల్ల దారాలు ఒకదాని మీద ఒకటి చుట్టుకుంటాయి.

ఇలా చుట్టుకున్న దారాలకు ఇస్త్రీ చేయడం ద్వారా మళ్ళీ వేడి, ఒత్తిడి కలుగుతాయి. వేడి-దారాలను, నేతను వదులు చేస్తాయి. ఇస్త్రీ పెట్టి, మన చేతి ఒత్తిడి అవి మునుపటి అసలు స్థితికి వచ్చేలా చేస్తాయి.

మన పరిసరాలు

సెల్ ఫోన్ 'మర్యాదలు'

మనిషికి నోకర్లం కలిగిస్తూన్న వస్తువులలో అత్యధునికమైనది సెల్ ఫోన్. ఇది మన దేశానికి కొత్త అయినప్పటికీ, దాని ప్రాచుర్యం రోజురోజుకూ విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నది. ఈ సెల్ ఫోన్ లేని రోజుల్లో పిలుపు ఎలా చేప్పి కోగలిగావూ అని ఆశ్చర్యపోయే వారూ లేకపోలేదు.

అది సరే. సెల్ ఫోన్ మర్యాదలు పాటించడం ఎలాగా అని ఆలోచిస్తున్నారా? అయితే ఈ విషయాలు గుర్తుంచుకోండి చాలు: 'రింగర్'ను వీలైనంత తక్కువ స్థాయిలో పెట్టండి. మీరు ఏదైనా మీటింగులో ఉన్నప్పుడు సెల్ ఫోన్లో వూట్లాడవలసి ఉన్నట్లు తెలుసుకుంటే గానీ ఫోన్ కోసం ఎదురు చూస్తున్నట్లు ఎదుటివారికి చెప్పి వారి అనుమతి పొందడం సభ్యత.

సింభాషణలు విలక్షణత క్లుప్తంగా ఉండేలా చూసుకోండి. ఫోన్లో ఆగ్రహ వేదాలకు పాకండి. వినంగా వూట్లాడండి.

వాహనాలు నడుపుతూ న్నప్పుడు సెల్ ఫోన్ ఉపయోగించకండి. అది చాలా ప్రమాదకరం. విద్యార్థులకు: సెల్ ఫోన్ ను పాఠశాలకు తీసుకువెళ్ళకండి.

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

మీకు తెలుసా?

మొసలి

మొబైల్ ఫోన్ బీబి శబ్దం వినిపించినప్పటికీ, ఏదో సిపా చారం వస్తోందని పునకు తెలుసు. అయితే, మీరు చాలా పెద్ద మొసలి నుంచి సమాచారం ఎదురు చూడగలరా? తప్పకుండా ఎదురు చూడరు. అయితే, మీరు గనక డాక్టర్ బోధించినట్లుగా ఉన్నట్లు అయినట్లు తెలుసు, అలాంటి సందేహం కోసం ఎదురు చూడవచ్చు.

ఈ ప్రాణుల గురించి అధ్యయనం చేస్తున్నాం. బోధా, నిర్ణీత విరామం తరవాత, ఒక పెద్ద మొసలి నుంచి సందేశాలు అందుకుంటున్నారు. మొసలి ఎక్కడ ఎలాంటి పరిస్థితులలో ఉంటున్నదీ, తేదీ, సమయం లతో సహా సిపా చారం అందుతూ ఉంటుంది.

మొసలి తల వెనుక భాగంలో ఉన్న ఎముకల పొలుపు సుమారు 12 సెం. మీ. పొడవైన సీలిండర్ లో అవుట్ లు సేలఫోన్, గ్లోబల్ పోజిషనింగ్ ఫోన్ ల నుంచి ఈ సందేశాలు వస్తుంటాయి.

మున దేశం క్వీజ్

గణిత శాస్త్రంలోనూ, విజ్ఞాన శాస్త్రంలోనూ ప్రసిద్ధిగాంచిన కొందరు భారతీయ మేధావుల గురించి ఈ క్వీజ్ తో తెలుసుకుందాం.

1. ఆర్యభట్ట ఏ కారణంగా సుప్రసిద్ధుడయ్యాడు?
2. రాజస్థాన్ జయప్రకాశ్ సుప్రసిద్ధ వేదశాల నిర్మించిన రాజు ఎవరు?
3. యువప్రాయంలోనే పురణించిన అత్యున్నతమైన గణిత పురస్కారం ఏది?
4. నోబెల్ బహుమతిని అందుకున్న మొదటి భారతీయ విజ్ఞానవేత్త ఎవరు?
5. డా. వై.ఎస్.ఆర్. ప్రొ. విజ్ఞాన శాస్త్రానికి అందించిన సుప్రసిద్ధ 'కాంట్రీబ్యూషన్' ఏమిటి?

(సిపా చారాలు 66వ పేజీలో)

న్యూస్ కంట్రీ- 2

అట్లయితే ఈ న్యూస్ కంట్రీ ప్రకటనను బాగాగా పరిశీలించి చూడండి. అచ్చతంలో ఎంత వుంది అప్పుడు లు, అప్పుడు లు ఉన్నారో గమనించండి. పేర్లకు మొదట 'మహా' అని వచ్చేలా వారికి సరైన బుద్ధి అలాగే ఉంది. ఒక కాగితం మీద ఆ బుద్ధి, రాసే, పుస్తకం, పుస్తకం తేదీ, తరగతి, పాఠశాల బుద్ధి, పేన్ కోడ్ తో సహా ఇంటి పుస్తకం చిరునామా రాసే, చందమామ ఇంటియా లిమిటెడ్, 82, డిఫెన్స్ ఆఫీస్ రోడ్, కాల్కత్తా, తాంగల్, చెన్నయ్ - 600 097 చిరునామా కు నవంబర్ 30న తేదీలోగా పంపించండి.

India's largest selling sweets and toffees.

మీకోసం ఒక అత్యున్నతమైన బహుమతి* కాదుకుని ఉంది.

*Conditions apply

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

ఈ ఫోటోలకు ఒక్క వూటలోగాని, చిన్నవాళ్ళలోగాని వ్యాఖ్యలు రాయ గలరా? రెండు వ్యాఖ్యలకూ సింబంధం ఉండాలి.

KALANIKETAN BALU

MAHANTESH C. MORABAD

వ్యాఖ్యలను కాంపేటిషన్ పొజ్టుకార్డు పేపర్ రాసే ఈ నెల 25వ తేదీలోగా వూకు ఆందోలాపింపాలి. పోటీ ఫలితాలు జనవరి 2007 సంచికలో ప్రచురిస్తాం.

ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమతి.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చంద్రాపు 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ, రూకాట్ల తాంగల్, చెన్నయ్ 600 097.

అభినందనలు

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

నెస్టెంబర్ నెల పోటీ ఫలితాలు

బౌద్ధ పోటీ రాజేశ్వరమూర్తి

శ్రీకృష్ణ నగర్,

చిలకలపేడి - 521 002

కష్టా జిల్లా (ఆంధ్రప్రదేశ్)

మొదటి ఫోటో: నువ్వంటే నాకెంతో ఇష్టం!

రెండవ ఫోటో: వింత ప్రాణిని వులిచిందో

హస్తి!!

సమాధానాలు :

1. బీజగణితానికి మూడు లు వేశాడు.
'నున్న' ప్రాముఖ్యతను స్థూచించాడు.
2. రెండవ వుహరాజా జస్టింగ్, రషేవాలయో వేధకాల.

3. శ్రీనివాస రావు ను జన.
4. డా. సి.వి. రావు న. భౌతిక శాస్త్రం విభాగంలో 1930వసం.లో.
5. శరీరాల ద్వారా రేడియేషన్ లంటే కిరణవ్యాప్తి పిర్యవనొన్నాన్ని కనుగొన్నాడు.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited, No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor: B. Viswanatha Reddi (Viswam)

కారులో కలుపుకుని వెళితే....

ఈరూపేట్రోలు ధర పెరగడం వల్ల, రోజురోజుకూ పెట్రోలు ఖర్చు ఎక్కువవడం శేఖర్ కు విచారం కలిగించింది. ఒకనాటి సాయంకాలం శేఖర్ పెదేళ్ళ కొత్త కు అనిర్ర థ్, “నాన్నా, కొన్ని లెక్కలు ఇస్తావా వేస్తాను,” అంటూ తండ్రి వద్దకు వచ్చాడు .

“నాన్నను ఇబ్బంది పెట్టకు, నేను చెబుతాను ఇలా, రా,” అన్నది వాడి తల్లి విద్య. “రావు , రాజు, రఘు పు గ్గు రూపాహితలు . వాళ్ళ రోజూ తాము ఉంటా న్న వికావ నగర నుంచి ఎం.జి. రోడ్డులోని తవు ఆఫెస్సులకు కార్లలో వెళ్ళి వస్తూంటారు . పొన్న రాన్న ధూ రం 30 కి.మీ . కార్ల లీటర్ కు 15 కి.మీ .

ధూ రం నడుస్తాయి. లీటర్ పెట్రోలు ధర 50 రూ.లు. వారానికి పెట్రోలు ఖర్చు ఎంతవుతుందో చెప్ప గలవా?”

“వారానికి 1,800 రూ పాయలు ,” అన్నాడు అనిర్ర థ్. “అయితే, వాళ్ళందరూ ఒకే చోటికి వెళ్ళాలనుకున్నప్పుడు ఎందుకు ఒకే కారులో కలిసివెళ్ళరు?” అని అడిగాడు అనిరుద్ ఆలోచిస్తూ.

“బామబాది! వురి, ఒకర వుం.జి. రోడ్డుకూ, వు రొకర జె.ఎస్. రోడ్డుకూ, ఇంకొకర శాస్త్రి రోడ్డుకూ వెళ్ళవలసివస్తే?” అని అన్న వూ నం వ్యక్తం చేశాడు శేఖర్.

“అయి నా ఫిరవాలేదు . అక్కడి నుంచి అత్యధిక ధూ రం శాస్త్రి రోడ్. అప్పిడు కూడా ఒకటిగా కలిసి వ్రియో ణం చేయ డంవల్ల బోలెడంత డబ్బు ఆదా చేయ వచ్చు,” అన్నాడు అనిర్ర థ్.

“అవచ్చు , మీరెందుకు కలిసి వెళ్ళకూడదు శేఖర్? మీ ఆఫీసులు ఒకే చోట లేకపోయినప్పటికీ మోహనపూ , రవిసి, మీరు విక్ అప్ చేసుకుని వెళ్ళి, వాళ్ళను దారిలో దిగబెట్టవచ్చుకదా?” అన్నది విద్య.

వు ర్న సిటి రోజూ నుంచే శేఖర్ అలా చేయ డం ప్రారంభించాడు . అలా చేయ డంవల్ల బోలెడు డబ్బు ఆదా చేయ గలిగాడు . ఇలాంటి ‘కార్ పై ల’ ఏర్పాట్ల వల్ల, డబ్బు ఆదా చేయ డంలో పొట్టు , ట్రాఫిక్ రద్దీని, వాతావరణ కాలు ప్పొన్ని ఎంతగానో తగ్గించవచ్చు. పెట్రోలు వాడకం తగ్గడం వల్ల, విరోంగా చేశానికి కూడా ఎంతో వులు సివు కూర్చు తుంది.

**Switch off Ignition
at traffic red light**

Save Fuel

**PETROLEUM CONSERVATION
RESEARCH ASSOCIATION**

10, Bhikaji Cama Place,
New Delhi 110066.
E-mail : pcra@pcra.org

Children : write a slogan on Conservation and win prizes

1...2...3...

Full of Ghee

Full of Malt

Full of Milk

HAPPY CHILDREN'S DAY

nutrine
MAHA
LACTO

India's largest selling sweets and toffees.

The Best Lacto In Town